

**Kuusikko-
työryhmä**

Kuuden suurimman kaupungin kehitysvammahuollon palvelujen ja kustannusten vertailu vuonna 2013

Anssi Vartiainen
Kuusikko-työryhmän
julkaisusarja 1/2014

Kuusikko-työskentelyn historia ja periaatteet

Kuutoskaupungit, kuutoset tai Kuusikko muodostuu Suomen kuudesta väkiluvultaan suurimmasta kaupungista. Väestömäärän mukaisessa järjestyksessä kuutoskaupunkeihin kuuluvat Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku ja Oulu. Kuutostyöryhmissä vertaillaan kaupunkien sosiaali- ja terveystalouksia. Kaupunkien edustajista koostuvat eri palvelukonaisuuksien asiantuntijaryhmät tuottavat vuosittain tilastollisia raportteja edeltävän vuoden asiakasmäärästä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista. Tärkeimmät tiedot esitetään raporteissa usean vuoden aikasarjoina.

Kuutostyön historia ulottuu vuoteen 1994, jolloin Helsingin, Espoon ja Vantaan sosiaali- ja terveystoimen johtajat päättivät alkaa toteuttaa vertailuja keskeisimmistä sosiaali- ja terveystoimen palveluista sekä niiden kustannuksista. Ensimmäiseksi tarkasteltiin lasten päivähoitoa, toimeentulotukea sekä vanhusten palveluja. Turku ja Tampere tulivat mukaan kaikkiin vertailuihin vuonna 1996, minkä jälkeen ryhmä nimettiin Viisikoksi. Vertailuraportteja alettiin julkaista omassa julkaisusarjassaan vuodesta 1999 eteenpäin. Kuutosyhteistyö alkoi vuonna 2002, kun Oulu liittyi kuudenneksi jäseneksi ryhmään. Ajan myötä kuutosvertailuihin on tullut mukaan uusia palvelukonaisuuksia. Lisäksi raporttien laajuus on kasvanut vertailtavaksi otettujen asioiden lisääntyessä.

Kuutosraporttien tiedot asiakasmäärästä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista on pääasiassa koottu kuntien omista tietojärjestelmistä ja tilinpäätöksistä. Raportteihin sisältyy tilastotietojen lisäksi erillisiä selvityksiä esimerkiksi eri palvelujen organisoinnista tai kuntien suunnitelmista tietyn palvelurakenteen muutoksen toteuttamiseksi. Kaupunkien asiantuntijat sopivat tiedonkeruulle mahdollisimman yhdenmukaiset määritelmät, toteuttavat tiedonkeruun käytännössä ja analysoivat tuloksia. Kuutostyöryhmien sihteerit kokoavat tiedot yhteen ja kirjoittavat ryhmäkohtaiset raportit.

Kuutosyhteistyön lisäksi tilastotietoja kuntien sosiaali- ja terveystalouksista tuotetaan monilla tahoilla, kuten Tilastokeskuksessa, Terveystalouden ja hyvinvoinnin laitoksessa sekä Suomen Kuntaliitossa. Kuutostiedonkeruun ja raportoinnin erityispiirteet liittyvät yhdessä sovituihin määritelmiin ja sopimukseen tietosisällöstä, suorite- ja taloustietojen yhdistämiseen yhteen raporttiin, palvelua koskevien tietojen kattavuuteen ja pyrkimykseen tietojen vertailukelpoisuuden yksityiskohtaiseen arviointiin. Lisäksi edellisen vuoden tietoja käsittelevät raportit ilmestyvät yleensä nopeammalla aikataululla kuin valtakunnalliset yhteenvedot. Työryhmien tiedonkeruuprosessia ja raportoinnin sisältöä voidaan myös muokata verrattain joustavasti suhteessa valtakunnallisen tason tiedonkeruuseen ja julkaisuihin.

Vuonna 2014 toimii seitsemän kuutostyöryhmää, jotka ovat lasten päivähoito, lastensuojelun, aikuissosiaalityön, päihdehuollon, kehitysvammahuollon, vammaispalvelujen sekä vanhustalouksien ryhmät. Aikuissosiaalityön työryhmä tuottaa vuoden aikana sekä toimeentulotuen että työllisyyspalvelujen raportit. Muut työryhmät tuottavat vuoden aikana kukin yhden raportin.

**Kuuden suurimman kaupungin kehitysvammahuollon
palvelujen ja kustannusten vertailu vuonna 2013**

Kuusikko-työryhmä
Kehitysvammahuolto
Anssi Vartiainen
30.5.2014

Kuusikko-työryhmän julkaisusarja
Teksti: Anssi Vartiainen
Kansi: Kati Rosenberg

ISSN 1457-5078

Edita Prima Oy 2014
Helsinki

Tekijä(t)		
Kuusikko-työryhmän kehitysvammahuollon asiantuntijaryhmä, kirjoittanut Anssi Vartiainen		
Nimike		
Kuuden suurimman kaupungin kehitysvammahuollon palvelujen ja kustannusten vertailu vuonna 2013		
Julkaisija (virasto tai laitos)	Julkaisuaika	Sivumäärä, liitteet
Helsingin sosiaalivirasto, Espoon sosiaali- ja terveystoimi, Vantaan sosiaali- ja terveystoimi, Turun sosiaali- ja terveystoimi, Tampereen hyvinvointipalvelut sekä Oulun hyvinvointipalvelut	6/2014	25 s. + 30 s. liitteitä
Sarjanimike		Osanumero
Kuusikko-työryhmän julkaisusarja		1/2014
ISSN-numero	Kieli	
1457-5078	Suomi	
Tiivistelmä		
<p>Kuusikko-työryhmän kehitysvammahuollon raportissa kuvataan pääasiassa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) mukaisia palveluja. Tarkasteltavat palvelut ovat kehitysvammaisten henkilöiden laitoshoidon, asumispalvelut eli autettu, ohjattu ja tuettu asuminen, perhehoito sekä työ- ja päivätoiminta. Muita, asiakasmääriltään ja kustannuksiltaan pienempiä palveluja kuvataan pääosin yhtenä kokonaisuutena. Laajimmin tarkastellaan laitoshoidon ja asumispalveluja. Vuoden 2013 tietojen lisäksi esitetään aikasarjoja vuosilta 2009–2013. Kustannustietojen vertailukelpoisuutta parannetaan deflatoimalla eli korottamalla aiempien vuosien kustannukset vuoden 2013 arvoon. Erillisinä liitteitä raportissa esitetään tiedonkeruutaulukot sekä kehitysvammahuollon piirissä vuonna 2013 valmistuneet asiakaskyselyt.</p> <p>Vuonna 2013 kehitysvammahuollon palvelujen kokonaisasiakasmäärä oli 6 391, mikä on 326 asiakasta enemmän kuin edellisvuonna. Deflatoidut nettokustannukset kasvoivat edellisvuodesta 6,0 prosenttia ollen yhteensä noin 213,2 miljoonaa euroa. Suhteellisesti eniten kustannukset nousivat asumispalveluissa 14,0 prosenttia ja työ- ja päivätoiminnassa 6,6 prosenttia. Laitoshoidon kustannukset jatkoivat laskuaan. Laitoshoidon kustannukset pienentyivät edellisvuodesta 3,3 prosenttia.</p> <p>Kehitysvammahuollon palvelujen asiakasmäärä on kasvanut vuosien 2009–2013 välillä 13,5 prosenttia ja asiakkaita on nyt 758 henkilöä enemmän kuin vuonna 2009. Deflatoidut kokonaiskustannukset ovat nousseet vastaavalla aikavälillä 14,4 prosenttia eli noin 26,9 miljoonaa euroa. Merkittävin kasvu on kohdistunut asumispalveluihin, joiden asiakasmäärä on kasvanut viidessä vuodessa 29,6 prosenttia ja deflatoidut kustannukset 43,4 prosenttia. Työ- ja päivätoiminnan asiakkaisiin kuuluu tänä päivänä puolestaan enemmän kuin neljä viidesosaa kaikista työikäisistä ja -kykyisistä kehitysvammahuollon asiakkaista ja kasvua työ- ja päivätoiminnan kustannuksiin on tullut vuodesta 2009 lähtien 20,4 prosenttia. Laitoshoidon asiakasmäärä on pienentynyt 19,9 prosenttia ja kustannukset 15,1 prosenttia viimeisten viiden vuoden aikana. Perhehoidon asiakasmäärä on pienentynyt noin 14,7 prosenttia ja kustannukset 8,9 prosenttia viimeisen viiden vuoden aikana.</p>		
Asiasanat		
Kuutoskaupungit, Kuusikko, kustannukset, kuntavertailu, kehitysvammahuolto, kehitysvammaiset		
Tiedustelut	Jakelu	
Työryhmän jäsenet, liite 6	www.kuusikkokunnat.fi	

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	1
2	KEHITYSVAMMAHUOLLON ASIAKKAAT, SUORITTEET JA KUSTANNUKSET	2
	2.1 Kehitysvammaisten henkilöiden määrä ja asumismuoto.....	2
	2.2 Kehitysvammahuollon asiakkaat ja suoritteet 2009–2013	3
	2.3 Kehitysvammahuollon kustannukset 2009–2013.....	5
3	LAITOSHOITO	9
	3.1 Laitosasiakkaat ja asiakkaiden siirtymät vuonna 2013.....	10
4	ASUMISPALVELUT	13
	4.1 Autettu asuminen	14
	4.2 Ohjattu asuminen.....	16
	4.3 Tuettu asuminen	17
5	TYÖ- JA PÄIVÄTOIMINTA.....	19
	5.1 Työ- ja päivätoiminnan asiakkaat, suoritteet ja kustannukset	19
6	JONOTUSTILANNE KEHITYSVAMMAHUOLLON PALVELUIHIN KUUTOSKAUPUNGEISSA.....	21
7	YHTEENVETO.....	24
8	LÄHTEET	25
	LIITTEET	26
	Liite 1: Kehitysvammahuollon tiedonkeruun määritelmät vuodelle 2013	26
	Liite 2: Kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot vuodelta 2013.....	32
	Liite 3: Kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustietojen aikasarjat 2009–2013 ..	44
	Liite 4: Kehitysvammahuollon deflatoidut kustannustietojen aikasarjat 2009–2013 ..	51
	Liite 5: Yhteenveto kehitysvammahuollon Kuusikko-mittarin sisältävistä asiakaskyselyistä.....	53
	Liite 6: Kehitysvammahuollon Kuusikko-työryhmän jäsenten yhteystiedot.....	54

TEKSTIN TAULUKOT

Taulukko 1. Kehitysvammahuollon asiakkaat vuosina 2009, 2012 ja 2013 sekä asiakasmäärien muutos kuutoskaupungeissa	3
Taulukko 2. Kehitysvammahuollon eri palvelumuotojen käyttöpäivät vuosina 2009, 2012 ja 2013 sekä käyttöpäivien muutos kuutoskaupungeissa	4
Taulukko 3. Kehitysvammahuollon käyttöpäivien jakautuminen kunnallisesti tuotettuihin ja ostettuihin palveluihin Kuusikossa vuonna 2013.....	4
Taulukko 4. Kehitysvammahuollon nettokustannukset (Milj. €) vuosina 2009, 2012 ja 2013 sekä deflatoitujen kustannusten muutos kuutoskaupungeissa	6
Taulukko 5. Kehitysvammahuollon nettokustannukset vuonna 2013, niiden muutos vuodesta 2012 (DEFL.) sekä kunnan tuottamien palvelujen ja ostopalvelujen kustannusten osuus kokonaiskustannuksista	6

Taulukko 6. Yhteenveto kehitysvammahuollon palvelujen käyttöpäiväkohtaisista nettokustannuksista vuonna 2013 Kuusikossa	8
Taulukko 7. Laitoshoidon asiakkaat ja käyttöpäivät vuonna 2013 sekä muutos vuodesta 2012.....	9
Taulukko 8. Laitoshoidon kustannukset vuonna 2013 sekä niiden muutos vuodesta 2012 (DEFL.)	9
Taulukko 9. Pitkäaikaisten laitoshoidonasiakkaiden määrä ja prosenttiosuus ikäryhmän ja hoitoisuuden mukaan Kuusikossa 31.12.2013.....	11
Taulukko 10. Laitoshoidon asiakkaiden kuntakohtainen prosentuaalinen jakautuminen hoitoisuusluokkiin 31.12.2013.....	11
Taulukko 11. Siirtymät pitkäaikaiseen laitoshoidon ja pois laitoshoidosta asumismuodon mukaan vuonna 2013 kuutoskaupungeissa.....	12
Taulukko 12. Asumispalvelujen kaikki asiakkaat, käyttöpäivät ja kokonaisnettokustannukset vuonna 2013 sekä muutos vuodesta 2012 (DEFL.).....	13
Taulukko 13. Autetun asumisen asiakkaat ja käyttöpäivät vuonna 2013 sekä muutos vuodesta 2012	15
Taulukko 14. Autetun asumisen kustannukset vuonna 2013 sekä muutos vuodesta 2012 (DEFL.) sekä kallein ja halvin käyttöpäivähinta.....	15
Taulukko 15. Ohjatun asumisen asiakkaat ja käyttöpäivät 2013 sekä muutos vuodesta 2012.....	16
Taulukko 16. Ohjatun asumisen kustannukset 2013 sekä muutos vuodesta 2012 (DEFL.)	17
Taulukko 17. Tuetun asumisen asiakkaat, käyttöpäivät ja nettokustannukset vuonna 2013 sekä muutos vuodesta 2012 (DEFL.)	17
Taulukko 18. Työ- ja päivätoiminnan asiakkaat ja käyttöpäivät vuonna 2013 sekä muutos vuodesta 2012	19
Taulukko 19. Työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset vuonna 2013 sekä kustannusten muutos vuodesta 2012 (DEFL.)	19
Taulukko 20. Avohuollon piiriin kuuluvien 18–65-vuotiaiden työ- ja päivätoiminnan käyttö vuonna 2013.....	20
Taulukko 21. Työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset vuonna 2013 sekä kunnallisen tuotannon kustannukset ja kunnallisen tuotannon %-osuus nettokustannuksista.....	20
Taulukko 22. Kunnallisen tuotannon kuljetuspalvelujen kustannukset ja %-osuus työ- ja päivätoimintaan liittyvistä kunnallisista nettokustannuksista vuonna 2013	20

TEKSTIN KUVIOT

Kuvio 1. Kehitysvammaisten henkilöiden määrä asumismuodon mukaan 31.12.2009 ja 31.12.2013 kuutoskaupungeissa	2
Kuvio 2. Kehitysvammaisten henkilöiden asumismuoto kuutoskaupungeissa, %-osuus eri asumismuodoissa ikäryhmittäin, 31.12.2013	3
Kuvio 3. Laitoshoidon, asumispalvelujen, perhehoidon sekä työ- ja päivätoiminnan asiakkaiden prosenttiosuus kehitysvammahuollon kokonaisasiakasmäärästä kuutoskaupungeissa vuonna 2013.	5
Kuvio 4. Kehitysvammahuollon eri palvelujen kustannusten %-osuus kehitysvammaisten palvelujen kokonaisnettokustannuksista kunnittain vuonna 2013.....	7
Kuvio 5. Kehitysvammahuollon asiakaskohtaisten kustannusten kehitys vuosina 2009–2013 kuutoskaupungeissa (DEFL.).....	8
Kuvio 6. Asumispalvelujen eri asumismuotojen käyttöpäivien %-osuudet kaikista asumisen käyttöpäivistä kuutoskaupungeissa 2013.....	14

1 JOHDANTO

Tässä raportissa tarkastellaan kehitysvammaisille henkilöille suunnattuja palveluja. Ensimmäinen kehitysvammahuollon työryhmän kokoama raportti ilmestyi vuonna 2001 eli varhaisimmat vertailutiedot ovat peräisin vuodelta 2000. Tuolloin mukana olivat Viisikon muodostavat kaupungit Helsinki, Espoo, Vantaa, Turku ja Tampere. Kuusikon tiedot ovat saatavilla vuodesta 2005 eteenpäin, kun Oulu tuli mukaan kehitysvammahuollon vertailutyöhön. Oulun osalta vuoden 2013 lukuihin vaikuttaa merkittävästi saman vuoden alussa tehdyt kuntaliitokset, joiden seurauksena uuden Oulun väkiluku kasvoi lähes 50 000 asukkaalla. Muutos on nostanut merkittävästi Oulun kehitysvammahuollon asiakasmääriä, suoritteita ja kustannuksia.

Kehitysvammahuollon raportissa tarkastellaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) eli jäljempänä kehitysvammalain (KvL:n) mukaisia palveluja. Turussa osa näistä palveluista toteutetaan sosiaalihuoltolain (710/1982) perusteella, minkä vuoksi Turun tiedoissa on mukana sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja. Lisäksi omaishoidon tuen vapaapäiviin liittyvä lyhytaikaishoito on mukana Helsingin, Espoon ja Turun tiedoissa, sillä sen kustannukset sisältyvät kehitysvammahuollon kuluihin (ks. laki omaishoidon tuesta 937/2005). Raportissa tarkasteltavat keskeiset palvelukokonaisuudet ovat laitoshoido, perhehoito, asumispalvelut sekä työ- ja päivätoiminta. Raportissa kootaan tiedot palvelujen asiakasmääristä, suoritteista ja kustannuksista. Lisäksi tiedoista esitetään aikasarjoja. Pääasiallisesti tarkastellaan kehitystä vuosina 2009–2013. Kustannustietojen ajallista vertailukelpoisuutta on parannettu esittämällä kustannusaikasarjoissa sekä alkuperäiset luvut että vuoden 2013 rahan arvoon korotetut eli deflatoidut kustannukset.

Kehitysvammahuollon palvelujen järjestämiseen ja käyttöön vaikuttavat useat ajankohtaiset hankkeet ja tavoiteohjelmat. Kunta- ja palvelurakennemuutokset eli Paras-hankkeen myötä kuntien vastuu erityishuollon järjestämisestä on kasvanut. Valtioneuvosto teki 21.1.2010 periaatepäätöksen ohjelmasta kehitysvammaisten asumisen ja siihen liittyvien palvelujen järjestämiseksi ja linjasi vuonna 2012, että kehitysvammahuollon laitospalvelut käytännössä lakkautetaan vuoteen 2020 mennessä (STM 2012). Lisäksi 1.9.2009 voimaan tulleet muutokset vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annettuun lakiin (380/1987) asettivat vammaispalvelulain ensisijaiseksi kehitysvammalakiin nähden. Lainmuutos tarkoittaa käytännössä sitä, että asiakkaan oikeus asumis- ja päivätoimintapalveluihin on entisestään vahvistunut (subjektiivinen oikeus). Muutos lisää erityisesti kehitysvammaisille suunnatun henkilökohtaisen avun määrää. Tehdyt muutokset nostavat kehitysvammahuollon kustannuksia tulevaisuudessa.

Kehitysvammahuollon raportissa on jatkettu vuonna 2010 aloitettua erityisseurantaa laitoshoidossa olevista asiakkaista ja siirtymistä laitoshoidon ja avopalvelujen välillä. Tiedot esitetään laitoshoidoa käsittelevässä luvussa 3. Asumispalveluihin liittyviä lukuja käydään läpi luvussa 4 ja työ- ja päivätoiminnan asiakasmääriä ja kustannuksia sekä henkilökohtaista apua tarkastellaan luvussa 5. Liitteessä 5 esitetään tiedot kuntien kehitysvammahuollon palveluista vuonna 2013 toteutetuista asiakaskyselyistä.

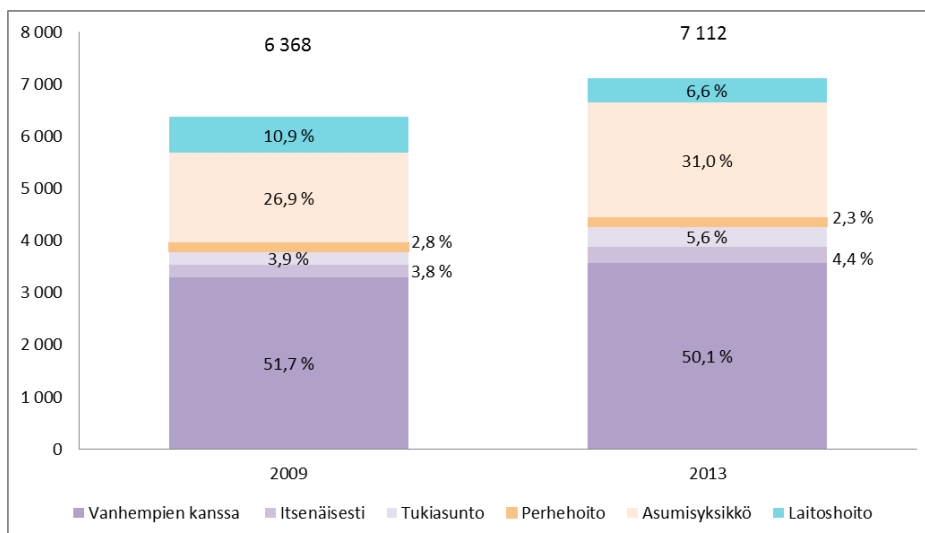
2 KEHITYSVAMMAHUOLLON ASIAKKAAT, SUORITTEET JA KUSTANNUKSET

Kuutoskaupungeissa kehitysvammahuollon asiakkuuden määrittely perustuu ensisijaisesti kehitysvammalakiin. Kehitysvammahuollon asiakkuuden perusteella lasketaan myös kunnissa asuvien kehitysvammaisten henkilöiden määrä. Kehitysvammahuollon palveluja voidaan kuitenkin järjestää myös muille erityisryhmille, esimerkiksi autistisille henkilöille. Toisaalta joitakin palveluja tuotetaan kehitysvammaisille henkilöille muiden ensisijaisten lakien perusteella. Vammaispalvelulain lisäksi esimerkiksi sosiaalihuoltolaki on kehitysvammalakiin nähden ensisijainen laki. Kehitysvammaisten henkilöiden käyttämät ensisijaisten lakien mukaan järjestetyt palvelut eivät kuitenkaan pääsääntöisesti ole mukana raportissa, koska tietoja on vaikeaa erotella palvelujen käyttöä koskevista kokonaistiedoista. Poikkeukset yleisperiaatteesta on esitetty edellä olevassa johdantoluvussa.

2.1 Kehitysvammaisten henkilöiden määrä ja asumismuoto

Kehitysvammaisten henkilöiden määrä on kasvanut kuutoskaupungeissa viime vuosien aikana niin väestöön suhteutettuna kuin myös absoluuttisesti. Vuonna 2013 kuntien tiedossa olevia kehitysvammaisia henkilöitä oli yhteensä 7 247, mikä on 12,8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2009. Kehitysvammaisten henkilöiden määrä kokonaisväestömäärästä oli kuutoskaupungeissa 0,38 prosenttia vuonna 2005 ja 0,43 prosenttia vuonna 2013. Kuusikon tasolla 0–5-vuotiaita kehitysvammaisia lapsia oli 254. Kouluikäisiä eli 6–17-vuotiaita oli 1 771 henkilöä. Työikäisiä oli 4 751 ja ikääntyneitä eli 65 vuotta täyttäneitä 471.

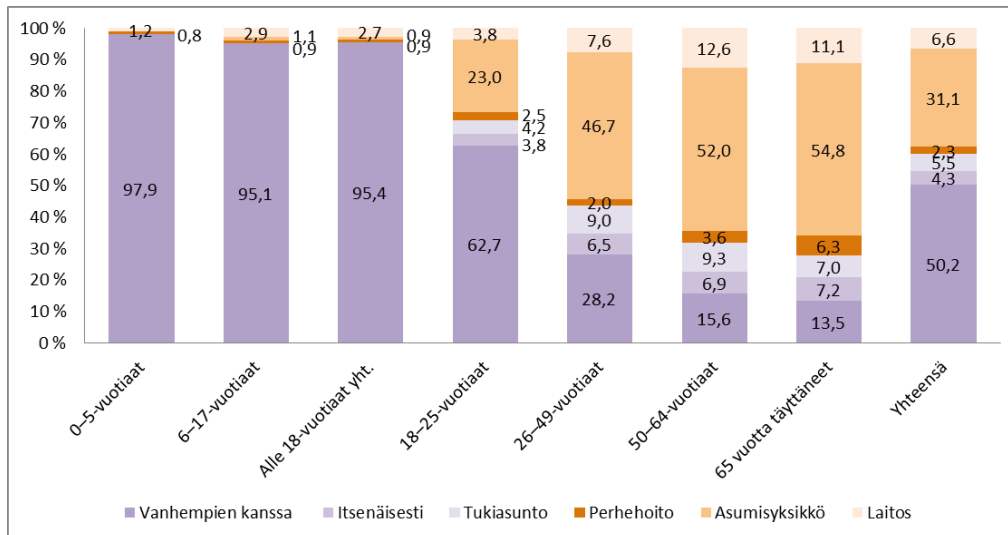
Vuoden lopusta 31.12. kerätty poikkileikkaustieto osoittaa, että kehitysvammaisten henkilöiden lukumäärä 7 112 on pienempi kuin kaikkien vuonna 2013 tiedossa olleiden kehitysvammaisten määrä 7 247 (Kuvio 1). Kehitysvammaisista noin puolet asuu edelleen vanhempien kanssa. Asumispalveluja käyttävien määrä on noussut ja laitoshoidon supistunut vuosien 2009–2013 välillä. Muissa asumismuodoissa asukkaita oli edelleen melko vähän.

Kuvio 1. Kehitysvammaisten henkilöiden määrä asumismuodon mukaan 31.12.2009 ja 31.12.2013 kuutoskaupungeissa

Kuviossa 2 on tarkasteltu kehitysvammaisten henkilöiden asumismuotoa ikäryhmittäin. Alle 18-vuotiaista kehitysvammaisista vanhempien kanssa asuu 95,4 prosenttia ja laitoshoidossa on ikäryhmästä 2,7 prosenttia. Mitä vanhemmista ikäryhmistä on kysymys, sitä todennäköisemmin asumismuotona on ryhmämuotoinen asumispalvelu. Laitospurun ete-

neminen vaikuttaa siihen, että kotoa siirrytään yhä useammin muualle kuin laitokseen. Helsingin osalta perheenjäsentensä kanssa asuvien aikuisten osuudesta ei saada tarkkaa tietoa. Kuutoskuntien tiedonkeruumenetelmät eivät mahdollista itsenäisesti asuvien ja perheenjäsenen tai perheenjäsenten kanssa asuvien kehitysvammaisten tarkkaa erottelua. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Kehitysvammaisten henkilöiden asumismuoto kuutoskaupungeissa, %-osuus eri asumismuodoissa ikäryhmittäin, 31.12.2013

2.2 Kehitysvammahuollon asiakkaat ja suoritteet 2009–2013

Kehitysvammahuollon palveluja käytti kuutoskaupungeissa 6 391 henkilöä vuonna 2013 (Taulukko 1). Kokonaisasiakasmäärä on kasvanut edellisvuodesta 5,4 prosenttia ja vuosien 2009–2013 välillä 13,5 prosenttia.

Taulukko 1. Kehitysvammahuollon asiakkaat vuosina 2009, 2012 ja 2013 sekä asiakasmäärien muutos kuutoskaupungeissa

	Muutos %				
	2009	2012	2013	09–13	12–13
Kokonaisasiakasmäärä	5 633	6 065	6 391	13,5	5,4
Laitoshoidon yhteensä	1 303	1 033	1 044	-19,9	1,1
Josta pitkäaikaista	746	643	575	-22,9	-10,6
Josta lyhytaikaista	557	399	475	-14,7	19,0
Asumispalvelut	2 655	3 091	3 441	29,6	11,3
Josta pitkäaikaista	1 928	2 371	2 711	40,6	14,3
Joista lyhytaikaista	727	803	759	4,4	-5,5
Perhehoito	415	360	354	-14,7	-1,7
Työ- ja päivätoiminta	2 915	3 139	3 419	17,3	8,9

Huom! Asiakkaat sisältyvät kokonaisasiakasmäärään kertaalleen, mutta sama asiakas on voinut saada useita eri palveluja.

Käyttöpäivissä tapahtuneet muutokset mukailevat asiakkuuksissa tapahtuneita muutoksia (Taulukko 2). Laitoshoidon ja perhehoidon käyttöpäivät ovat laskeneet, kun taas asumispalvelujen käyttöpäivät ovat lisääntyneet.

Taulukko 2. Kehitysvammahuollon eri palvelumuotojen käyttöpäivät vuosina 2009, 2012 ja 2013 sekä käyttöpäivien muutos kuutoskaupungeissa

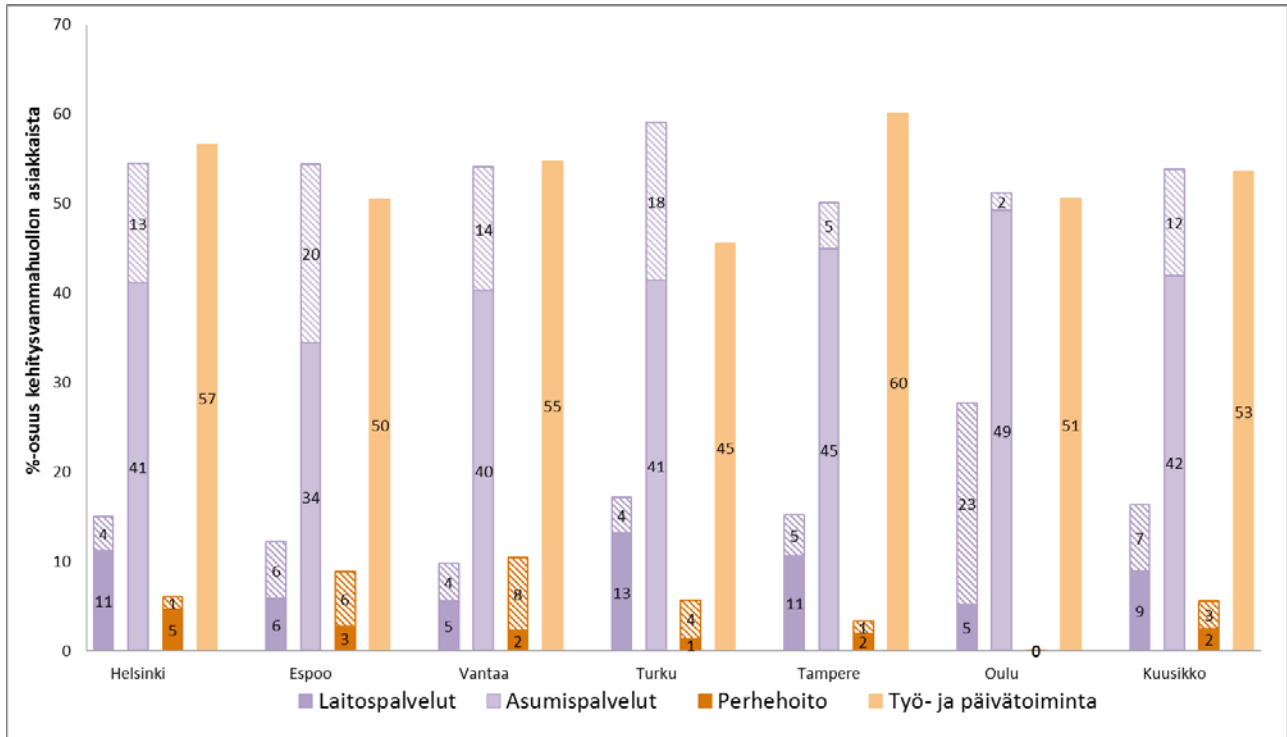
	2009	2012	2013	Muutos %	
				09–13	12–13
Laitoshoito yhteensä	267 013	226 930	194 878	-27,0	-14,1
Josta pitkäaikaista	249 769	209 751	177 425	-29,0	-15,4
Josta lyhytaikaista	17 244	17 179	17 453	1,2	1,6
Asumispalvelut	703 302	850 758	928 625	32,0	9,2
Josta pitkäaikaista	678 873	825 440	905 002	33,3	9,6
Joista lyhytaikaista	24 429	25 318	23 623	-3,3	-6,7
Perhehoito	64 393	62 738	59 736	-7,2	-4,8
Työ- ja päivätoiminta	468 490	519 143	560 556	19,7	8,0

Taulukossa 3 on kuvattu suoritteiden jakautumista sen mukaan, ovatko palvelut kunnallisesti tuotettuja vai ostopalveluja. Mukana olevat palvelut ovat laitoshoito, perhehoito, asumispalvelut sekä työ- ja päivätoiminta. Taulukossa tarkastellaan suoritteiden eli käyttöpäivien jakautumista kunnallisesti tuotettuihin ja ostettuihin palveluihin. Ostopalveluna tuotettujen käyttöpäivien osuus on suurin Tampereella ja pienin Oulussa. Näin oli myös vuosina 2010–2012.

Taulukko 3. Kehitysvammahuollon käyttöpäivien jakautuminen kunnallisesti tuotettuihin ja ostettuihin palveluihin Kuusikossa vuonna 2013

Palvelut, (%)	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Kunnan tuott.	52,3	29,0	33,8	30,9	25,8	60,1	42,0
Ostopalvelut	47,7	71,0	66,2	69,1	74,2	39,9	58,0
Suoritteet, (N)	559 480	214 766	200 155	230 865	251 145	287 384	1 743 795

Kuviossa 3 on esitetty kaupungeittain eri palveluja käyttäneiden asiakkaiden osuudet kehitysvammahuollon palveluja käyttäneiden asiakkaiden kokonaisasiakasmäärästä vuonna 2013. Laitoshoidon pitkäaikaisten asiakkaiden määrä vaihtelee Vantaan ja Oulun viiden prosentin ja Turun 13 prosentin välillä. Kuutoskaupunkien tasolla pitkäaikaisen laitoshoidon käyttäjiä oli noin yhdeksän prosenttia kaikista asiakkaista, mikä on noin neljä prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2009. Asumispalveluissa pitkäaikaisasiakkaita on eniten Oulussa noin 49 prosenttia kaikista asiakkaista ja vähiten Espoossa noin 34 prosenttia kaikista asiakkaista. Pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmäärät vaihtelevat nollan ja viiden prosentin välillä kunnasta riippuen. Työ- ja päivätoiminnan palveluja käytti noin joka toinen kehitysvammahuollon asiakas ja neljä viidestä työikäisestä asiakkaasta.

Kuvio 3. Laitoshoidon, asumispalvelujen, perhehoidon sekä työ- ja päivätoiminnan asiakkaiden prosenttiosuus kehitysvammahuollon kokonaisasiakasmäärästä kuutoskaupungeissa vuonna 2013.

Huom! Lyhytaikaisen palvelun asiakkaiden osuus on erotettu viivakuviolla. Lisäksi on huomioitava, että sama asiakas on voinut käyttää vuoden aikana useampaa palvelua, joten prosenttiosuudet kuvaavat kulloistakin palvelua käyttäneiden määrää kaikista palvelujen käyttäjistä ja kokonaisprosentti menee yli sadan.

Helsingissä, Vantaalla ja Tampereella oli eniten työ- ja päivätoimintaa käyttäneitä asiakkaita, Turussa vähiten. Turun muita pienempään osuuteen vaikuttaa se, että osaa asiakkaita, joiden päivätoiminta on järjestetty asumispalvelujen yhteydessä, ei ole tilastoitu työ- ja päivätoiminnan asiakkaiksi. Lisäksi osuuteen vaikuttavat nuorten opiskelupaikkojen lisäys sekä se, että ikääntyneet kehitysvammaiset eivät enää osallistu työ- ja päivätoimintaan. Oulun osalta laitoshoidon lyhytaikaisten asiakkuuksien suurta määrää suhteessa muihin kuutoskaupunkeihin selittävät kehitysvammaisille asiakkaille tehtävien kuntoutustutkimuksien sisältyminen lukuihin, jotka lisäävät asiakasmäärää kotihoitoa tukevan laitoshoidon rinnalla.

Omaishoidon tuen lakisääteisiin vapaisiin liittyvä lyhytaikaishoito järjestetään kuutoskaupungeissa eri tavalla. Omaishoidon tuen vapaat eivät ole mukana lyhytaikaishoidon tiedoissa Oulussa, Vantaalla ja Tampereella. Espoolla omaishoidon tuen vapaat ovat mukana kaikissa oman toiminnan lyhytaikaisjaksojen tiedoissa ja ostopalvelun osalta laitoshoidon lyhytaikaisjaksoissa. Helsingissä ja Turussa omaishoidon tuen vapaat ovat mukana tiedoissa, koska kustannukset kuuluvat kehitysvammahuollon kuluihin. Erilaiset käytännöt ja niiden muutokset vaikeuttavat lyhytaikaishoidon vertailua kuutoskaupunkien tasolla.

2.3 Kehitysvammahuollon kustannukset 2009–2013

Kehitysvammaisten henkilöiden palveluihin ja tukitoimiin käytettiin kuutoskaupungeissa 213,2 miljoonaa euroa vuonna 2013 (Taulukko 4). Deflatoidut nettokustannukset eli vuoden 2013 arvoon korotetut nettokustannukset ovat nousseet 14,4 prosenttia vuodesta 2009 ja 6,0 prosenttia vuodesta 2012. Kustannusten nousu suuntautuu vahvasti kasvaviin

palvelumuotoihin, kuten asumispalveluihin ja työ- ja päivätoimintaan, mikä osaltaan kuvastaa laitoshoidon purun vaikutuksia.

Taulukko 4. Kehitysvammahuollon nettokustannukset (Milj. €) vuosina 2009, 2012 ja 2013 sekä deflatoitujen kustannusten muutos kuutoskaupungeissa

	2009	2012	2013	Muutos %	
				09–13	12–13
Kokonaiskustannukset	186,3	201,1	213,2	14,4	6,0
Laitoshoito	63,4	55,7	53,8	-15,1	-3,3
Asumispalvelut	72,8	91,6	104,4	43,4	14,0
Perhehoito	3,9	3,6	3,6	-8,9	-0,2
Työ- ja päivätoiminta	33,6	37,9	40,4	20,4	6,6
Muut palvelut	12,6	12,4	11,0	-12,5	-11,0

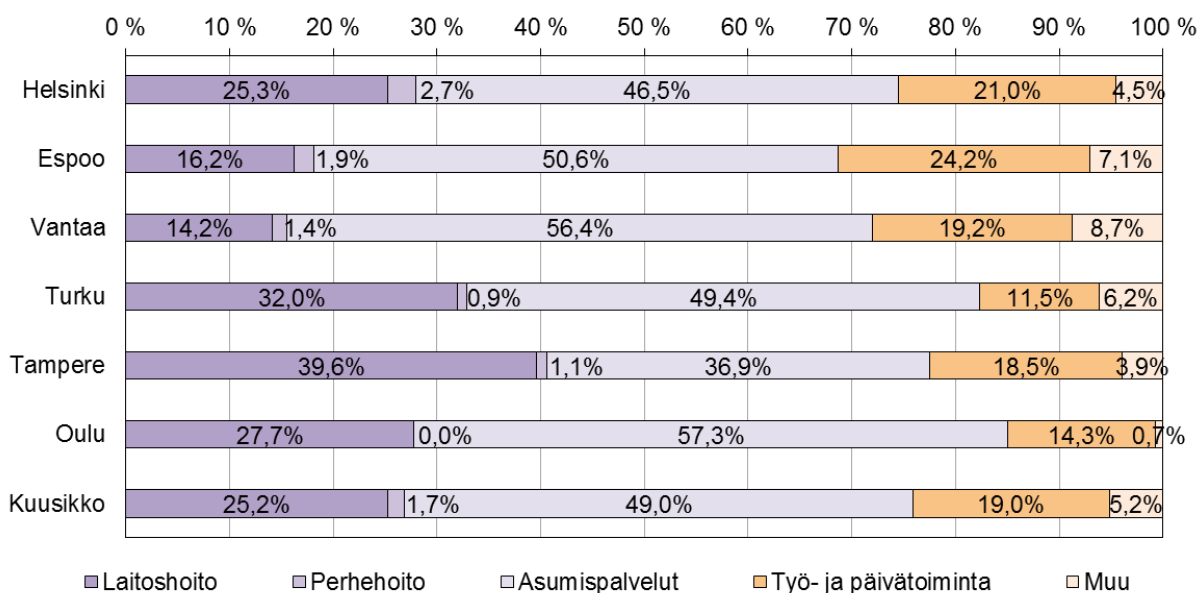
Kuntakohtaiset nettokustannukset ovat kasvaneet edellisvuodesta Tampereen 0,5 prosentin ja Oulun 27,0 prosentin välillä (Taulukko 5). Oulussa tapahtunut kasvu selittyy pitkälti vuoden 2013 alussa tehdyn kuntaliitoksen kautta. Helsingissä suurin osa palvelukustannuksista syntyy oman toiminnan kautta. Muissa kuutoskaupungeissa ostopalvelut kattavat vähintään noin 70 prosenttia kehitysvammahuollon nettokustannuksista.

Taulukko 5. Kehitysvammahuollon nettokustannukset vuonna 2013, niiden muutos vuodesta 2012 (DEFL.) sekä kunnan tuottamien palvelujen ja ostopalvelujen kustannusten osuus kokonaiskustannuksista

	Nettokustannukset, €	Muutos 12–13, %	Kunnan tuottamat palvelut, %	Ostopalvelut, %
Helsinki	76 258 208	4,3	52,9	47,1
Espoo	32 906 942	1,0	27,1	71,9
Vantaa	27 339 113	3,4	23,0	77,0
Turku	28 615 521	9,5	20,7	79,4
Tampere	23 899 812	0,5	20,1	83,8
Oulu	24 218 055	27,0	30,7	70,2
Kuusikko	213 237 651	6,0	34,6	65,8

Kustannukset painottuvat kunnissa asumispalveluihin ja laitoshoitoon, joiden kustannukset muodostavat 67–85 prosenttia kokonaiskustannuksista kunnasta riippuen (Kuvio 4). Työ- ja päivätoiminnan kustannukset muodostavat seuraavaksi suurimman kustannuserän kuutoskaupunkien tasolla. Työ- ja päivätoiminnan kustannukset vaihtelevat Turun 12 prosentin ja Espoon 24 prosentin välillä. Perhehoito muodostaa pienimmän yksittäisen kustannusryhmän, mutta palvelua ollaan lisäämässä useissa kunnissa.¹

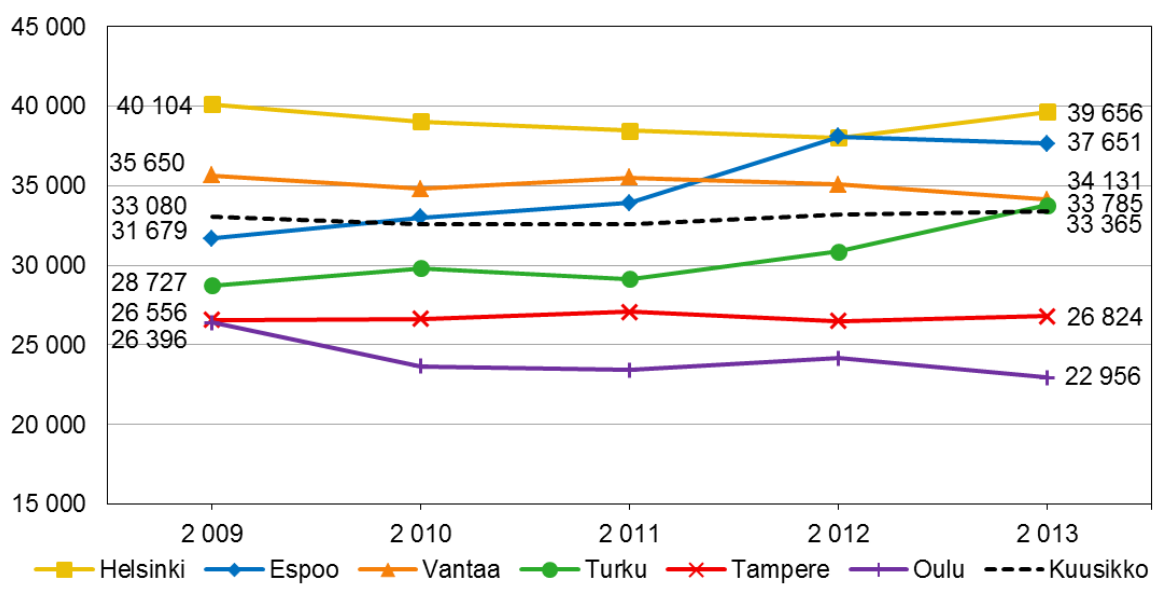
¹ Muun muassa Tampereella alkoi Pirkanmaan maakunnallisen kehitysvammaisten perhehoidon yksikön kehittämishanke Euroopan Aluekehitysrahaston ja kuntien rahoituksella. Hankkeen tavoitteena on järjestää kehitysvammaisten perhehoito kuntien yhteistoimintana vuoden 2014 alusta lukien.

Kuvio 4. Kehitysvammahuollon eri palvelujen kustannusten %-osuus kehitysvammaisten palvelujen kokonaisnettokustannuksista kunnittain vuonna 2013

Asiakasta kohden jyvitettyt kustannukset olivat matalimmat Oulussa noin 23 000 euroa asiakasta kohden ja korkeimmat Helsingissä noin 40 000 euroa asiakasta kohden (Kuvio 5). Helsingin nousu selittyy laitosasumisen purulla ja siitä aiheutuvilla muutosvaiheen päällekkäisillä kustannuksilla (erityisesti tilavuokrat). Vantaalla asiakaskohtaiset kustannukset ovat pysyneet kohtuullisina. Turun vuoden 2013 kasvu selittyy pääasiassa panostuksesta autettuun ja vahvasti autettuun asumispalveluun. Tampereen asiakaskohtaiset kustannukset ovat vuodesta toiseen pysyneet samalla tasolla. Tämä johtuu siitä, että palvelut eivät ole tarkasteluaikana oleellisesti lisääntyneet. Laitoshoidtoa on purettu ja asiakkaita on muutanut avohuoltoon. Päivätoiminta ei ole kuitenkaan lisääntynyt. Kustannusten säilyminen ennallaan on johtanut palveluihin jonottamiseen ja jonojen pidentymiseen. Oulun aikasarjasta erottuvan, asiakaskohtaisten kustannusten laskun vuosina 2009–2010, voidaan nähdä liittyvän tarkennettuun tiedonkeruuseen ja asiakasmäärien kasvuun. Vuoden 2013 alussa toteutuneella kuntaliitoksella ei ole merkittävää vaikutusta Oulun asiakaskohtaisiin kustannuksiin.

Espoon asiakaskohtaiset kustannukset ovat tasaantuneet ja hieman laskeneet edellisvuodesta. Viiden vuoden seurantajakson aikana paljon asiakkaita on siirtynyt pois kehitysvammapalvelujen piiristä. Pelkästään autismipalveluja tarvitseville asiakkaille ryhdyttiin tekemään päätökset vammaispalvelulain perustella, kun palvelut oli aikaisemmin järjestetty kehitysvammaisten erityishuoltona. Aiemmin kehitysvammapalveluista järjestetty kuntoutus ja terveydenhoito on siirretty terveystalouksissa järjestettäväksi. Muutosten myötä kehitysvammapalveluista poistui myös asiakkaita, jotka käyttivät vain vähän kehitysvammapalveluja. Tämä näkyy asiakaskohtaisen hinnan kohoamisena. Espoon vuoden 2012 asiakaskohtaisessa hinnassa näkyy erityisesti kahden uuden asumisyksikön kustannusvaikutus, kun monet uudet asiakkaat siirtyivät ympärivuorokautiseen asumispalveluun. Vuoden 2013 aikana ei tapahtunut vastaavaa, koko vuotta koskevaa asumisen lisäystä.

Kuvio 5. Kehitysvammahuollon asiakaskohtaisten kustannusten kehitys vuosina 2009–2013 kuutoskaupungeissa (DEFL.)

Korkeimmat käyttöpäiväkustannukset löytyvät laitoshoidosta, jonka keskimääräinen päiväkustannus vaihteli Vantaan 239 euron ja Oulun 335 euron välillä (Taulukko 6). Vastaavasti autetun asumisen päiväkohtaiset kustannukset vaihtelivat Tampereen 99 euron ja Espoon 180 euron välillä. Pääkaupunkiseudun päiväkohtaiset kustannukset nousevat työ- ja päivätoiminnassa selvästi muita kuntia korkeammiksi. Oulussa työ- ja päivätoiminnan kustannukset ovat poikkeuksellisen matalat suhteessa muihin kuutoskaupunkeihin.

Taulukko 6. Yhteenveto kehitysvammahuollon palvelujen käyttöpäiväkohtaisista nettokustannuksista vuonna 2013 Kuusikossa

	Laitohoito, €/ päivä	Perhehoito, €/ päivä	Autettu asuminen, €/ päivä	Ohjattu asuminen, €/ päivä	Tuettu asuminen, €/ päivä	Työ- ja päivätoim., €/ päivä
Helsinki	275	63	162	90	28	92
Espoo	274	69	180	62	33	110
Vantaa	239	51	173	68	26	87
Turku	247	58	145	57	21	55
Tampere	297	41	99	35	17	56
Oulu	335	26	118	27	16	30
Kuusikko	276	56	148	62	23	72

3 LAITOSHOITO

Laitoshoidon rakennemuutos on jatkunut kuutoskaupungeissa. Laitospaikkoja supistetaan ja asumispalvelujen paikkoja lisätään. Muutosten seurauksena laitosasiakkaiden määrä ja kustannukset ovat laskeneet.

Laitoshoidon palveluja käytti kuutoskaupungeissa vuoden 2013 aikana 1 044 asiakasta ja asiakasta kohden laitosvuorokausia oli keskimäärin 187 (Taulukko 7). Pitkäaikaisasiakkaiden määrä supistui edellisvuodesta 10,6 prosenttia ja käyttöpäivien määrä 14,1 prosenttia kuutoskaupunkien tasolla. Lyhytaikaisen laitoshoidon asiakkaita kaikista asiakkaista oli eniten Oulussa 81,5 prosenttia asiakkaista ja vähiten Turussa 23,4 prosenttia kaikista asiakkaista.

Taulukko 7. Laitoshoidon asiakkaat ja käyttöpäivät vuonna 2013 sekä muutos vuodesta 2012

	Asiakkaita yhteensä	Pitkäaik. asiakk.	Pitkäaik. asi- akk. muutos 12–13, %	Lyhytaik. asiakk.	Lyhytaik. asi- akk. %-osuus kaikista	Käyttö- päivät yhteensä	Käyttöpäivi- en muutos 12–13, %	Lyhytaik. päivien %- osuus
Helsinki	288	221	-12,6	73	25,3	70 257	-17,9	7,7
Espoo	106	51	-3,8	55	51,9	19 465	-5,4	12,8
Vantaa	78	44	-8,3	34	43,6	16 161	-8,9	8,2
Turku	145	111	-15,9	34	23,4	37 057	-16,6	4,1
Tampere	135	94	-15,3	41	30,4	31 878	-18,5	8,9
Oulu	292	54	17,4	238	81,5	20 060	2,8	19,4
Kuusikko	1 044	575	-10,6	475	45,5	194 878	-14,1	9,0

Laitoshoidon nettokustannukset olivat kuutoskaupungeissa yhteensä noin 53,8 miljoonaa euroa (Taulukko 8). Deflatoidut kustannukset laskivat edellisvuodesta eniten Helsingissä 9,1 prosenttia ja nousivat eniten kuntaliitosten myötä Oulussa 29,9 prosenttia. Laskennallinen vuosikustannus laitosasiakasta kohden vaihteli Vantaan 87 386 euron ja Oulun 122 185 euron välillä. Todellisuudessa laitoshoidon päivähinta vaihtelee huomattavasti asiakkaan hoidontarpeesta riippuen, mikä ei tule esille keskimääräistä käyttöpäivähintaa tarkasteltaessa. Sisällöltään samantasoisien laitoshoidon kustannusten vertailu on vaikeaa.

Taulukko 8. Laitoshoidon kustannukset vuonna 2013 sekä niiden muutos vuodesta 2012 (DEFL.)

	Nettokustannukset	Muutos 12–13, %	€/ käyttöpäivä	€/ 365 käyttöpäivää	Halvin laitosvrk, €	Kallein laitosvrk, €
Helsinki	19 289 831	-9,1	275	100 215	172	1 078
Espoo	5 327 197	-3,4	274	99 893	182	1 015
Vantaa	3 869 163	-7,9	239	87 386	182	1 015
Turku	9 162 844	-8,7	247	90 251	144	776
Tampere	9 459 636	-0,7	297	108 312	152	1 278
Oulu	6 715 140	29,9	335	122 185	185	595
Kuusikko	53 823 811	-3,3	276	100 810	144	1 278

Huom. Kustannukset / 365 käyttöpäivää viittaavat laskennallisiin asiakaskohtaisiin vuosikustannuksiin, jotka muodostuvat, kun käyttöpäivän pyöristämätön hinta kerrotaan 365:lla.

3.1 Laitosasiakkaat ja asiakkaiden siirtymät vuonna 2013

Valtioneuvosto teki vuonna 2010 periaatepäätöksen ohjelmaksi kehitysvammaisten asuminen ja siihen liittyvien palvelujen järjestämiseksi vuosina 2010–2015. Ohjelman tavoitteena on muun muassa ”vähentää laitospaikkoja nopeasti, suunnitelmallisesti ja hallitusti sekä mahdollistaa muuttaminen lapsuudenkodeista tuottamalla kehitysvammaisten henkilöiden tarpeita ja toiveita vastaavia asumisratkaisuja ja tarjoamalla yksilöllisiä palveluja ja tukea” (Valtioneuvosto 2010).

Kuusikko-kuntien laitospurun etenemisen seuraamista varten on kerätty poikkileikkaustiedot vuoden 2013 lopusta. Asiakkaiden toimintakyvyn ja hoitoisuuden määrittelyyn on olemassa monia eri mittareita, muttei yhtä yhteismitallista mittaria. Tästä syystä kunnat ovat kuvanneet, miten hoitoluokkatiedot on kerätty kunnan sisällä. Tiedot eroavat hieman perustiedonkeruun vastaavista laitostiedoista.

Helsingissä asiakkaiden hoitoluokkatiedot on saatu oman laitoksen sosiaalityöstä, hoitoisuusarvion tekee osastojen henkilökunta. Rinnekodin asiakkaiden hoitoisuustiedot on saatu Rinnekodista henkilöstön arvioimina.

Espoolaisille asiakkaille laitoshoidon tuottaa Rinnekoti-säätiö ja Kårkulla samkommun. Laitosasiakkaiden tämänhetkiset hoitoluokkatiedot on saatu palveluntuottajilta. Vammaissosiaalityö on selvittänyt laitosasiakkaiden tilannetta ja laatinut suunnitelmia yhteistyössä laitoshoidon palveluntuottajien kanssa uusista asumisratkaisuista. Tavoitteena on etsiä laitoshoidolle vaihtoehtoja vuoteen 2017 mennessä.

Vantaalla laitoshoidon luokittelu tehdään yhteistyössä palveluntuottajan ja palveluohjaajan kanssa. Laitoshoidosta pois siirtyvien asiakkaiden määrää seurataan säännöllisesti. Pääkaupunkiseutuun verrattuna Vantaan edullisempi hintataso laitosasumisen käyttöpäivän hinnassa selittynee osaltaan sillä, että Vantaan laitosasumisen asiakkaat ovat suurimmaksi osaksi arvioitu kuuluvaksi perushoitopalveluun vaativampien palvelujen sijaan.

Tampereella laitosasiakkaiden hoitoluokkatiedot on saatu laitoksen sosiaalityöntekijältä. Hoitoluokkien muutoksesta neuvotellaan tilaajapäällikön ja Ylisen hoiva- ja kuntoutuspalveluiden lääkärin kanssa.

Turun osalta Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymän sosiaalityöntekijä on tehnyt arvion laitosasiakkaiden hoitoisuudesta sekä antanut tiedon vuoden aikana pitkäaikaiseen laitoshoidon ja laitoshoidosta pois muuttaneista asiakkaista. Kårkulla samkommun kuntayhtymän ja yksityisen palveluntuottajan laitosasiakkaiden osalta Turun vammaispalvelujen sosiaalityöntekijät ovat tehneet arvion yhteistyössä palveluntuottajan kanssa.

Oulussa hoitoluokkien arviointi on tehty yhdessä sosiaalityön ja laitospalveluiden henkilökunnan kanssa. Erityistä hoitoisuutta tai toimintakykyä mittavaa arviointimittaria ei ole ollut käytössä. Oulussa pilotoidaan THL:n kanssa kehitysvammahuollon RAI-mittaristoa asumispalvelujen ja laitoshoidon asiakkaille vuoden 2014 aikana. Arvioijat ovat olleet samat vuosina 2011 ja 2012.

Taulukossa 9 on kuvattu kuutoskaupunkien laitosasiakkaat kolmeen eri hoitoluokkaan kuuluvina. Suurimman ryhmän muodostavan perustason laitoshoidon saavat asiakkaat, joita on kaksi viidesosaa kaikista laitoshoidon asiakkaista. Käyttäytymisongelmaisista lai-

tosiasiakkaita on lähes yhtä paljon kuin perustason laitoshoidon saavia. Monivammaisia asiakkaita on hieman reilu viidesosa kaikista laitosisasiakkaista.

Taulukko 9. Pitkäaikaisten laitoshoidon asiakkaiden määrä ja prosenttiosuus ikäryhmän ja hoitoisuuden mukaan Kuusikossa 31.12.2013

Ikäryhmä	Monivammaisten laitoshoidon		Käyttötymisongelmiin painottuva laitoshoidon		Perustason laitoshoidon		Yhteensä asiakasta N
	N	%	N	%	N	%	
Alle 18-vuotiaat	24	52,2	25	54,3	0	0,0	46
18–25-vuotiaat	12	20,7	40	69,0	6	10,3	58
26–49-vuotiaat	35	21,2	68	41,2	62	37,6	165
50–64-vuotiaat	19	15,1	32	25,4	74	58,7	126
65 vuotta täyttäneet	4	10,0	1	2,5	35	87,5	40
Yhteensä	94	21,5	166	37,9	177	40,4	438

Tilanne vaihtelee kuitenkin merkittävästi kuntien välillä (Taulukko 10). Perustason laitoshoidon asiakkaiden määrä on pienin Oulussa noin 22 prosenttia asiakkaista ja suurin Turussa noin 60 prosenttia asiakkaista. Käyttötymisongelmia on suhteessa vähiten Espoossa noin 30 prosenttia asiakkaista ja eniten Oulussa noin 50 prosenttia laitosisasiakkaista. Monivammaiseksi luokiteltuja kehitysvammaisia on vähiten Turussa noin 4 prosenttia asiakkaista ja eniten Helsingissä noin 27 prosenttia asiakkaista.

Taulukko 10. Laitoshoidon asiakkaiden kuntakohtainen prosentuaalinen jakautuminen hoitoisuusluokkiin 31.12.2013

	Monivammaisten laitoshoidon	Käyttötymisongelmiin painottuva laitoshoidon	Perustason laitoshoidon	Yhteensä, (%)	Yhteensä, (N)
Helsinki	27,2	39,2	33,6	100,0	125
Espoo	23,9	30,4	45,7	100,0	46
Vantaa	26,2	33,3	40,5	100,0	42
Turku	4,2	35,8	60,0	100,0	95
Tampere	26,3	36,8	36,8	100,0	76
Oulu	25,9	50,0	22,2	98,1	54
Kuusikko	21,5	37,9	40,4	99,8	438

Kuutoskaupungeissa on kerätty lisäksi omaa kohtanaan laitoksiin siirtyneet ja laitoksista pois muuttaneet asumismuodon mukaan (Taulukko 11). Seuranta osoittaa, että laitosisasiakkaiden määrä väheni 97 asiakkaalla edellisvuodesta kuutoskaupunkien tasolla. Laitosisasiakkaiden määrä on vähentynyt vastaavassa seurannassa 36 asiakkaalla vuonna 2012, 54 asiakkaalla vuonna 2011 ja 37 asiakkaalla vuonna 2010 kuutosien tasolla. Helsingin laitoshoidon asiakkaista siirtyi asumispalveluihin 59 asiakasta. Pääosa laitossiirtymistä asumispalveluihin toteutui Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden laitoksia korvaavien omien sekä Rinnekodin ryhmäkotiä valmistuttua.

Taulukko 11. Siirtymät pitkäaikaiseen laitoshoittoon ja pois laitoshoidosta asumismuodon mukaan vuonna 2013 kuutoskaupungeissa

Laitokseen siirtyneet edeltävän asumismuodon mukaan			Laitoksesta siirtyneet kohteen tai syyn mukaan		
	(N)	(%)		(N)	(%)
Vanhempien luota	8	42,1	Asumisyksikköön	97	83,6
Asumisyksiköstä	6	31,6	Muualle	6	5,2
Muualta	5	26,3	Kuolleet	13	11,2
Yhteensä	19	100,0	Yhteensä	116	100,0
Kuusikon laitosasiakkaiden määrä väheni 97 asiakkaalla vuonna 2013					

4 ASUMISPALVELUT

Asumispalvelujen asiakasmäärät, käyttöpäivät ja kustannukset ovat jatkaneet kasvuaan kuutoskaupungeissa. Asumispalveluasiakkaita oli yhteensä 3 441 kehitysvammaista henkilöä vuoden 2013 aikana kuutoskaupungeissa (Taulukko 12). Asiakasmäärä on noussut kuntaliitosten myötä edellisvuodesta Oulussa (49,2 %), minkä myötä deflatoidut kustannukset ovat nousseet 33,1 prosenttia. Merkittävin kustannusten nousu on tapahtunut kuitenkin Turussa, jossa 15,7 prosentin kasvu asiakasmäärässä oli osaltaan nostamassa kokonaisnettokustannuksia 28,8 prosentin edestä. Kasvuvauhti on ollut Turun osalta kahden viime vuoden aikana nopeaa. Asiakkaita on tullut vuosien 2011–2013 välillä lisää 106 henkilöä ja kustannukset ovat kasvaneet samaan aikaan 5,2 miljoonaa euroa. Kustannukset ovat nousseet Turun asumispalveluissa noin 5 600 eurolla asukasta kohden vuosien 2011–2013 aikana. Vantaalla lyhytaikaisten asumispalvelujen asiakasmäärä on laskenut edellisvuodesta 10,5 prosenttia, mikä vaikuttaa kokonaisasiakasmäärään.

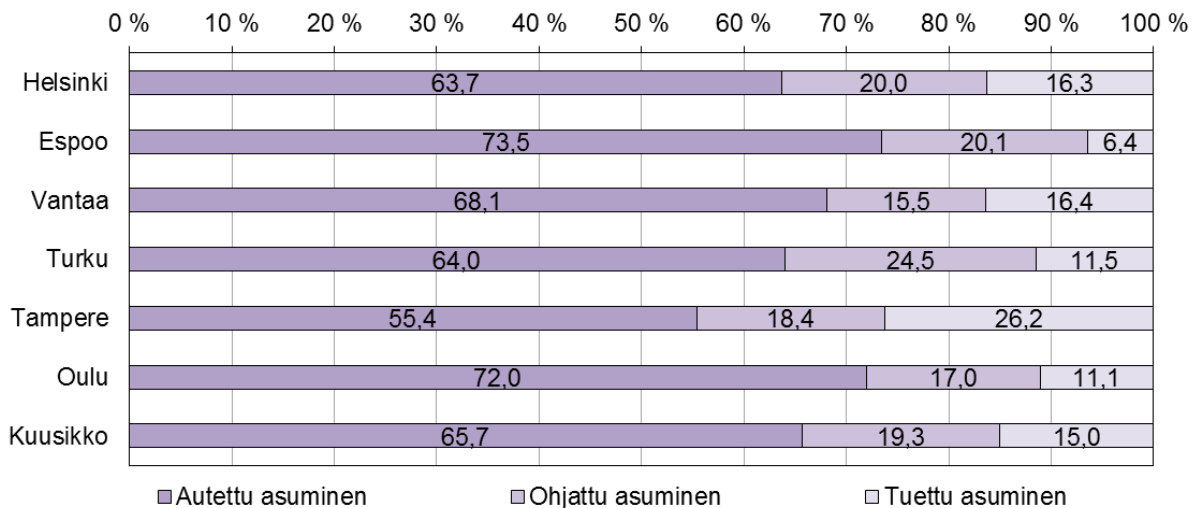
Taulukko 12. Asumispalvelujen kaikki asiakkaat, käyttöpäivät ja kokonaisnettokustannukset vuonna 2013 sekä muutos vuodesta 2012 (DEFL.)²

	Asiakkaat yhteensä	Muutos 12–13, %	Käyttöpäivät yhteensä	Muutos 12–13, %	Kustannukset yhteensä	Muutos 12–13, %
Helsinki	1 047	7,1	283 196	7,7	35 495 219	13,9
Espoo	475	0,0	113 519	-1,9	16 644 363	1,1
Vantaa	433	-0,7	116 022	5,1	15 429 760	6,6
Turku	500	15,7	129 603	12,8	14 141 884	28,8
Tampere	446	9,3	134 005	16,3	8 815 512	9,1
Oulu	540	49,2	152 280	15,7	13 871 965	33,1
Kuusikko	3 441	11,3	928 625	9,2	104 398 703	14,0

Kunnissa myönnetään kehitysvammaisille asiakkaille asumispalveluja myös vammaispalvelulain puitteissa. Edellisessä taulukossa ei ole otettu mukaan näitä asiakkaita. Helsingissä oli kyseisiä asiakkaita 73 vuonna 2013. Espoossa ja Vantaalla ei ole kehitysvammaisia asiakkaita vammaispalvelulain mukaisen palveluasumisen päätöksellä. Turussa asiakkaita oli kahdeksan, Tampereella neljä ja Oulusta kaksi.

Kuviossa 6 on tarkasteltu eri asumismuotojen käyttöpäivien suhteellisia osuuksia kuutoskaupungeissa. Kokonaiskustannuksiltaan selvästi muita kuutoskaupunkeja edullisemmin asumispalvelut tuottava Tampere käyttää muita kuntia enemmän tuettua asumista, jota käyttää 26,2 prosenttia kaikista asumispalvelujen asiakkaista.

² Taulukon kustannuksia ja asiakasmääriä yhdistäessä on huomioitava, että kustannukset ovat kertyneet koko vuoden aikana asumispalveluja saaneista asiakkaista, mutta asiakasmäärä on poikkileikkaustieto 31.12. Jos asiakasmäärä on poikkileikkaushetkellä selvästi koko vuoden asiakasmäärää pienempi, asiakaskohtaiset kustannukset nousevat todellisia asiakaskohtaisia kustannuksia korkeammaksi ja päinvastoin. Huomio koskee erityisesti Vantaan vuoden 2013 tilannetta.

Kuvio 6. Asumispalvelujen eri asumismuotojen käyttöpäivien %-osuudet kaikista asumisen käyttöpäivistä kuutoskaupungeissa 2013

Tampereella on Kuutoskaupunkien korkein tuetun asumisen osuus asumispalveluista. Tampereella on pitkät perinteet tuetun asumisen työhön, jota Tampereen Kaupunkilähetys ostopalveluna laadukkaasti ja joustavasti toteuttaa. Kuluvana vuonna Kaupunkilähetyksen palvelun rinnalle tuli myös kaupungin omana toimintana tuotettavaa tuettua asumista. Tuetun asumisen kasvua selittää pieneltä osin myös se, että KVPS (kehitysvammaisten palvelusäätiö) on hankkinut RAY:n tuella runsaasti asuntoja vapailta markkinoilta itsenäisesti asuville kehitysvammaisille. Asunnon saannin edellytyksenä on ollut tuetun asumisen palveluun pääsy. Etenkin Hervannassa hintataso on ollut suhteellisen edullinen, mikä on mahdollistanut asuntojen hankkimisen sieltä. KVPS:n hankkimat asunnot ovat houkuttaneet asiakkaita myös Tampereen ulkopuolelta. Kehitysvammaisten Asuntotukisäätiöllä ja Kaupunkilähetyksellä on myös asuntoja itsenäisesti asuville. Monet Kaupunkilähetyksen asunnot sijaitsevat niin, että asiakas voi käyttää jonkun asumisyksikön palveluita tukipalveluina. Asiakas saa sieltä ohjausta ja voi käydä esimerkiksi syömässä ja pesemässä pyykkiä. Toisaalta on kuitenkin huomioitava, että Tampereella on pitkät jonot autetun ja ohjatun asumisen palveluihin. Nämä asumispalvelut eivät ole viime vuosina lisääntyneet tarpeen mukaan.

4.1 Autettu asuminen

Niin pitkä- kuin lyhytaikaisetkin autetun asumisen asiakasmäärät ovat kasvaneet kuutoskaupungeissa vuodesta 2011 lähtien Vantaan vuoden 2013 poikkeusta lukuun ottamatta. Pitkäaikaisen autetun asumisen asiakkaita on reilut kaksi kolmasosaa kaikista autetun asumisen asiakkaista. Käyttöpäivien kokonaismäärä on kasvanut edellisvuodesta 1,5 prosenttia kuutoskaupungeissa. (Taulukko 13.)

Taulukko 13. Autetun asumisen asiakkaat ja käyttöpäivät vuonna 2013 sekä muutos vuodesta 2012

	Asiakkaita yhteensä	Pitkäaik. asiakk.	Pitkäaik. asi-ak. muutos 12–13, %	Käyttö-päivät yhteensä	Käyttöpäivi-en muutos 12–13, %	Lyhytaik. asi-ak. %-osuus	Lyhytaik. päivien %-osuus
Helsinki	748	517	11,7	180 441	9,0	32,6	4,9
Espoo	392	227	0,4	83 432	0,5	43,1	6,3
Vantaa	345	212	-1,9	79 049	1,5	32,2	4,8
Turku	369	232	14,9	82 992	26,3	40,4	3,1
Tampere	263	192	11,6	74 256	35,2	17,5	1,9
Oulu	424	358	41,5	109 575	24,9	15,6	0,5
Kuusikko	2 541	1 738	13,4	609 745	1,5	30,9	3,7

Autetun asumisen deflatoidut nettokustannukset olivat kuutoskaupungeissa noin 90,1 miljoonaa euroa vuonna 2013, mikä on 16,2 prosenttia enemmän kuin vuonna 2012 (Taulukko 14). Autetun asumisen keskimääräiset kuntakohtaiset kustannukset käyttöpäivää kohden vaihtelivat Tampereen 99 euron ja Espoon 180 euron välillä.

Taulukko 14. Autetun asumisen kustannukset vuonna 2013 sekä muutos vuodesta 2012 (DEFL.) sekä kallein ja halvin käyttöpäivähinta

	Nettokustannukset	Muutos 12–13, %	€/käyttöpäivä	Kallein käyttöpäivä / €	Halvin käyttöpäivä / €
Helsinki	29 153 961	14,6	162	1 039	90
Espoo	14 994 383	3,5	180	516	74
Vantaa	13 701 357	6,3	173	648	95
Turku	12 021 614	37,1	145	334	76
Tampere	7 344 107	10,0	99	367	83
Oulu	12 901 599	39,4	118	220	106
Kuusikko	90 117 022	16,2	148	1 039	74

Helsingissä autetun asumisen asukasmäärä nousi laitoksia korvaavien ryhmäkotien valmistuessa. Kustannusten nousu oli korkeampaa kuin asiakasmäärän nousu, mikä selittyy laitoksesta muuttaneiden asukkaiden palveluntarpeella.

Helsingin, Espoon, Vantaan ja Tampereen autetun asumisen palveluksi katsotaan Eteva kuntayhtymän tukikeskuksissa kehitysvammaisille asiakkaille järjestämät usein pitkäaikaisetkin kuntoutusjaksot, jotka osaltaan nostavat kyseisten kuntien autetun asumisen keskihintaa.

Espoossa Soukankaaren ohjattu asumisyksikkö on muutettu elokuussa 2013 autetun asumisen yksiköksi. Sen myötä autetun asumisen asiakkaiden määrä lisääntyi yhdeksällä henkilöllä. Oman ohjatun asumisen asiakasmäärä väheni vastaavasti. Oman toiminnan yksiköistä Haukilahdenrannan viisi lyhytaikaisen hoidon paikkaa on ollut suljettuina neljän kuukauden ajan remontin vuoksi. Korvaavat paikat on hankittu ostopalveluna. Vuoden alussa otettiin uudelleen käyttöön Soukankaaren asumisyksikön kaksi asumisharjoittelu-paikkaa, jotka on tarkoitettu yövalvontaa tarvitseville asiakkaille.

Vantaan autetun asumisen asiakasmäärän muutos on osa meneillään olevaa palvelurakenteen kehittämistä. Joulukuussa avattuun uuteen asumisyksikköön muutti puolet asiakkaista ostopalveluista autetun asumisen yksiköistä. Uudessa yksikössä asiakkaat ovat

sijoittuneet aikaisempaa kevyempään, ohjattuun ja tuettuun asumiseen. Asiakkaat ovat kirjautuneet raporttiin 31.12.2013 uuden yksikön asumisen tason mukaisesti. Kuitenkin kustannukset ostopalveluista siirtyneistä asiakkaista ovat käytännössä toteutuneet koko vuodelta.

Turussa on vuoden 2013 aikana tullut kolme uutta asumisyksikköä, joista kaksi tarjoaa vahvasti autettua asumispalvelua. Vuoden 2012 touko-kesäkuussa toimintansa alkaneiden asumisyksiköiden (yhteensä 34 uutta asiakasta) kustannusvaikutus näkyy täysimääräisenä vasta vuonna 2013. Ennen vuodenvaihdetta tuli vielä uutena autetun asumisen ostopalveluyksikkö, jossa asuu 17 turkulaista.

Tampereelle on vuoden 2013 aikana tullut yksi uusi asumisyksikkö autettuun asumiseen. Tämä yksikkö valmistui laitoksesta avohuoltoon muuttaville asiakkaille ja lisäsi autetun asumisen paikkalukua viidellätoista paikalla.

Oulussa siirtyi liikkeenluovutusperiaatteella sairaanhoitopiirin asumisyksikkö kunnan omaksi toiminnaksi 1.1.2013 autetun asumisen yksiköksi. Tässä yhteydessä asumispaikat lisääntyivät 11 paikalla ja henkilökunta lisääntyi kahdeksalla työntekijällä. Lisäksi 1.9.2013 yksi asumisyksikkö lopetettiin ja yksi asumisyksikkö muutti ns. hajautetun asumisen malliin 1.1.2013. Lisäksi yövalvonta lopetettiin yhdessä asumisyksikössä. Oulussa on tavoitteena siirtyä yhä enemmän keveämpään asumiseen ja hajautetun asumisen toimintamalliin lisäämällä ohjauspalveluja ja asumiseen annettavaa tukea.

4.2 Ohjattu asuminen

Ohjatun asumisen pitkäaikaisasiakkaat muodostavat 95,5 prosenttia koko ohjatun asumisen asukaskunnasta kuutoskaupunkien tasolla (Taulukko 15). Käyttöpäivien määrä on laskenut hieman edellisvuodesta ja muutos olisi suurempi ilman Oulun kuntaliitoksen mukanaan tuomaa käyttöpäivien määrän lisääystä.

Taulukko 15. Ohjatun asumisen asiakkaat ja käyttöpäivät 2013 sekä muutos vuodesta 2012

	Asiakkaat yhteensä	Pitkäaik. asiakk.	Pitkäaik. asiakk. muutos 12–13, %	Käyttöpäivät yhteensä	Käyttöpäivien muutos 12–13, %	Lyhytaik. asiakk. %-osuus kaikista	Lyhytaik. päivien %-osuus
Helsinki	182	163	1,2	56 598	1,9	10,4	1,2
Espoo	74	68	0,0	22 786	-7,2	8,1	2,3
Vantaa	60	60	5,3	17 963	-4,0	0,0	0,0
Turku	99	98	-3,9	31 690	-11,7	1,0	0,0
Tampere	71	71	-2,7	24 610	-0,1	0,0	0,0
Oulu	90	90	36,4	25 845	14,1	0,0	0,0
Kuusikko	576	550	4,4	179 492	-1,4	4,5	0,7

Ohjatun asumisen nettokustannukset olivat kuutoskaupunkien tasolla noin 11,1 miljoonaa euroa vuonna 2013, mikä on noin 3,9 prosenttia vähemmän kuin deflatoidut nettokustannukset vuonna 2012 kuutoskaupunkien tasolla (Taulukko 16). Ohjatun asumisen kunta-kohtaiset käyttöpäiväkustannukset vaihtelivat Oulun 27 euron ja Helsingin 90 euron välillä käyttöpäivää kohden. Oulu palasi kustannuksissa vuoden 2011 tasolle, mikä näkyy prosentuaalisesti suurena muutoksena. Yleensä ottaen prosentuaaliset muutokset näyttävät suurehkoilta, mutta rahamäärissä muutokset liikkuvat kymmenissä tai sadoissa tuhansissa euroissa.

Taulukko 16. Ohjatun asumisen kustannukset 2013 sekä muutos vuodesta 2012 (DEFL.)

	Nettokustannukset	Muutos 12–13, %	€/käyttöpäivä
Helsinki	5 068 945	7,8	90
Espoo	1 411 720	-19,2	62
Vantaa	1 225 236	3,4	68
Turku	1 808 102	-7,5	57
Tampere	862 610	-10,3	35
Oulu	694 209	-28,0	27
Kuusikko	11 070 822	-3,9	62

Espoossa vakinaisen ohjatun asumisen määrä väheni, kun Soukankaaren asumisyksikkö muutettiin loppuvuodesta autetuksi asumiseksi (ks. edellä autetun asumisen kohdassa). Vantaalla vakituiseen ohjattuun asumiseen tuli muutaman asiakkaan lisäys uuden asumisyksikön myötä.

4.3 Tuettu asuminen

Tuetun asumisen asiakasmäärät ovat kunnittain erittäin pieniä. Kuutoskaupunkien tasolla tuetun asumisen käytössä on tapahtunut pientä kasvua, mikä on nostanut myös tuetun asumisen kustannuksia. (Taulukko 17.)

Taulukko 17. Tuetun asumisen asiakkaat, käyttöpäivät ja nettokustannukset vuonna 2013 sekä muutos vuodesta 2012 (DEFL.)

	Asiakkaat yhteensä	Muutos 12–13, %	Käyttöpäivät yhteensä	Muutos 12–13, %	Nettokustannukset	Muutos 12–13, %	€/käyttöpäivä
Helsinki	132	11,9	46 157	10,7	1 272 313	24,4	28
Espoo	21	-12,5	7 301	-10,7	238 259	3,6	33
Vantaa	63	12,5	19 010	37,6	503 167	26,2	26
Turku	41	7,9	14 921	11,7	312 168	22,8	21
Tampere	112	10,9	35 139	-1,6	608 795	38,7	17
Oulu	57	-13,6	16 860	-20,4	276 157	36,5	16
Kuusikko	426	5,7	139 388	4,1	3 210 859	26,1	23

Helsingissä on pyritty lisäämään tuetun asumisen määrää. Ostopalveluna uutena toimintamuotona aloitti Avainrinki asuminen, jossa asukkaat saavat tukensa sosiaaliselta isännöitsijältä ja henkilökohtaisena apuna. Henkilökohtaista apua myönnetään muutoinkin tukiasukkaille myös harrastuksia varten. Osa asukkaista saa tukensa sosiaaliohjauksesta ja osa lähistön ryhmäkodeista.

Espoossa tuetun asumisen asiakkaat saavat asumiseen tarvitsemansa tuen alueensa asumisyksiköistä. Kustannuksiin sisältyy tukea antaneiden ohjaajien ja hoitajien palkkamienot. Muutosta selittävät muutot toiselle paikkakunnalle ja ikääntymisestä johtuva suuremman asumisen tuen tarve. Vastaavassa määrin poistuneiden asiakkaiden tilalle ei ole tullut uusia asiakkaita.

Vantaalla tuetun asumisen asiakasmäärä on lisääntynyt edellisestä vuodesta uuden 20-paikkaisen asumisyksikön käynnistymisen myötä. Kustannusten muutos selittyy kahden uuden asumisohjaajan palkkaamisella syksyn 2013 aikana. Asumisohjaajat toteuttivat yksikköön joulukuussa muuttaneiden asukkaiden muuttovalmennukset syksyn 2013 aikana.

Yksikön asukkaista kymmenen muutti kotoa vanhempien luota ja toiset kymmenen ostopalveluista.

Turussa oman tuetun asumisen kustannuksina huomioidaan kahden ohjaajan palkka sivukuluineen. Ostopalveluna hankitun tuetun asumisen asiakkaiden osalta tuki tulee palveluntuottajien asumisyksiköistä. Laskutus perustuu joko tukikäynteihin tai käyttöpäiviin.

Tampereen osalta tuettuun asumiseen ei ole riittäviä määrärahoja, vaan asiakkaat joutuvat jonottamaan palvelua.

Oulussa on lisätty omaan tuotantoon ohjaajapalvelua ja tavoitteena on edelleen lisätä tuetun asumisen osuutta asumispalveluissa. Ohjaajapalveluiden tueksi hyödynnetään mm. erilaisia teknisiä apuvälineitä sekä eri vaihtoehtoja yöajan turvaamiseksi, esimerkkinä kaupungin kotihoidon yöpartiot tai vartiointiliikkeet.

5 TYÖ- JA PÄIVÄTOIMINTA

5.1 Työ- ja päivätoiminnan asiakkaat, suoritteet ja kustannukset

Työ- ja päivätoimintaan sisältyvät päivä- ja työtoimintakeskusten toiminta, tuettu työtoiminta (avotyötoiminta) sekä tuettu työllistyminen (tuettu työ). Työ- ja päivätoiminnan käyttö ja kustannukset sekä niissä tapahtuneet muutokset on tiivistetty taulukkoon 18. Työ- ja päivätoimintaan osallistui vuoden 2013 aikana yhteensä 3 419 asiakasta kuutoskaupungeissa. Asiakasmäärä on kasvanut kuutoskaupungeissa edellisvuodesta 8,9 prosenttia.

Taulukko 18. Työ- ja päivätoiminnan asiakkaat ja käyttöpäivät vuonna 2013 sekä muutos vuodesta 2012

	Asiakkaat yhteensä	Muutos 12–13, %	Käyttöpäivät yhteensä	Muutos 12–13, %
Helsinki	1 087	2,3	173 671	4,7
Espoo	441	1,1	72 784	0,9
Vantaa	438	11,5	60 359	7,9
Turku	385	7,8	59 730	-4,7
Tampere	535	9,4	79 126	-2,3
Oulu	533	32,9	114 886	41,0
Kuusikko	3 419	8,9	560 556	8,0

Espoossa päivä- ja työtoiminnan asiakkaista osa on käyttänyt vuoden aikana säännöllisesti tai tilapäisesti useampaa eri palvelutuotetta. Sopivaa paikkaa haetaan usein myös eri palveluntuottajilta. Espoon oman toiminnan senioripäivätoiminta siirrettiin osaksi asumisen virkistystoimintaa. Tältä osin asiakasmäärä väheni kymmenellä.

Työ- ja päivätoiminnan deflatoidut nettokustannukset ovat nousseet 6,6 prosenttia kuutoskaupungeissa edellisvuodesta (Taulukko 19). Kuutoskaupunkien sisäinen vaihteluväli käyttöpäivien hinnoissa on merkittävä ja siihen vaikuttaa muun muassa henkilöstömäärä ja tilakustannukset. Käyttöpäivän kustannukset ovat pienimpiä Oulussa (30 € / käyttöpäivä) ja suurimpia Espoossa (110 € / käyttöpäivä).

Taulukko 19. Työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset vuonna 2013 sekä kustannusten muutos vuodesta 2012 (DEFL.)

	Nettokustannukset	Muutos 12–13, %	€/käyttöpäivä	Muutos 12–13, %
Helsinki	15 987 772	8,4	92	3,5
Espoo	7 978 253	1,9	110	1,0
Vantaa	5 262 589	3,8	87	-3,8
Turku	3 292 023	3,6	55	8,8
Tampere	4 431 567	-10,3	56	-8,2
Oulu	3 457 002	61,5	30	14,5
Kuusikko	40 409 206	6,6	72	-1,3

Noin neljä viidestä 18–65-vuotiaasta kehitysvammaisten avohuollon piiriin kuuluvasta osallistui työ- ja päivätoimintaan kuutoskaupungeissa vuonna 2013. Korkein osallistumisprosentti oli Espoossa 88,6 prosenttia ja pienin Oulussa 72,8 prosenttia. (Taulukko 20.) Helsingin kustannusten ja asiakasmäärien nousua selittää laitoshoidosta asumispalveluihin muuttaneiden päivätoimintakustannusten siirtyminen päivätoimintaan laitospalveluista.

Taulukko 20. Avohuollon piiriin kuuluvien 18–65-vuotiaiden työ- ja päivätoiminnan käyttö vuonna 2013

	Asiakkaiden %-osuus avohuollon piiriin kuuluvista	Käyttöpäiviä asiakasta kohti
Helsinki	84,7	160
Espoo	88,6	165
Vantaa	83,6	138
Turku	74,3	155
Tampere	86,3	148
Oulu	72,8	216
Kuusikko	81,9	164

Huom! Käyttäjäosuus on laskennallinen. Jaettavana on ollut työ- ja päivätoiminnan asiakasmäärä. Jakajana on ollut kunnan tiedossa olevien 18–64-vuotiaiden kehitysvammaisten määrä, josta on vähennetty pitkäaikaisessa laitoshoidossa 31.12. olevien 18–64-vuotiaiden henkilöiden määrä.

Työ- ja päivätoiminnan kunnallisen tuotannon kustannukset olivat noin 20,7 miljoonaa euroa vuonna 2013 kuutoskaupungeissa, mikä on hieman yli puolet työ- ja päivätoiminnan kokonaisnettokustannuksista. (Taulukko 21.)

Taulukko 21. Työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset vuonna 2013 sekä kunnallisen tuotannon kustannukset ja kunnallisen tuotannon %-osuus nettokustannuksista

	Nettokustannukset	Kunnallisen tuotannon kust.	Kunnallisen tuotannon kust., %
Helsinki	15 987 772	7 145 217	44,7
Espoo	7 978 253	4 005 589	50,2
Vantaa	5 262 589	2 825 778	53,7
Turku	3 292 023	2 092 760	63,6
Tampere	4 431 567	1 932 551	43,6
Oulu	3 457 002	2 680 936	77,6
Kuusikko	40 409 206	20 682 831	51,2

Merkittävä osuus työ- ja päivätoiminnan kustannuksista muodostuu erityishuoltona järjestettävistä asiakaskuljetuksista. Kuljetuskustannuksia suhteessa kunnallisesti tuotetun työ- ja päivätoiminnan kustannuksiin on selvitetty taulukossa 22. Tarkastelu on rajattu kunnan tuottamiin palveluihin siksi, ettei ostopalvelujen kohdalla kuljetuskustannusten erottelu palvelun hinnasta aina onnistu. Kunnallisten kuljetuskustannusten osuus oli noin 3,6 miljoonaa euroa, mikä on 17,6 prosenttia kunnallisen tuotannon kustannuksista kuutoskaupungeissa.

Taulukko 22. Kunnallisen tuotannon kuljetuspalvelujen kustannukset ja %-osuus työ- ja päivätoimintaan liittyvistä kunnallisista nettokustannuksista vuonna 2013

	Kunnalliset kuljetuskust.	Kunnalliset kuljetuskust., %
Helsinki	1 348 033	18,9
Espoo	772 569	19,3
Vantaa	482 237	17,1
Turku	255 419	12,2
Tampere	340 000	17,6
Oulu	433 336	16,2
Kuusikko	3 631 594	17,6

6 JONOTUSTILANNE KEHITYSVAMMAHUOLLON PALVELUIHIN KUUTOSKAUPUNGEISSA

Asumispalveluja ei ole pystytty järjestämään tarvetta vastaavasti, minkä seurauksena on syntynyt jonoja. Kehitysvammahuollon työryhmä päätti selvittää vuodevaihteen 31.12.2013 jonotustilanteen eri kaupungeissa.

Helsinki

Asumis- ja perhehoidon palveluja jonottaa 226 henkilöä, joista lapsia on kuusi ja perhehoitoon haluavia kaksi. SOTE:n laitoshoidon korvaamiseen asumispalveluilla tarvitaan noin 80 asuntoa, Rinnekoti-Säätiö tekee suunnitelmansa erikseen.

Jonottajista 40 henkilöä on muuttovalmennuksessa ja he muuttavat vuosina 2014–2015 valmistuviin asuntoryhmiin. 140 henkilöä jonottaa asumispalveluja lapsuudenkodeissaan ja 29 henkilöä jonottaa muuttoa huonokuntoisista, vanhoista ryhmäkodeista. Osalle asumispalveluja jonottavista suunnitellaan tukiasumisen lisäämistä. Helsingissä asumispalvelujen tarve on luokiteltu asteikolla 1–4, jossa palvelutarve vaihtelee kiireellisistä asumispalvelujen tarpeesta (1) pidemmällä tulevaisuudessa olevan tarpeen (4) välillä. Jonotilannetta koordinoi SAS-työryhmä.

Kehitysvammaisten päivä- ja työtoimintaan ei ollut vuonna 2013 jonoja, sen sijaan tuetun työllistymisen palveluihin jouduttiin jonottamaan.

Espoo

Espoossa toimii vammaispalvelujen SAS-työryhmä, jossa käydään läpi vammaispalvelua tarvitsevien asiakkaiden hakemukset kerran viikossa. SAS-työryhmässä käsitellään asumisen, päivätoiminnan, työtoiminnan, asumisvalmennuksen sekä lyhytaikaisen hoidon palveluja. Työryhmään kuuluu vammaispalvelupäällikkö, johtavat sosiaalityöntekijät, johtavat ohjaajat sekä työryhmän sihteerinä toimiva sosiaaliohjaaja.

Espoossa jonossa oli 24 vakinaista asumista tarvitsevaa henkilöä, joista 12 henkilöä odottaa rakenteilla olevan asumisyksikön valmistumista. Lyhytaikaishoitoa tai asumisharjoittelua tarvitsi 11 kehitysvammaista asiakasta. Osa haki uutta paikkaa jo käytössä olevan tilalle, joten kaikkien kohdalla tarve ei ole kiireellinen. Päivä- ja työtoimintaan ei ollut asiakkaita jonossa seurantahetkellä. Päivä- ja työtoiminnan palveluihin tulee jonoa tyyppillisesti keväisin, kun opintonsa päättävät nuoret hakevat itselleen sopivaa paikkaa.

Vantaa

Vantaalla jonossa olevat odottavat konkreettisesti asumispalvelua. Jonoon kuuluviksi voidaan katsoa 18 vuotta täyttäneet, vanhempiensa kanssa asuvat henkilöt tai asumisyksiköstä toiseen muuttoa odottavat. Vantaalla avautui uusi Kytötien asumisyksikkö joulukuussa 2013. Kohteesta tuli kehitysvammahuollon asukkaiden käyttöön kaikkiaan 20 huoneistoa. Tästä johtuen Vantaalla ei juurikaan ollut asumispalvelujonoa 31.12.2013, ellei jonoksi lasketa kotona edelleen vanhempiensa kanssa asuvia kehitysvammaisia henkilöitä. Asiakkaiden palveluasumistarpeet kartoitetaan jatkossa osana palvelusuunnitelmaa.

Turku

Turussa ei ole SAS-ryhmän tapaista jonotusjärjestelmää. Kehitysvamma palvelujen sosiaalityöntekijöillä on yhteinen jonotuslista, johon merkitään asumistarpeen ajankohta ja kiireellisyys, sekä asiakkaan tai omaisten toivomukset. Vuoden vaihteessa jonossa oli noin 40 henkilöä, joista kuusi tarvitsi asumispalvelua akuutisti. Jonossa ovat myös ne henkilöt, joiden arvioidaan tarvitsevan asumispalvelua muutaman vuoden sisällä. Noin kolmasosa jonottajista on jo asumispalveluissa tai asumisvalmennuksessa ja jonottaa sopivaa uutta paikkaa. Osa jonottajista odottaa paikkaa tietystä asumisyksiköstä, jolloin jonotusaika voi venyä hyvinkin pitkäksi. Työ- ja päivätoimintaan ei ollut jonoa.

Tampere

Autettuun asumispalveluun jonotti vuoden vaihteessa 62 henkilöä, ohjattuun asumiseen 35 henkilöä ja tuettuun asumiseen 15 henkilöä. Jonot koostuvat monentyyppisistä asiakkaista. Jotkut ovat jonossa, vaikkei muutto vielä ole ajankohtaista. Osa jonottaa laitoksesta avopalveluihin. Jotkut jonottavat asumismuodon muutosta, esim. ohjatusta autettuun asumiseen. Haasteellisia ovat lastensuojelun sijoituksesta kehitysvammahuollon asumiseen muuttavat nuoret ja jälkihuollon palvelun päättyminen tiettyyn täsmäaikaan. Näillä asiakkailla on usein moninaisia tarpeita eivätkä he välttämättä miellä itseään kehitysvammaisten ryhmään kuuluvaksi, jos heidän kehitysvammansa on hyvin lievä.

Akuutit asumispalvelun tarpeet pyritään aina ratkaisemaan mahdollisimman pian, hätätilanteessa laitossijoituksella tai ketjuttamalla tilapäisen asumisen paikkoja, jos muuta vaihtoehtoa ei löydy.

Tuetun asumisen palvelussa työntekijä käy itsenäisesti asuvan asiakkaan luona yleensä enintään kerran viikossa auttamassa häntä erilaisissa itsenäiseen elämään liittyvissä asioissa. Yksilöllisesti käyntejä voi joskus olla joustavasti useimmin. Tuettu asuminen on edullista, mutta siihen ei ole riittäviä määrärahoja, vaan asiakkaat joutuvat jonottamaan palvelua. Monet itsenäiseen asumiseen siirtyneet ovat kotoa pois muuttaneita nuoria, jotka tarvitsisivat kyseisen palvelun. Myös vanhemman kuoleman jälkeen yksin asumaan jäänyt taidoiltaan hyvätasoinen aikuinen kehitysvammaisen joutuu jonottamaan palvelua joskus pitkäänkin.

Laitoksesta poismuuttaville on tullut uusi yksikkö vuosina 2011, 2012 ja 2013 ja kotoa muuttaville vuonna 2012. Työ- ja päivätoiminnan resurssit eivät ole lisääntyneet. Työ- ja päivätoimintaan jonotti vuoden vaihteessa yhteensä 12 henkilöä. Jonottavat ovat toiselta paikkakunnalta Tampereelle muuttaneita, koulunsa päättäneitä, laitoksesta avopalveluihin muuttaneita tai työ- tai päivätoimintapaikkaa vaihtaneita.

Oulu

Asumispalveluun jonottaa kahdeksan kehitysvammaista asiakasta. Heistä kotona asuu seitsemän ja yksi on laitoksessa. Asumispalvelusta toiseen, sopivampaan asumispalveluun odottaa seitsemän asiakasta.

Tässä ei ole mukana laitoshoidosta siirtyvät vaan ainoastaan ne asiakkaat jotka ovat jättäneet hakemuksen ja joille ei ole voitu vielä paikkaa osoittaa. Luvussa ei ole myöskään mukana sellaiset hakijat, jotka suostuvat muuttamaan vain tiettyyn paikkaan ja jonottavat sinne niin kauan, että saavat paikan juuri tähän mieleiseen paikkaan. Heitä ei voida pitää ak-

tiivisina hakijoina ja heillä kotona asuminen jatkuu niin kauan, että saavat juuri sen haluamansa paikan.

Ouluun on valmistumassa vuoden 2014 aikana useita eri palvelukoteja, ja jonotilanne ratkeaa osittain sen kautta.

Työ- ja päivätoimintaan ei ole jonoja.

7 YHTEENVETO

Kuutoskaupungeissa oli kehitysvammahuollon asiakkaana 6 391 henkilöä vuonna 2013. Asiakasmäärä on kasvanut edellisvuodesta 326 henkilöllä (5,4 %) ja 758 henkilöllä (13,5 %) vuodesta 2009. Nettokustannuksia kertyi 213,2 miljoonaa euroa vuonna 2013. Deflatoidut kustannukset eli vuoden 2013 rahan arvoon korotetut kustannukset kasvoivat edellisvuodesta 12,1 miljoonaa euroa (6,0 %) ja 26,9 miljoonaa euroa (14,4 %) vuodesta 2009.

Helsingissä oli kehitysvammaisia asiakkaita 1 923 vuonna 2013. Asiakasmäärä on pysynyt ennallaan edellisvuoteen nähden ja se on kasvanut 101 henkilöllä (5,5 %) vuodesta 2009. Deflatoidut nettokustannukset nousivat edellisvuodesta 4,3 prosenttia 76,3 miljoonaan euroon. Deflatoidut kustannukset ovat nousseet vuodesta 2009 kuutoskaupungeista vähiten, 4,4 prosenttia.

Espoossa oli kehitysvammaisia asiakkaita 874 vuonna 2013. Asiakasmäärä kasvoi edellisvuodesta 19 henkilöllä (2,2 %) ja 26 henkilöllä (3,1 %) vuodesta 2009. Viiden vuoden seurantajakson aikaista suhteellisen pientä asiakaslisäystä selittävät palvelujen järjestämisen muutokset. Autistiasiakkaiden palvelut ryhdyttiin järjestämään vammaispalvelulain perustella aiemman erityishuoltopäätöksen sijasta. Aikaisemmin kehitysvammaisista järjestetty kuntoutus ja terveydenhoito siirrettiin terveyspalveluihin. Esimerkiksi osa lapsiasiakkaista poistui kehitysvammaisista ja siirtyi Espoon kehitysvammaisten kuntoutusyksikön palveluihin. Deflatoidut nettokustannukset nousivat edellisvuodesta 32,9 miljoonaan euroon (1,0 %). Deflatoidut kustannukset ovat nousseet Espoossa viidessä vuodessa 22,5 prosenttia. Viiden vuoden kustannusnousua selittää erityisesti autetun asumisen huomattava lisääminen.

Vantaalla oli kehitysvammaisia asiakkaita 801 vuonna 2013. Asiakasmäärä kasvoi edellisvuodesta 47 henkilöllä (6,2 %) ja 130 henkilöllä (19,4 %) vuodesta 2009. Deflatoidut nettokustannukset nousivat edellisvuodesta 3,4 prosenttia 27,3 miljoonaan euroon. Deflatoidut kustannukset ovat nousseet 14,3 prosenttia vuodesta 2009.

Turussa oli kehitysvammaisia asiakkaita 847 vuonna 2013. Asiakasmäärä oli sama myös edellisenä vuonna, mutta asiakasmäärä on kasvanut 50 henkilöllä (5,5 %) vuodesta 2009. Deflatoidut nettokustannukset nousivat edellisvuodesta 9,5 prosenttia 28,6 miljoonaan euroon. Deflatoidut kustannukset ovat nousseet 25,0 prosenttia vuodesta 2009.

Tampereella oli kehitysvammaisia asiakkaita 891 vuonna 2013. Asiakasmäärä väheni edellisvuodesta 6 henkilöllä (-0,7 %), mutta asiakasmäärä on kasvanut 104 henkilöllä (13,2 %) vuodesta 2009. Deflatoidut nettokustannukset nousivat edellisvuodesta 0,5 prosenttia 23,9 miljoonaan euroon. Deflatoidut kustannukset ovat nousseet 14,4 prosenttia vuodesta 2009.

Oulussa oli kehitysvammaisia asiakkaita 1 055 vuonna 2013. Asiakasmäärä kasvoi edellisvuodesta 266 henkilöllä (33,7 %), kun taas kasvua on kertynyt 347 henkilön verran (49,0 %) vuosien 2009–2013 välillä. Deflatoidut nettokustannukset nousivat edellisvuodesta 27,0 prosenttia 24,2 miljoonaan euroon. Deflatoidut kustannukset ovat nousseet 29,6 prosenttia vuodesta 2009. Muutosten taustalla merkittävänä tekijänä toimi vuoden 2013 alussa tehty kuntaliitos.

8 LÄHTEET

STM (2012) Valtioneuvoston periaatepäätös kehitysvammaisten henkilöiden yksilöllisen asumisen ja palvelujen turvaamisesta. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2012:15.

Suomen asetuskokoelma 1972, No. 66. Kansanterveyslaki.

Suomen asetuskokoelma 1973, No 36. Laki lasten päivähoidosta.

Suomen asetuskokoelma 1977, No. 519. Laki kehitysvammaisten erityishuollosta.

Suomen asetuskokoelma 1982, No. 710. Sosiaalihuoltolaki.

Suomen asetuskokoelma 1987, No. 380. Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista.

Suomen asetuskokoelma 1992, No. 312. Perhehoitajalaki.

Suomen asetuskokoelma 1992, No. 917. Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista.

Suomen asetuskokoelma 2001, No 1457. Laki arvonlisäveron muuttamisesta.

Suomen asetuskokoelma 2005, No. 937. Laki omaishoidon tuesta.

Sähköiset lähteet

Suomen virallinen tilasto (SVT 2014a) Julkisten menojen hintaindeksi [verkkojulkaisu].
ISSN = 1798–4505. Helsinki: Tilastokeskus.
Saantitapa: <http://tilastokeskus.fi/til/jmhi/index.html>
[Viitattu 21.3.2014]

Suomen virallinen tilasto (SVT 2014b) Väestörakenne [verkkojulkaisu].
ISSN = 1797–5379. Helsinki: Tilastokeskus.
Saantitapa: <http://www.tilastokeskus.fi/til/vaerak/index.html>.
[Viitattu: 20.4.2014]

Valtioneuvosto (2010) Valtioneuvoston periaatepäätös ohjelmasta kehitysvammaisten asumisen ja siihen liittyvien palvelujen järjestämiseksi.
Saantitapa: http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=39502&name=DLFE-10827.pdf
[Viitattu 10.6.2012]

LIITTEET

Liite 1: Kehitysvammahuollon tiedonkeruun määritelmät vuodelle 2013

Tiedonkeruun yleiset periaatteet ja määritelmät

Raportissa kuvataan kuntien kehitysvammahuollon toiminnan kokonaisuutta. Espoossa, Turussa ja Oulussa kehitysvammaisille tarkoitetun toiminnan kokonaisuuteen viitataan käsitteellä kehitysvammapalvelut. Kuusikko-raportissa käytetään yhtenäisyyden vuoksi käsitettä kehitysvammahuolto.

Kehitysvammahuollon raportin tarkastelut rajautuvat pääasiallisesti kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) eli kehitysvammalain mukaisiin palveluihin ja niiden kustannuksiin. Kehitysvammalaissa säädetään erityishuollon antamisesta henkilöille, joiden kehitys tai henkinen toiminta on estynyt tai häiriintynyt synnynnäisen tai kehitysiässä saadun sairauden, vian tai vamman vuoksi ja jotka eivät muun lain nojalla voi saada tarvitsemiaan palveluksia. Kehitysvammaiset henkilöt voivat saada ensisijaisia palveluja esimerkiksi sosiaalihuoltolain (710/1982), vammaisuuden perusteella järjestettäviä palveluja ja tukitoimia koskevan lain (380/1987), lasten päivähoitolain (36/1973) ja terveydenhuoltolain (1326/2010) perusteella.

Turussa osa kehitysvammaisten palveluista järjestetään sosiaalihuoltolain mukaan, minkä vuoksi Turun tiedoissa on mukana myös sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja. Lisäksi omaishoidon tuen vapaapäiviin liittyvä kehitysvammaisten henkilöiden lyhytaikaishoito on kokonaisuudessaan mukana Helsingin, Espoon ja Turun tiedoissa, sillä sen kustannukset sisältyvät kehitysvammahuollon kuluihin (ks. laki omaishoidon tuesta 937/2005). Tampereen tietoihin on sisällytetty omaishoidon tuen vapaapäiviin liittyvä lyhytaikaishoito laitoksessa, sillä sen kustannukset sisältyvät kehitysvammahuollon kuluihin.

Kunnat järjestävät kehitysvammaisten erityishuollon palvelut itse tai ostavat niitä kuntayhtymiltä, toisilta kunnilta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Kuusikko-kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustietoja kerätessä huomioidaan vain ne asiakkaat, jotka ovat kunkin kunnan asukkaita ja joiden palvelujen järjestäminen on kyseisen kunnan vastuulla. Kotikuntalain (201/1994) ja sosiaalihuoltolain 1.1.2011 voimaan astuneiden muutosten nojalla vuoden aikana kuntaan tai kunnasta pois muuttaneiden määrä ei ole ollut merkittävää.

Raportissa esitetyissä tarkasteluissa ei ole voitu ottaa huomioon eri palvelujen käyttäjinä olleiden asiakkaiden avun tarvetta ja hoidettavuutta sekä tästä aiheutuvaa vaihtelua. Hoidettavuus ja avun tarve määrittävät palvelujen tason ja määrän.

1 Kehitysvammaisten henkilöiden määrä

Kunnan kehitysvammaiset henkilöiden määrään sisältyvät sellaiset kehitysvammaiset henkilöt, joilla on ollut vuoden aikana voimassa oleva erityishuolto-ohjelma (eho) tai jotka ovat muuten käyttäneet vuoden aikana kehitysvammahuollon palveluja. Kehitysvammaisten henkilöiden määrä kootaan seuraavissa ikäryhmissä: 0–5-vuotiaat, 6–17-vuotiaat (ikäryhmä pidennetyssä oppivelvollisuudessa), 18–25-vuotiaat, 26–49-vuotiaat, 50–64-vuotiaat sekä 65 vuotta täyttäneet. Kunnan kehitysvammaisten henkilöiden määrää käytetään Kuusikko-vertailuissa ryhmiteltäessä henkilöitä iän mukaan ja suhteutettaessa kehitysvammaisten henkilöiden määrää kuntien väestöön. Väestötiedot saadaan Tilastokes-

kukselta (SVT 2013b). Seurantavuoden aikana erityishuolto-ohjelman omaavien kehitysvammaisten henkilöiden määrä ilmoitetaan erikseen ilman ikäryhmittelyä ja väestösuhteuksia.

2 Kehitysvammahuollon palveluja käyttäneet asiakkaat

Kuusikko-vertailuissa käytetään kehitysvammahuollon asiakasmääränä kehitysvammalain mukaisia palveluja vuoden 2013 aikana käyttäneiden asiakkaiden määrää. Kunnan tuottamia ja ostopalveluja saaneet asiakkaat ovat mukana kaikissa saamiensa palvelujen asiakaslukumäärissä, mutta eri palveluja saaneet asiakkaat ovat kokonaisasiakasmäärässä mukana vain kertaalleen. Vuoden 2010 tiedoista alkaen myös palvelujen pitkäaikaisista asiakkaiden määrä on koottu tietojärjestelmistä henkilötunnus kertaalleen. Ennen tätä lukumäärä muodostettiin erottamalla kokonaisasiakasmäärästä lyhytaikaisten asiakkaiden määrä.

Turussa on erityishuollon palvelujen lisäksi otettu huomioon sellaiset sosiaalihuollon palvelut kuin neuvolatoiminta, asumispalvelut sekä työ- ja päivätoiminta, jotka järjestetään kehitysvammaisille aikuisille ja jotka muissa Kuusikon kunnissa toteutetaan kehitysvammalain mukaisina palveluina.

3 Kehitysvammahuollon palvelujen kustannukset

Kehitysvammahuollon kokonaiskustannuksiin lasketaan pääsääntöisesti kehitysvammalain mukaisten palvelujen kustannukset. Mukaan otetaan kaikki pelkästään kehitysvammaisille tuotettavien palvelujen ja toimintojen kustannukset. Kustannukset sisältävät aina henkilöstön, tilojen, tarvikkeiden ja välineiden kustannukset sekä mahdolliset kuljetuskustannukset, jotka liittyvät kuhunkin toimintoon.

Kustannuksiin ei oteta mukaan kehitysvammaisten käyttämien tavanomaisten sosiaali- ja terveystalouden palvelujen kustannuksia eli esimerkiksi vastaanotto toiminnan, perheneuvolan tai sosiaalityön kustannuksia. Mukaan ei myöskään oteta ylemmän hallinnon vyörytyskustannuksia. Vammaispalvelujen hallinto on kehitysvammahuollon kokonaiskustannuksissa mukana, mutta sosiaali- ja terveydenhuollon vyörytyksiä yleisemmällä tasolla ei tehdä.

Kustannustiedot kerätään ja esitetään kustakin tarkasteltavasta toiminnosta kolmessa osassa: bruttokustannukset, asiakasmaksutulot eli ylläpitomaksut sekä näiden erotuksena muodostuvat nettokustannukset. Toimintojen bruttokustannukset sisältävät välittömät palvelujen tuottamisesta koituneet kustannukset, mutta ne eivät sisällä jaksotettujen irtaimen omaisuuden kustannuserien osalta tehtyjä vuosittaisia poistoja ja korkoja. Ostopalveluina kuntayhtymiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta hankittavista palveluista kootaan ensisijaisesti nettokustannukset. Yksityisten palveluntuottajien kustannukset kootaan siten, että niistä on poistettu viiden prosentin laskennallinen arvonlisäveron palautus (ks. laki arvonlisäveron muuttamisesta 1457/2001). Näistä palveluista ilmoitetaan myös bruttokustannukset ja palveluntuottajien asiakkailta perimät ylläpitomaksut, mikäli ne ovat helposti saatavissa. Ostopalveluissa palveluntuottajan hallinnon vyörytyskustannukset sisältyvät kustannuksiin.

Kustannusten vertailut tehdään nettokustannuksista. Kun kustannuksia verrataan aikaisempaan vuosiin, käytetään vertailussa viimeisimmän vertailuvuoden arvoon korotettuja kustannuksia. Kustannusten muuntamisessa viimeisimmän vertailuvuoden arvoon käytetään Tilastokeskuksen (SVT 2014a) tuottamaa julkisten menojen hintaindeksiä sosiaali-

toimelle, 2005=100. Aiempien vuosien tietojen avulla muunnetaan perusvuodeksi 2000=100. Deflatoinneissa käytetyt kertoimet löytyvät taulukosta 1. Raportin liitteessä 3 on esitetty aikaisempien vuosien kustannukset muunnettuna vuoden 2013 rahan arvoon.

Taulukko 1. Tilastokeskuksen (SVT 2014a) julkisten menojen hintaindeksi sosiaali- ja kuntatalous

Vuosi	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Pisteluku	109,0	112,9	116,9	120,4	124,3	130,4	133,6	137,4	142,0	146,3	148,7
Kerroin	1,3640	1,3169	1,2718	1,2348	1,1961	1,1401	1,1130	1,0817	1,0470	1,0160	1,0000

*= Ennakollinen tieto 24.3.2014

4 Kehitysvammaisten laitoshoido

Laitoshoido on kehitysvammalain tarkoittamaa ympärivuorokautista asumista, hoitoa ja huolenpitoa, johon sisältyvät kaikki asiakkaan tarvitsemat palvelut eli esimerkiksi lääkehoito, terapia ja päivätoiminta. Laitoshoido jakautuu lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen eli yli kolme kuukautta kestävään hoitoon. Lyhytaikainen laitoshoido voi olla sosiaalisista tai kuntoutuksellisista syistä johtuvaa. Toimintatietoihin kerätään laitoshoidon asiakkaat, joista erotellaan lyhyt- ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaat vuoden aikana. Lisäksi erotellaan kunnallisesti tuotetun ja ostopalveluna hankitun laitoshoidon asiakkaat. Vastaavalla luokitellulla kerätään laitoshoidon käyttöpäivät. Pitkäaikaisten hoitovuorokausien määrä muodostetaan laskennallisesti kaikkien hoitopäivien ja lyhytaikaisten hoitopäivien erotuksena.

Kustannustiedoissa jakoa pitkäaikaiseen ja lyhytaikaiseen hoitoon ei tehdä. Mikäli kunta maksaa kuljetuskustannukset lyhytaikaiseen hoitoon, kustannukset näkyvät kyseisen palvelun kustannuksissa. Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkailta peritään maksukyvyyn mukainen ylläpitomaksu, joka on korkeintaan 85 prosenttia tuloista. Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen (917/1992) mukainen maksu.

Kuntien laitoshoidosta kootaan lisäksi tieto halvimmän ja kalleimmän laitoshoidovuorokauden hinnasta vuoden aikana. Vastaavia vuorokausihintoja ei koota muista palveluista.

5 Kehitysvammaisten perhehoito

Sosiaalihuoltolain mukaan perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä hänen oman kotinsa ulkopuolella yksityiskodissa. Perhehoitajalaki (312/1992) tarkoittaa perhehoidon järjestämistä. Perhehoito pohjautuu lain mukaiseen toimeksiantosopimukseen. Perhehoito voi olla vakinaisena asumisena annettavaa pitkäaikaista perhehoitoa tai kehitysvammaisen perhettä tukevaa lyhytaikaista perhehoitoa.

Pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalta peritään maksukyvyyn mukainen ylläpitomaksu, joka perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetukseen. Lyhytaikaisesta perhehoidosta peritään asiakasmaksuasetuksen mukainen vuorokausimaksu. Perhehoidon kustannuksista pääosan muodostavat perhehoitajille maksettavat palkkiot ja kulukorvaukset. Perhehoidon toiminta- ja kustannustiedot kerätään vastaavalla tavalla kuin laitoshoidossa.

6 Kehitysvammaisten asumispalvelut

Kehitysvammaisten asumispalvelut ovat avohuoltona toteutettavia asumispalveluja. Asumispalveluja tarkastellaan sekä kokonaisuutena että yksittäisten palvelumuotojen tasolla.

Eri asumispalvelumuodoista autettu asuminen ja ohjattu asuminen jakaantuvat pitkäaikaiseen ja lyhytaikaiseen asumiseen. Tämän raportin tiedoissa asumisharjoittelu sisältyy lyhytaikaisen autetun ja ohjatun asumisen suoritteisiin. Pitkäaikaisissa asumispalveluissa lyhytaikaisia lomien tai sairausjaksojen kaltaisia poissaoloja ei oteta huomioon käyttöpäiviä laskettaessa. Tuetussa asumisessa ei ole olemassa lyhytaikaista asumismuotoa. Tuetussa asumisessa käyttöpäivinä ilmoitetaan kaikki päivät vuokrasuhteen päättymiseen asti.

Kehitysvammaisten asumispalvelujen toiminta- ja kustannustiedot kerätään samalla tavalla kuin laitos- ja perhehoidossa.

Kuusikossa käytetään tilastoinnissa asumispäiviä, ei käyntikertoja. Ruotsinkielisiä palveluja tarjoavan Kårkulla samkommun -kuntayhtymän tilastojen käyntikertasuoritteet luokitellaan tämän vuoksi pääsääntöisesti uudelleen seuraavasti: *stödboende* tai *boende kategori 1* = tuettu asuminen, *boende 2* = ohjattu asuminen, *boende 3* = autettu asuminen ja *extra krävande* = autettu asuminen.

Autettu asuminen

Autettu asuminen sisältää henkilökunnan tuen ja ohjauksen kaikkina vuorokauden aikoina. Asiakasmaksuna peritään ylläpitomaksu, joka sisältää muun muassa vuokran ja ateriat. Henkilökunnan palvelut annetaan erityishuoltona, ja ne ovat asiakkaalle ilmaisia. Asiakas maksaa itse lääkkeensä ja terapiansa.

Ohjattu asuminen

Ohjattu asuminen sisältää päivittäisen tuen, mutta ei yövalvontaa. Henkilökuntaa on asukkaiden apuna ja tukena yleensä aamulla, illalla ja viikonloppuisin. Asiakasmaksuna peritään vuokra, jos asiakas ei ole suoraan vuokrannut asuntoa. Asiakas maksaa itse jokapäiväiseen elämäänsä liittyvät menonsa, kuten ruoan ja vaatetuksen.

Tuettu asuminen

Tuettuun asumiseen sisältyy yksilöllisen tarpeen mukainen tuki. Tuki voi olla jopa päivittäistä, mutta myös selvästi harvemmin eli esimerkiksi vain kerran viikossa annettavaa. Asumismuoto on tarkoitettu omatoimista suoriutumista tukeväksi.

Yleensä tuetun asumisen asiakkaan tarvitseman tuen tuottaa autetun tai ohjatun asumisen yksikön henkilökunta, ohjauspalvelut tai muu kehitysvammahuollon henkilökunta. Se voidaan myös hankkia ostopalveluna. Asumismuodot tuetussa asumisessa ovat yksin, kaksin tai pienessä ryhmäasunnossa asuminen.

Kotipalveluna tai muuna peruspalveluna toteutetun tuen kustannuksia ei eritellä Kuusikon kunnissa, minkä vuoksi ne eivät ole mukana tässä vertailussa.

7 Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminta

Työ- ja päivätoiminnan kokonaisuuteen lasketaan työtoiminta, päivätoiminta, tuettu työtoiminta (avotyötoiminta) ja tuettu työllistyminen (tuettu työ). Toiminnan toteutustavat vaihtelevat kunnittain. Asiakas osallistuu toimintaan kahdesta viiteen päivänä viikossa oman erityishuolto-ohjelmansa mukaisesti.

Työ- ja päivätoimintaa tarkastellaan sekä yhtenä kokonaisuutena että siihen lukeutuvien eri toimintojen tasolla. Päivä- ja työtoimintakeskusten toiminta sekä tuettu työtoiminta (avotyötoiminta) ja tuettu työllistyminen (tuettu työ) kootaan omiksi kokonaisuuksikseen. Tiedot kerätään suoritepäivistä ja asiakkaista vuoden aikana. Kunnallisesti tuotetut ja ostetut palvelut erotellaan toisistaan. Kustannuksia ei eritellä kaikille palvelun muodoille, vaan ne ilmoitetaan ainoastaan kokonaisuudessaan sekä kunnallisten ja ostopalvelujen osalta. Kustannustiedot sisältävät henkilöstön, tilojen sekä kuljetusten kustannukset. Kuljetuskustannukset eritellään omalle rivilleen.

Päivätoiminta

Päivätoiminta on asiakkaan toimintakyvyn mukaan suunniteltua kuntoutuksellista ja virikkeellistä toimintaa kehitysvammahuollon yksiköissä. Joissakin kunnissa maksetaan päivätoiminnasta työosuusrahaa.

Työtoiminta

Työtoiminta on kehitysvammaisille tarkoitettua työn luonteista toimintaa kehitysvammahuollon yksiköissä. Asiakkaille voidaan maksaa työtoiminnasta työosuusrahaa.

Tuettu työtoiminta (avotyötoiminta)

Tuettu työtoiminta (avotyötoiminta) on kehitysvammaisille henkilöille tavallisella työpaikalla järjestettyä henkilökohtaisen tuen sisältävää huoltosuhteista työtoimintaa. Kehitysvammaiselle työntekijälle voidaan maksaa tuetusta työtoiminnasta työosuusrahaa.

Tuettu työllistyminen (tuettu työ)

Tuettu työllistyminen (tuettu työ) on kehitysvammaisille henkilöille tavallisella työpaikalla järjestettyä työsopimukseen perustuvaa palkkatyötä. Työhön perehdytyksen ja tuen antaa kehitysvammahuollon työntekijä, joka tukee tarpeen mukaan myös työnantajaa. Työstä maksetaan työntekijän työpanokseen suhteutettua palkkaa. Pääasiallinen tulonlähde myös tuetussa työssä olevalla kehitysvammaisella työntekijällä on eläke.

8 Kehitysvammahuollon muut palvelut

Muita kehitysvammaisten palveluja ovat muun muassa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, leirit, kerhot, kehitysvammaneuvoila, varhaiskuntoutus, palveluohjaus, kotihoidon ohjaus ja kuntoutusohjaus. Muut palvelut sisältävät lisäksi kehitysvammahuollon piirissä työskentelevän kehitysvammaisia asiakkaita hoitavan ja ohjaavan henkilöstön, joka ei kuulu yksittäisen palvelun henkilöstöön. Tällaiseen henkilöstöön kuuluu kunnasta riippuen työpanoksensa suhteessa muun muassa sosiaalityöntekijöitä, kehitysvammahuollon johtavia työntekijöitä, toimistohenkilöstöä, lääkäreitä sekä fysioterapeutteja. Kukin kunta ilmoittaa, mitä muihin palveluihin sisältyy. Kuvaukset kootaan ryhmiteltyinä luokkiin oma toiminta, yksittäisiin palveluihin sisältyvät oman toiminnan henkilöstö sekä ostopalvelut.

Muiden palvelujen kokonaisasiakasmäärää ei voida ilmoittaa vertailukelpoisesti. Muiden palvelujen toimintatiedoista eritellään ainoastaan koululaisten aamu- ja iltapäivähoidon asiakkaat sekä kehitysvammaisten koululaisten aamu- ja iltapäivähoidon suoritteet (käyttöpäivät). Jos sama henkilö osallistuu hoitoon sekä aamu- että iltapäivällä, muodostuu tästä vain yksi palvelun käyttöpäivä.

Muiden palvelujen kustannuksiin kootaan kohdassa 8.8 ilmoitettujen työntekijöiden ja palvelujen bruttokustannukset yhteensä sekä muista palveluista saadut asiakasmaksut. Nettokustannukset muodostuvat bruttokustannusten ja asiakasmaksujen erotuksena. Lisäksi ilmoitetaan erikseen kunnallisesti tuotettujen ja ostopalveluna hankittujen muiden palvelujen nettokustannukset.

Muiden palvelujen yhteydessä ilmoitettaviin kohdistumattomiin henkilöstökustannuksiin ei sisällytetä tilakustannuksia. Osassa kunnista kehitysvammahuollon johdon ja toimistohenkilöstön tehtäviin kuuluu myös muun kuin kehitysvammaisille asiakkaille suunnatun toiminnan johtaminen ja tukeminen. Tällöin muihin kustannuksiin kirjataan se osa henkilöstökustannuksista, joka kohdistuu tai jonka arvioidaan kohdistuvan kehitysvammahuollon tehtävien hoitoon. Kunnan yleishallintoa eli esimerkiksi palkanlaskentaa, taloushallintoa eli hallinnon vyörytyksinä toiminnon kustannuksiin lisättäviä eriä ei lasketa muiden palvelujen kustannuksiin mukaan.

Muiden palvelujen kustannuksista eritellään tiedonkeruussa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan nettokustannukset. Kehitysvammahuollon kehitysvammaisille koululaisille järjestämä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sisältää kuljetuskustannukset. Toiminta voi olla omaa toimintaa ja/tai ostopalveluna hankittua.

9 Kehitysvammaisten henkilöiden asumismuoto

Tieto kehitysvammaisten henkilöiden asumismuodosta kootaan poikkileikkaustietona päivämäärältä 31.12. ikäryhmissä 0–5-vuotiaat, 6–17-vuotiaat, 18–25-vuotiaat, 26–49-vuotiaat, 50–64-vuotiaat sekä 65 vuotta täyttäneet. Tietoja kerätessä huomioidaan pitkäaikainen asumispaikka. Lyhyt- tai pitkäaikaisuus määritellään asiakkaan palvelupäätöksessä. Kehitysvammaiset henkilöt luokitellaan asumismuodon mukaan seuraavasti:

- 0–17-vuotiaista eritellään vanhempien kanssa, perhehoidossa, asumisyksikössä ja laitoksessa asuvat
- 18 vuotta täyttäneistä eritellään vanhempien kanssa, itsenäisesti, tuetusti, perhehoidossa, asumisyksikössä ja laitoksessa asuvat. Itsenäisesti asuvat eivät saa tukea kehitysvammahuollon asumista tukevista palveluista.

10 Kotikuntalain ja sosiaalihuoltolain muutosten nojalla muuttaneista kehitysvammahuollon asiakkaista koituneet tulot ja menot vuoden aikana

Kerätään tieto omaan kuntaan sijoitettujen ulkopaikkakuntalaisten kehitysvammaisten henkilöiden kustannuksista sekä muihin kuntiin sijoitetuista oman paikkakunnan kehitysvammaisista asiakkaista koituneista kustannuksista.

Liite 2: Kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot vuodelta 2013

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
Väestö 31.12.								
Väestö yhteensä	612 664	260 753	208 098	182 072	220 446	193 798	1 677 831	Otsikko
0–5-vuotiaat	37 911	21 584	16 037	10 194	13 733	16 335	115 794	Täytettävä ruutu
6–17-vuotiaat	62 112	38 259	28 753	17 859	22 210	28 118	197 311	Puuttuvan tiedon merkitseminen
18–25-vuotiaat	73 551	27 372	21 444	26 947	32 059	25 533	206 906	- = kunnalla ei käytössä kyseistä palvelua
26–49-vuotiaat	228 260	92 974	73 353	58 619	74 136	63 772	591 114	.. = tietoa ei ole saatu tai sitä ei voi eritellä
50–64-vuotiaat	112 002	46 262	39 396	32 891	39 256	33 782	303 589	. = muu syy puuttumiselle
65-vuotiaat ja vanhemmat	98 828	34 302	29 115	35 562	39 052	26 258	263 117	0 = ei asiakkaita / kustannuksia tai luvut pyöristyivät nolliin
1 Kunnan kehitysvammaiset henkilöt								
1.1 Kehitysvammaisia henkilöitä yhteensä	2 209	874	850	981	1 082	1 251	7 247	
1.1.1 0–5-vuotiaat	66	32	36	40	45	35	254	
1.1.2 6–17-vuotiaat	423	269	226	249	258	346	1 771	
1.1.3 18–25-vuotiaat	394	194	195	185	191	210	1 369	
1.1.4 26–49-vuotiaat	686	254	297	305	352	368	2 262	
1.1.5 50–64-vuotiaat	425	101	76	139	171	208	1 120	
1.1.6 65-vuotiaat ja vanhemmat	215	24	20	63	65	84	471	
Kehitysvammaisten henkilöiden osuus väestöstä, %	0,36	0,34	0,41	0,54	0,49	0,85	0,43	
0–5-vuotiaat	0,17	0,15	0,22	0,39	0,33	0,31	0,22	
6–17-vuotiaat	0,68	0,70	0,79	1,39	1,16	1,89	0,90	
18–25-vuotiaat	0,54	0,71	0,91	0,69	0,60	0,96	0,66	
26–49-vuotiaat	0,30	0,27	0,40	0,52	0,47	0,75	0,38	
50–64-vuotiaat	0,38	0,22	0,19	0,42	0,44	0,80	0,37	
65-vuotiaat ja vanhemmat	0,22	0,07	0,07	0,18	0,17	0,42	0,18	
Kehitysvammaisten henkilöiden jakautuminen ikäryhmiin, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
0–5-vuotiaat	3,0	3,7	4,2	4,1	4,2	2,8	3,5	
6–17-vuotiaat	19,1	30,8	26,6	25,4	23,8	27,7	24,4	
18–25-vuotiaat	17,8	22,2	22,9	18,9	17,7	16,8	18,9	
26–49-vuotiaat	31,1	29,1	34,9	31,1	32,5	29,4	31,2	
50–64-vuotiaat	19,2	11,6	8,9	14,2	15,8	16,6	15,5	
65-vuotiaat ja vanhemmat	9,7	2,7	2,4	6,4	6,0	6,7	6,5	
1.2 KvL:n mukaisen erityishuolto-ohjelman omaavia yhteensä	2 209	874	836	358	1 082	1 095	6 454	
2 Kehitysvammahuollon asiakkaat yhteensä								
2.1 KvL:n mukaisia palveluja käyttäneet asiakkaat yhteensä	1 923	874	801	847	891	1 055	6 391	
Joista pitkäaikaisia asiakkaita	1 117	381	384	485	485	594	3 446	
Asiakkaiden osuus väestöstä, %	0,31	0,34	0,38	0,47	0,40	0,72	0,38	
Asiakkaiden osuus kehitysvammaisista henkilöistä, %	87,1	100,0	94,2	86,3	82,3	84,3	88,2	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
3 Kehitysvammahuollon kokonaiskustannukset								
3.1 Kehitysvammahuollon kokonaisbruttokustannukset, €	82 023 876	34 086 586	28 281 999	29 164 611	24 752 912	25 712 178	224 022 161	
3.2 Perityt asiakasmaksut yhteensä, €	5 765 668	1 179 643	942 886	549 090	853 100	1 494 123	10 784 510	
3.3 Kehitysvammahuollon kokonaisnettokustannukset, €	76 258 208	32 906 942	27 339 113	28 615 521	23 899 812	24 218 055	213 237 651	
Asiakasmaksujen osuus bruttokustannuksista, %	7,0	3,5	3,3	1,9	3,4	5,8	4,8	
Nettokustannukset väestöä kohti, €	124	126	131	157	108	165	127	
Nettokustannukset kehitysvammaista henkilöä kohti, €	34 522	37 651	32 164	29 170	22 089	19 359	29 424	
Nettokustannukset kehitysvammahuollon asiakasta kohti, €	39 656	37 651	34 131	33 785	26 824	22 956	33 365	
3.4 Oman toiminnan kokonaisnettokustannukset, €	40 369 326	8 929 921	6 292 583	5 928 652	4 804 130	7 428 703	73 753 316	
Oman toiminnan osuus nettokustannuksista, %	52,9	27,1	23,0	20,7	20,1	30,7	34,6	
3.5 Ostopalvelujen kokonaisnettokustannukset, €	35 888 882	23 667 008	21 046 530	22 727 822	20 038 900	16 993 199	140 362 341	
Ostopalvelujen osuus nettokustannuksista, %	47,1	71,9	77,0	79,4	83,8	70,2	65,8	
4 Kehitysvammaisten laitoshoido								
4.1 Laitoshoidon asiakkaita yhteensä	288	106	78	145	135	292	1 044	
4.1.1 Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaita	221	51	44	111	94	54	575	
4.1.2 Lyhytaikaisen (tilapäisen) laitoshoidon asiakkaita	73	55	34	34	41	238	475	
Laitoshoidon asiakkaiden osuus väestöstä yhteensä, %	0,05	0,04	0,04	0,08	0,06	0,20	0,06	
Laitoshoidon asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaista, %	15,0	12,1	9,7	17,1	15,2	27,7	16,3	
Laitoshoidon pitkäaikaisen asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaista, %	11,5	5,8	5,5	13,1	10,5	5,1	9,0	
Laitoshoidon pitkäaikaisen asiakkaiden osuus laitoshoidon asiakkaista, %	76,7	48,1	56,4	76,6	69,6	18,5	55,1	
4.2 Oman laitoshoidon asiakkaita yhteensä	187	-	-	-	-	0	187	
4.2.1 Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaita	135	-	-	-	-	-	135	
4.2.2 Lyhytaikaisen (tilapäisen) laitoshoidon asiakkaita	56	-	-	-	-	-	56	
4.3 Ostopalvelulaitoshoidon asiakkaita yhteensä	106	106	78	145	135	293	863	
4.3.1 Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaita	87	51	44	111	94	55	442	
4.3.2 Lyhytaikaisen (tilapäisen) laitoshoidon asiakkaita	20	55	34	34	41	238	422	
4.4 Laitoshoidon käyttövuorokausia yhteensä	70 257	19 465	16 161	37 057	31 878	20 060	194 878	
4.4.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	5 388	2 499	1 318	1 508	2 842	3 898	17 453	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	244	184	207	256	236	69	187	
4.5 Oman laitoshoidon käyttövuorokausia yhteensä	42 477	-	-	-	-	-	42 477	
4.5.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	4 405	-	-	-	-	-	4 405	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	227	-	-	-	-	-	227	
4.6 Ostopalvelulaitoshoidon käyttövuorokausia	27 780	19 465	16 161	37 057	31 878	19 577	151 918	
4.6.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	983	2 499	1 318	1 508	2 842	3 898	13 048	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	262	184	207	256	236	67	176	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
4 Kehitysvammaisten laitoshoido								
4.6 Laitoshoidon kokonaisbruttokustannukset, €	20 933 313	5 664 735	4 225 381	9 162 844	9 459 636	6 715 140	56 161 049	
4.7 Laitoshoidosta perityt asiakasmaksut yhteensä, €	1 643 481	337 538	356 218	0	0	0	2 337 237	
4.8 Laitoshoidon kokonaisnettokustannukset, €	19 289 831	5 327 197	3 869 163	9 162 844	9 459 636	6 715 140	53 823 811	
Nettokustannusten osuus KVH:n kokonaisnettokustannuksista, %	25,3	16,2	14,2	32,0	39,6	27,7	25,2	
Nettokustannukset laitoshoidon asiakasta kohti, €	66 979	50 257	49 605	63 192	70 071	22 997	51 555	
Nettokustannukset laitoshoidon käyttövuorokautta kohti, €	275	274	239	247	297	335	276	
4.9 Oman laitoshoidon bruttokustannukset, €	14 667 150	-	-	-	-	-	14 667 150	
4.10 Omasta laitoshoidosta perityt asiakasmaksut, €	1 049 004	-	-	-	-	-	1 049 004	
4.11 Oman laitoshoidon nettokustannukset, €	13 618 146	-	-	-	-	-	13 618 146	
Nettokustannukset oman laitoshoidon asiakasta kohti, €	72 824	-	-	-	-	-	72 824	
Nettokustannukset oman laitoshoidon käyttövuorokautta kohti, €	321	-	-	-	-	-	321	
4.12 Ostopalvelulaitoshoidon kokonaisbruttokustannukset, €	6 266 163	5 664 735	4 225 381	9 162 844	9 459 636	6 715 140	41 493 899	
4.13 Ostopalvelulaitoshoidosta perityt asiakasmaksut, €	594 477	337 538	356 218	0	0	0	1 288 233	
4.14 Ostopalvelulaitoshoidon nettokustannukset, €	5 671 686	5 327 197	3 869 163	9 162 844	9 459 636	6 715 140	40 205 666	
Nettokustannukset ostetun laitoshoidon asiakasta kohti, €	53 506	50 257	49 605	63 192	70 071	22 919	46 588	
Nettokustannukset ostetun laitoshoidon käyttövuorokautta kohti, €	204	274	239	247	297	343	265	
4.15 Halvin maksettu laitoshoitovuorokausihinta (ostopalvelut)	172	182	182	144	152	185		
4.16 Kallein maksettu laitoshoitovuorokausihinta (ostopalvelut)	1 078	1 015	1 015	776	1 278	595		
5 Kehitysvammaisten perhehoito								
5.1 Perhehoidon asiakkaita yhteensä	116	77	83	48	29	1	354	
5.1.1 Pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaita	91	24	18	11	16	0	160	
5.1.2 Lyhytaikaisen (tilapäisen) perhehoidon asiakkaita	28	53	65	37	12	1	196	
Perhehoidon asiakkaiden osuus väestöstä yhteensä, %	0,02	0,03	0,04	0,03	0,01	0,00	0,02	
Perhehoidon asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaista, %	6,0	8,8	10,4	5,7	3,3	0,1	5,5	
Perhehoidon pitkäaikaisen asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaista, %	4,7	2,7	2,2	1,3	1,8	0,0	2,5	
Perhehoidon pitkäaikaisen asiakkaiden osuus perhehoidon asiakkaista, %	78,4	31,2	21,7	22,9	55,2	0,0	45,2	
5.2 Oman perhehoidon asiakkaita yhteensä	62	34	67	48	28	1	240	
5.2.1 Pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaita	39	0	8	11	16	0	74	
5.2.2 Lyhytaikaisen (tilapäisen) perhehoidon asiakkaita	24	34	59	37	12	1	167	
5.3 Ostopalveluperhehoidon asiakkaita yhteensä	59	43	16	0	1	0	119	
5.3.1 Pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaita	57	24	10	0	1	0	92	
5.3.2 Lyhytaikaisen (tilapäisen) perhehoidon asiakkaita	4	19	6	0	0	0	29	
5.4 Perhehoidon käyttövuorokausia yhteensä	32 356	8 998	7 613	4 475	6 136	158	59 736	
5.4.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	912	1 097	1 602	771	381	158	4 921	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	279	117	92	93	212	158	169	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
5 Kehitysvammaisten perhehoito								
5.5 Oman perhehoidon käyttövuorokausia yhteensä	14 278	885	4 074	4 475	5 771	0	29 483	
5.5.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	678	885	1 458	771	381	0	4 173	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	230	26	61	93	206	0	123	
5.6 Ostopalveluperhehoidon käyttövuorokausia yhteensä	18 078	8 113	3 539	0	365	158	30 253	
5.6.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	234	212	144	0	0	158	748	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	306	189	221	0	365	0	254	
5.7 Perhehoidon kokonaisbruttokustannukset, €	2 783 750	757 296	513 328	338 014	372 324	4 043	4 768 755	
5.8 Perhehoidosta perityt asiakasmaksut yhteensä, €	749 542	132 262	125 135	80 628	118 207	0	1 205 774	
5.9 Perhehoidon kokonaisnettokustannukset, €	2 034 208	625 034	388 193	257 386	254 117	4 043	3 562 981	
Nettokustannusten osuus KVH:n kokonaisnettokustannuksista, %	2,7	1,9	1,4	0,9	1,1	0,0	1,7	
Nettokustannukset perhehoidon asiakasta kohti, €	17 536	8 117	4 677	5 362	8 763	4 043	10 065	
Nettokustannukset perhehoidon käyttövuorokautta kohti, €	62,9	69,5	51,0	57,5	41,4	25,6	60	
5.10 Oman perhehoidon bruttokustannukset, €	1 233 596	130 173	281 834	338 014	330 569	0	2 314 186	
5.11 Omasta perhehoidosta perityt asiakasmaksut, €	329 545	10 331	62 781	80 628	118 207	0	601 492	
5.12 Oman perhehoidon nettokustannukset, €	904 051	119 842	219 053	257 386	212 362	0	1 712 694	
Nettokustannukset oman perhehoidon asiakasta kohti, €	14 581	3 525	3 269	5 362	7 584	0	7 136	
Nettokustannukset oman perhehoidon käyttövuorokautta kohti, €	63	135	54	58	37	0	58	
5.13 Ostetun perhehoidon bruttokustannukset, €	1 550 154	627 123	231 494	0	41 755	4 043	2 454 569	
5.14 Ostetusta perhehoidosta perityt asiakasmaksut, €	419 997	121 932	62 354	0	0	0	604 283	
5.15 Ostetun perhehoidon nettokustannukset, €	1 130 157	505 192	169 140	0	41 755	4 043	1 850 287	
Nettokustannukset ostetun perhehoidon asiakasta kohti, €	19 155	11 749	10 571	0	41 755	0	15 549	
Nettokustannukset ostetun perhehoidon käyttövuorokautta kohti, €	63	62	48	0	114	26	61	
6 Kehitysvammaisten asumispalvelut								
6.1 Asumispalvelujen asiakkaita yhteensä (asiakas kertaalleen)	1 047	475	433	500	446	540	3 441	
6.1.1 Asumispalvelujen pitkäaikaisia asiakkaita	805	306	322	363	375	540	2 711	
6.1.2 Asumispalvelujen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	257	174	111	150	46	21	759	
Asumispalvelujen asiakkaiden osuus väestöstä yhteensä, %	0,17	0,18	0,21	0,27	0,20	0,37	0,21	
Asumispalvelujen asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaista, %	54,4	54,3	54,1	59,0	50,1	51,2	53,8	
Asumispalvelujen pitkäaikaisten asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaista, %	41,9	35,0	40,2	42,9	42,1	51,2	42,4	
Asumispalvelujen pitkäaikaisten asiakkaiden osuus asumispalvelujen asiakkaista, %	76,9	64,4	74,4	72,6	84,1	100,0	78,8	
6.2 Autetun asumisen asiakkaita yhteensä	748	392	345	369	263	424	2 541	
6.2.1 Autetun asumisen pitkäaikaisia asiakkaita	517	227	212	232	192	358	1 738	
6.2.2 Autetun asumisen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	244	169	111	149	46	66	785	
6.3 Oman autetun asumisen asiakkaita yhteensä	327	119	22	147	87	162	864	
6.3.1 Autetun asumisen pitkäaikaisia asiakkaita	244	28	22	29	55	141	519	
6.3.2 Autetun asumisen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	87	91	0	118	32	21	349	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
6 Kehitysvammaisten asumispalvelut								
6.4 Ostopalvelujen autetun asumisen asiakkaita yhteensä	434	280	323	232	176	262	1 707	
6.4.1 Autetun asumisen pitkäaikaisia asiakkaita	277	199	212	203	137	217	1 245	
6.4.2 Autetun asumisen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	164	84	111	35	14	45	453	
6.5 Ohjatun asumisen asiakkaita yhteensä	182	74	60	99	71	90	576	
6.5.1 Ohjatun asumisen pitkäaikaisia asiakkaita	163	68	60	98	71	90	550	
6.5.2 Ohjatun asumisen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	19	6	0	1	0	0	26	
6.6 Oman ohjatun asumisen asiakkaita yhteensä	91	48	23	26	12	90	290	
6.6.1 Ohjatun asumisen pitkäaikaisia asiakkaita	91	42	23	26	12	90	284	
6.6.2 Ohjatun asumisen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	0	6	0	0	0	0	6	
6.7 Ostopalvelujen ohjatun asumisen asiakkaita yhteensä	91	26	37	73	59	0	286	
6.7.1 Ohjatun asumisen pitkäaikaisia asiakkaita	72	26	37	72	59	0	266	
6.7.2 Ohjatun asumisen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	19	0	0	1	0	0	20	
6.8 Tuetun asumisen asiakkaita yhteensä	132	21	63	41	112	57	426	
6.9 Oman tuetun asumisen asiakkaita yhteensä	104	8	49	22	6	51	240	
6.10 Ostopalvelujen tuetun asumisen asiakkaita yhteensä	29	13	14	19	106	6	187	
Autetun asumisen asiakkaiden osuus asumispalveluasiakkaista, %	71,4	82,5	79,7	73,8	59,0	78,5	73,8	
Ohjatun asumisen asiakkaiden osuus asumispalveluasiakkaista, %	17,4	15,6	13,9	19,8	15,9	16,7	16,7	
Tuetun asumisen asiakkaiden osuus asumispalveluasiakkaista, %	12,6	4,4	14,5	8,2	25,1	10,6	12,4	
6.11 Asumisen käyttövuorokausia yhteensä	283 196	113 519	116 022	129 603	134 005	152 280	928 625	
6.11.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	9 563	5 798	3 758	2 578	1 381	545	23 623	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	270	239	268	259	300	282	270	
6.12 Autetun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	180 441	83 432	79 049	82 992	74 256	109 575	609 745	
6.12.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	8 863	5 281	3 758	2 578	1 381	545	22 406	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	241	213	229	225	282	258	240	
6.13 Oman autetun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	79 685	10 364	4 738	12 234	18 587	34 322	159 930	
6.13.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	2 288	2 244	0	2 219	869	545	8 165	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	244	87	215	83	214	212	185	
6.14 Ostopalvelujen autetun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	100 756	73 068	74 311	70 758	55 669	75 253	449 815	
6.14.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	6 575	3 037	3 758	359	512	0	14 241	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	232	261	230	305	316	407	264	
6.15 Ohjatun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	56 598	22 786	17 963	31 690	24 610	25 845	179 492	
6.15.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	700	517	0	0	0	0	1 217	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	311	308	299	320	347	287	312	
6.16 Oman ohjatun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	31 897	13 309	6 990	9 058	4 159	25 845	91 258	
6.16.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	0	517	0	0	0	0	517	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	351	277	304	348	347	287	315	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
6 Kehitysvammaisten asumispalvelut								
6.17 Ostopalvelujen ohjatun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	24 701	9 477	10 973	22 632	20 451	0	88 234	
6.17.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	700	0	0	0	0	0	700	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	271	365	297	310	347	0	309	
6.18 Tuetun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	46 157	7 301	19 010	14 921	35 139	16 860	139 388	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	350	348	302	364	314	296	327	
6.19 Oman tuetun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	37 086	2 556	15 471	8 030	1 221	14 670	79 034	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	357	320	316	365	204	288	329	
6.20 Ostopalvelujen tuetun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	9 071	4 745	3 539	6 891	33 918	2 190	60 354	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	313	365	253	363	320	365	323	
Asumispalvelujen käyttövuorokausien jakautuminen asumismuotoihin, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Autettu asuminen	63,7	73,5	68,1	64,0	55,4	72,0	65,7	
Ohjattu asuminen	20,0	20,1	15,5	24,5	18,4	17,0	19,3	
Tuettu asuminen	16,3	6,4	16,4	11,5	26,2	11,1	15,0	
6.21 Asumispalvelujen kokonaisbruttokustannukset, €	38 491 671	17 179 836	15 732 511	14 430 815	9 280 402	15 283 033	110 398 268	
6.22 Asumispalveluista perityt asiakasmaksut yhteensä, €	2 996 452	535 473	302 751	288 931	464 890	1 411 068	5 999 565	
6.23 Asumispalvelujen kokonaisnettokustannukset, €	35 495 219	16 644 363	15 429 760	14 141 884	8 815 512	13 871 965	104 398 703	
Nettokustannusten osuus KvH:n kokonaisnettokustannuksista, %	46,5	50,6	56,4	49,4	36,9	57,3	49,0	
Nettokustannukset asumispalvelujen asiakasta kohti, €	33 902	35 041	35 635	28 284	19 766	25 689	30 340	
Nettokustannukset asumispalvelujen käyttövuorokautta kohti, €	125	147	133	109	66	91	112	
6.24 Autetun asumisen kokonaisbruttokustannukset, €	31 519 284	15 510 510	13 907 060	12 191 804	7 717 196	13 974 178	94 820 032	
6.25 Autetusta asumisesta perityt asiakasmaksut yhteensä, €	2 365 323	516 127	205 703	170 190	373 089	1 072 579	4 703 011	
6.26 Autetun asumisen kokonaisnettokustannukset, €	29 153 961	14 994 383	13 701 357	12 021 614	7 344 107	12 901 599	90 117 022	
Nettokustannukset autetun asumisen asiakasta kohti, €	38 976	38 251	39 714	32 579	27 924	30 428	35 465	
Nettokustannukset autetun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	162	180	173	145	99	118	148	
6.27 Oman autetun asumisen bruttokustannukset, €	13 382 617	2 620 177	917 809	1 746 900	1 997 004	4 692 578	25 357 085	
6.28 Omasta autetusta asumisesta perityt asiakasmaksut, €	1 136 709	136 113	123 121	170 190	358 716	917 642	2 842 491	
6.29 Oman autetun asumisen nettokustannukset, €	12 245 908	2 484 064	794 688	1 576 710	1 638 288	3 774 936	22 514 594	
Nettokustannukset oman autetun asumisen asiakasta kohti, €	37 449	20 874	36 122	10 726	18 831	23 302	26 059	
Nettokustannukset oman autetun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	154	240	168	129	88	110	141	
6.30 Ostetun autetun asumisen bruttokustannukset, €	18 136 667	12 890 333	12 989 251	10 444 904	5 720 192	9 281 600	69 462 947	
6.31 Ostetusta autetusta asumisesta perityt asiakasmaksut, €	1 228 614	380 014	82 582	0	14 373	154 937	1 860 520	
6.32 Ostetun autetun asumisen nettokustannukset, €	16 908 053	12 510 320	12 906 669	10 444 904	5 705 819	9 126 663	67 602 427	
6.33 Halvín maksettu autetun asumisen hoitovuorokausihinta	90	74	95	76	83	106	524	
6.34 Kallein maksettu autetun asumisen hoitovuorokausihinta	1 039	516	648	334	367	220	3 124	
Nettokustannukset ostetun autetun asumisen asiakasta kohti, €	38 959	44 680	39 959	45 021	32 419	34 835	39 603	
Nettokustannukset ostetun autetun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	168	171	174	148	102	121	150	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
6 Kehitysvammaisten asumispalvelut								
6.35 Ohjatun asumisen kokonaisbruttokustannukset, €	5 562 880	1 431 010	1 322 279	1 926 843	951 211	1 032 698	12 226 921	
6.36 Ohjatusta asumisesta perityt asiakasmaksut yhteensä, €	493 935	19 290	97 043	118 741	88 601	338 489	1 156 099	
6.37 Ohjatun asumisen kokonaisnettokustannukset, €	5 068 945	1 411 720	1 225 236	1 808 102	862 610	694 209	11 070 822	
Nettokustannukset ohjatun asumisen asiakasta kohti, €	27 851	19 077	20 421	18 264	12 149	7 713	19 220	
Nettokustannukset ohjatun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	90	62	68	57	35	27	62	
6.38 Oman ohjatun asumisen bruttokustannukset, €	3 207 795	503 647	370 336	464 689	119 387	1 032 698	5 698 552	
6.39 Omasta ohjatusta asumisesta perityt asiakasmaksut, €	380 379	469	84 881	118 741	88 601	338 489	1 011 560	
6.40 Oman ohjatun asumisen nettokustannukset, €	2 827 416	503 178	285 455	345 948	30 786	694 209	4 686 992	
Nettokustannukset oman ohjatun asumisen asiakasta kohti, €	31 071	10 483	12 411	13 306	2 566	7 713	16 162	
Nettokustannukset oman ohjatun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	89	38	41	38	7	27	51	
6.41 Ostetun ohjatun asumisen bruttokustannukset, €	2 355 085	927 363	951 943	1 462 154	831 824	0	6 528 369	
6.42 Ostetusta ohjatusta asumisesta perityt asiakasmaksut, €	113 556	18 821	12 162	0	0	0	144 539	
6.43 Ostetun ohjatun asumisen nettokustannukset, €	2 241 529	908 542	939 781	1 462 154	831 824	0	6 383 830	
Nettokustannukset ostetun ohjatun asumisen asiakasta kohti, €	24 632	34 944	25 399	20 030	14 099	0	22 321	
Nettokustannukset ostetun ohjatun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	91	96	86	65	41	0	72	
6.44 Tuetun asumisen kokonaisbruttokustannukset, €	1 409 507	238 315	503 172	312 168	611 995	276 157	3 351 314	
6.45 Tuetusta asumisesta perityt asiakasmaksut yhteensä, €	137 194	56	5	0	3 200	0	140 455	
6.46 Tuetun asumisen kokonaisnettokustannukset, €	1 272 313	238 259	503 167	312 168	608 795	276 157	3 210 859	
Nettokustannukset tuetun asumisen asiakasta kohti, €	9 639	11 346	7 987	7 614	5 436	4 845	7 537	
Nettokustannukset tuetun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	28	33	26	21	17	16	23	
6.47 Oman tuetun asumisen bruttokustannukset, €	573 058	11 900	210 503	75 329	54 363	155 094	1 080 247	
6.48 Omasta tuetusta asumisesta perityt asiakasmaksut, €	116 422	0	0	0	3 200	0	119 622	
6.49 Oman tuetun asumisen nettokustannukset, €	456 636	11 900	210 503	75 329	51 163	155 094	960 625	
Nettokustannukset oman tuetun asumisen asiakasta kohti, €	4 391	1 488	4 296	3 424	8 527	3 041	4 003	
Nettokustannukset oman tuetun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	12	5	14	9	42	11	12	
6.50 Ostetun tuetun asumisen bruttokustannukset, €	836 449	226 415	292 669	236 839	557 632	121 063	2 271 068	
6.51 Ostetusta tuetusta asumisesta perityt asiakasmaksut, €	20 772	56	5	0	0	0	20 833	
6.52 Ostetun tuetun asumisen nettokustannukset, €	815 677	226 359	292 664	236 839	557 632	121 063	2 250 235	
Nettokustannukset ostetun tuetun asumisen asiakasta kohti, €	28 127	17 412	20 905	12 465	5 261	20 177	12 033	
Nettokustannukset ostetun tuetun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	90	48	83	34	16	55	37	
Asumispalvelujen nettokustannusten jakautuminen asuminenmuotoihin, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Autettu asuminen	82,1	90,1	88,8	85,0	83,3	93,0	86,3	
Ohjattu asuminen	14,3	8,5	7,9	12,8	9,8	5,0	10,6	
Tuettu asuminen	3,6	1,4	3,3	2,2	6,9	2,0	3,1	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
7 Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminta								
7.1 Työ- ja päivätoiminnan asiakkaita yhteensä	1 087	441	438	385	535	533	3 419	
Työ- ja päivätoiminnan asiakkaiden osuus väestöstä yhteensä, %	0,18	0,17	0,21	0,21	0,24	0,36	0,20	
Työ- ja päivätoiminnan asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaista, %	56,5	50,5	54,7	45,5	60,0	50,5	53,5	
7.2 Päivä- ja työtoimintakeskusten asiakkaita yhteensä	975	414	353	327	450	591	3 110	
7.3 Omien päivä- ja työtoimintakeskusten asiakkaita yhteensä	494	186	201	209	218	439	1 747	
7.4 Ostopalvelujen päivä- ja työtoimintakeskusten asiakkaita yhteensä	538	228	152	122	232	82	1 354	
7.5 Tuetun työtoiminnan ja tuetun työllistymisen asiakkaita yhteensä	270	70	86	69	91	114	700	
7.6 Oman tuetun työtoiminnan asiakkaita yhteensä	147	48	49	67	0	114	425	
7.7 Ostopalvelujen tuetun työtoiminnan asiakkaita yhteensä	31	6	0	1	57	0	95	
7.8 Oman tuetun työllistymisen asiakkaita yhteensä	121	19	37	1	19	0	197	
7.9 Ostopalvelujen tuetun työllistymisen asiakkaita yhteensä	12	0	0	-	15	0	27	
Päivä- ja työtoimintakeskusten asiakkaiden osuus työ- ja päivätoiminnan asiakkaista yhteensä, %	89,7	93,9	80,6	84,9	84,1	110,9	91,0	
Tuetun työtoiminnan ja työllistymisen asiakkaiden osuus työ- ja päivätoiminnan asiakkaista yhteensä, %	24,8	15,9	19,6	17,9	17,0	21,4	20,5	
7.10 Työ- ja päivätoiminnan käyttöpäivät yhteensä	173 671	72 784	60 359	59 730	79 126	114 886	560 556	
7.10.1 Joista päivä- ja työtoiminnan käyttöpäiviä	149 169	62 969	47 054	48 858	66 974	94 646	469 670	
7.10.2 Joista tuetun työtoiminnan käyttöpäiviä	8 462	6 750	6 782	10 672	10 152	20 240	63 058	
7.10.3 Joista tuetun työllistymisen käyttöpäiviä	16 040	3 065	6 523	200	2 000	0	27 828	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	160	165	138	155	148	216	164	
7.11 Työ- ja päivätoiminnan omia käyttöpäiviä yhteensä	87 267	35 275	36 288	37 622	35 068	97 665	329 185	
7.12 Työ- ja päivätoiminnan ostettuja käyttöpäiviä yhteensä	86 404	37 509	24 071	22 108	44 058	17 221	231 371	
7.13 Päivä- ja työtoimintakeskusten käyttöpäiviä yhteensä	149 169	62 969	47 054	48 858	66 974	94 646	469 670	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	153	152	133	149	149	160	151	
7.14 Omien päivä- ja työtoimintakeskusten käyttöpäiviä yhteensä	66 050	25 802	22 983	26 959	34 540	77 425	253 759	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	134	139	114	129	158	176	145	
7.15 Ostopalvelujen päivä- ja työtoimintakeskusten käyttöpäiviä yhteensä	83 119	37 167	24 071	21 899	32 434	17 221	215 911	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	154	163	158	180	140	210	159	
7.16 Oman tuetun työtoiminnan käyttöpäiviä yhteensä	6 549	6 408	6 782	10 463	0	20 240	50 442	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	45	134	138	156	0	178	119	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
7 Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminta								
7.17 Ostopalvelujen tuetun työtoiminnan käyttöpäiviä yhteensä	1 913	342	0	209	10 152	0	12 616	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	62	57	0	209	178	0	133	
7.18 Oman tuetun työllistymisen käyttöpäiviä yhteensä	14 668	3 065	6 523	200	528	0	24 984	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	121	161	176	200	28	0	127	
7.19 Ostopalvelujen tuetun työllistymisen käyttöpäiviä yhteensä	1 372	0	0	-	1 472	0	2 844	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	114	0	0	0	98	0	105	
7.20 Työ- ja päivätoiminnan kokonaisbruttokustannukset, €	16 340 940	8 152 418	5 421 371	3 430 601	4 697 332	3 540 057	41 582 719	
7.21 Työ- ja päivätoiminnasta perityt asiakasmaksut yhteensä, €	353 168	174 165	158 782	138 578	265 765	83 055	1 173 512	
7.22 Työ- ja päivätoiminnan kokonaisnettokustannukset, €	15 987 772	7 978 253	5 262 589	3 292 023	4 431 567	3 457 002	40 409 206	
7.23 Työ- ja päivätoimintaan liittyvät nettokuljetuskustannukset yhteensä, €	2 069 151	1 176 673	700 315	255 419	651 856	459 662	5 313 076	
Kuljetuskustannusten osuus nettokustannuksista, %	12,9	14,7	13,3	7,8	14,7	13,3	13,1	
Nettokustannukset työ- ja päivätoiminnan asiakasta kohti, €	14 708	18 091	12 015	8 551	8 283	6 486	11 819	
Nettokustannukset työ- ja päivätoiminnan käyttöpäivää kohti, €	92	110	87	55	56	30	72	
7.24 Oman työ- ja päivätoiminnan bruttokustannukset, €	7 330 011	4 105 789	2 927 867	2 231 338	2 198 316	2 763 991	21 557 312	
7.25 Omasta työ- ja päivätoiminnan perityt asiakasmaksut, €	184 794	100 200	102 089	138 578	265 765	83 055	874 481	
7.26 Oman työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset, €	7 145 217	4 005 589	2 825 778	2 092 760	1 932 551	2 680 936	20 682 831	
7.27 Omaan työ- ja päivätoimintaan liittyvät nettokuljetuskustannukset, €	1 348 033	772 569	482 237	255 419	340 000	433 336	3 631 594	
Kuljetuskustannusten osuus nettokustannuksista, %	18,9	19,3	17,1	12,2	17,6	16,2	17,6	
Nettokustannukset oman työ- ja päivätoiminnan käyttöpäivää kohti, €	82	114	78	56	55	27	63	
7.28 Ostetun työ- ja päivätoiminnan bruttokustannukset, €	9 010 929	4 046 629	2 493 504	1 199 263	2 499 016	776 066	20 025 407	
7.29 Ostetusta työ- ja päivätoiminnan perityt asiakasmaksut, €	168 373	73 965	56 693	0	0	0	299 031	
7.30 Ostetun työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset, €	8 842 556	3 972 664	2 436 811	1 199 263	2 499 016	776 066	19 726 376	
7.31 Ostettuun työ- ja päivätoimintaan liittyvät nettokuljetuskustannukset, €	721 118	404 104	218 078	0	311 856	26 326	1 681 482	
Kuljetuskustannusten osuus nettokustannuksista, %	8,2	10,2	8,9	0,0	12,5	3,4	8,5	
7.32 Halvin maksettu työ- ja päivätoiminnan hoitovuorokausihinta (ostopalvelut)	56	33	31	40	57	0	12	
7.33 Kallein maksettu työ- ja päivätoiminnan hoitovuorokausihinta (ostopalvelut)	228	292	276	78	106	0	85	
Nettokustannukset ostettua työ- ja päivätoiminnan käyttöpäivää kohti, €	102	106	101	54	57	45	466	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
8 Kehitysvammahuollon muut palvelut								
8.1 Kehitysvammaisten koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakkaita yhteensä	0	165	157	158	-	172	652	
8.2 Kehitysvammaisten koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan suoritteita yhteensä	0	18 931	15 841	17 453	-	163 558	215 783	
8.3 Kehitysvammaisten koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan nettokustannukset, €	0	1 280 876	1 253 074	1 159 229	-	453 514	4 146 693	
8.4 Muiden palvelujen kokonaisbruttokustannukset, €	3 474 202	2 332 301	2 389 408	1 802 337	943 218	169 905	11 111 371	
8.5 Muista palveluista perityt asiakasmaksut yhteensä, €	23 025	205	0	40 953	4 238	0	68 421	
8.6 Muiden palvelujen kokonaisnettokustannukset, €	3 451 177	2 332 095	2 389 408	1 761 384	938 980	169 905	11 042 950	
Nettokustannusten osuus KVH:n kokonaisnettokustannuksista, %	4,5	7,1	8,7	6,1	3,9	0,7	8 687 425,5	
Nettokustannukset kehitysvammahuollon asiakasta kohti, €	1 795	2 668	2 983	2 080	1 054	161	125 220	
8.7 Muiden omien palvelujen kokonaisnettokustannukset, €	3 171 953	1 805 348	1 957 106	1 580 519	938 980	123 528	9 577 434	
8.8 Muiden ostopalvelujen kokonaisnettokustannukset, €	279 224	216 735	432 302	221 818	943 218	250 224	2 343 522	
8.9 Muut palvelut -luokkaan sisältyvien palvelujen kuvaus								
8.9.1 Helsinki	Oma toiminta: Kehitysvammapoliklinikka (ent. vammaisneuvola), palkat sivukuluineen: sosiaalityöntekijät, muut asiakastyö, sosiaaliohjaus, toimistotyö, muu sosiaalipalvelu, tukihenkilötoiminta Ostopalvelut: Leiritoiminta, Kärkulan kehitysvammapoliklinikan kustannukset							
8.9.2 Espoo	Oma toiminta: koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, koululaisten lomatoiminta, palveluihin kuulumattoman vammaispalvelujen henkilöstön palkkamenot (mm. hallinto, toimistotyöntekijät, sosiaalityöntekijät, palveluohjaajat) asiakkaiden suhteessa (19%). Ostopalvelut: koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, lomatoiminta, lasten kotiin vietävä tuntiperusteinen hoitopalvelu.							
8.9.3 Vantaa	Oma toiminta: Sivustystoimelle maksettavat iltapäivähoidon kustannukset. Kehitysvammahuollon hallintokulut. Palveluihin sisällymätön henkilöstö: Osa päälliköiden (3), johtavan sosiaalityöntekijän ja työvalmentajien (6) palkkakustannukset. Lääkärin palkkakustannukset. Ostopalvelut: Avohuollon menoihin sisältyvä poliklinikka- ja kotona hoidettavien kustannukset. Ostopalveluina ostettu koululaisten iltapäivähoito.							
8.9.4 Turku	Oma toiminta: tutkimus- ja palveluohjausasiakkaat, tukihenkilötoiminta, koululaisten iltapäivätoiminta, koululaisten kesäkerhot, toimistotyö sekä muut yksilölliset erityispalvelut. Ostopalvelut: tutkimus- ja ohjausasiakkaat, erityisperhetyö, jatko-opetus ja sosiaalihuoltolain mukainen työtoiminta.							
8.9.5 Tampere	ostopalvelut: sisältää poliklinikka ja avokäynnit, puhelinkonsultaation, kehitysvammahuollon työntekijöiden palkkakustannukset, leirit, kerhot ja vanhempien ohjauksen, lomitus- ja avustajapalvelua, avustuksen kotihoitoon.							
8.9.6 Oulu	Oma toiminta: Ostopalvelut:							

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
9 Kehitysvammaisten henkilöiden asumismuoto 31.12.								
9.1 Vanhemman tai vanhempien kanssa asuvat	1 159	493	427	435	522	531	3 567	
9.1.1 0–5-vuotiaat	62	31	33	38	41	32	237	
9.1.2 6–17-vuotiaat	389	264	211	220	226	313	1 623	
9.1.3 18–25-vuotiaat	282	120	114	91	124	107	838	
9.1.4 26–49-vuotiaat	260	62	68	72	105	63	630	
9.1.5 50–64-vuotiaat	115	16	0	8	22	16	177	
9.1.6 65-vuotiaat ja vanhemmat	51	0	1	6	4	0	62	
9.2 Itsenäisesti asuvat	0	0	23	59	59	166	307	
9.2.1 18–25-vuotiaat	..	0	2	15	9	25	51	
9.2.2 26–49-vuotiaat	..	0	8	36	21	80	145	
9.2.3 50–64-vuotiaat	..	0	10	5	19	44	78	
9.2.4 65-vuotiaat ja vanhemmat	..	0	3	3	10	17	33	
9.3 Tuetusti asuvat	131	18	57	31	92	65	394	
9.3.1 18–25-vuotiaat	16	1	21	3	10	5	56	
9.3.2 26–49-vuotiaat	63	9	27	17	54	31	201	
9.3.3 50–64-vuotiaat	43	6	8	10	19	19	105	
9.3.4 65-vuotiaat ja vanhemmat	9	2	1	1	9	10	32	
9.4 Perhehoidossa olevat	84	21	17	10	29	6	167	
9.4.1 0–5-vuotiaat	0	0	0	0	0	2	2	
9.4.2 6–17-vuotiaat	4	1	0	0	9	2	16	
9.4.3 18–25-vuotiaat	16	5	3	2	7	1	34	
9.4.4 26–49-vuotiaat	24	4	7	2	7	0	44	
9.4.5 50–64-vuotiaat	17	9	5	4	6	0	41	
9.4.6 65-vuotiaat ja vanhemmat	23	2	2	2	0	0	29	
9.5 Asumisyksikössä asuvat	656	284	263	315	266	425	2 209	
9.5.1 0–5-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0	
9.5.2 6–17-vuotiaat	6	0	3	2	7	0	18	
9.5.3 18–25-vuotiaat	61	61	47	54	28	56	307	
9.5.4 26–49-vuotiaat	283	158	159	146	125	174	1 045	
9.5.5 50–64-vuotiaat	195	55	43	81	74	140	588	
9.5.6 65-vuotiaat ja vanhemmat	111	10	11	32	32	55	251	
9.6 Laitoshoidossa olevat	153	46	42	95	74	58	468	
9.6.1 0–5-vuotiaat	1	1	0	0	1	0	3	
9.6.2 6–17-vuotiaat	17	3	2	7	10	11	50	
9.6.3 18–25-vuotiaat	13	6	6	13	9	4	51	
9.6.4 26–49-vuotiaat	53	18	25	29	27	19	171	
9.6.5 50–64-vuotiaat	50	11	8	30	22	21	142	
9.6.6 65-vuotiaat ja vanhemmat	19	7	1	16	5	3	51	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
9 Kehitysvammaisten henkilöiden asumismuoto 31.12.								
Eri asumismuodoissa olevat yhteensä	2 183	862	829	945	1 042	1 251	7 112	Tampere: 10 ehoa puuttuu asumismuotojen tilastoinnista
Vanhemman tai vanhempien kanssa asuvat	1 159	493	427	435	522	531	3 567	
Itsenäisesti asuvat	0	0	23	59	59	166	307	
Tuetusti asuvat	131	18	57	31	92	65	394	
Perhehoidossa olevat	84	21	17	10	29	6	167	
Asumisyksikössä asuvat	656	284	263	315	266	425	2 209	
Laitoshoidossa olevat	153	46	42	95	74	58	468	
Eri asumismuodoissa olevien jakautumien asumismuotoihin, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Vanhemman tai vanhempien kanssa asuvat	53,1	57,2	51,5	46,0	50,1	42,4	50,2	
Itsenäisesti asuvat	0,0	0,0	2,8	6,2	5,7	13,3	4,3	
Tuetusti asuvat	6,0	2,1	6,9	3,3	8,8	5,2	5,5	
Perhehoidossa olevat	3,8	2,4	2,1	1,1	2,8	0,5	2,3	
Asumisyksikössä asuvat	30,1	32,9	31,7	33,3	25,5	34,0	31,1	
Laitoshoidossa olevat	7,0	5,3	5,1	10,1	7,1	4,6	6,6	
10 Kotikuntalain ja sosiaalihuoltolain muutosten (1.1.2011) nojalla vuoden aikana muuttaneet kehitysvammahuollon asiakkaat								
10.1 Kotikuntalain ja SHL:n muutoksiin perustuvat tulot kehitysvammahuollon asiakkaista	147 432	57 823	0	87 863	0	219 761	512 879	Vantaa: Asiakkaan asiakasmaksu on niin korkea, että valtionosuus ja ym. Vähennykset syövät koko laskutettavan summan
10.2 Kotikuntalain ja SHL:n muutoksiin perustuvat menot kehitysvammahuollon asiakkaista	147 637	0	0	49 936	55 480	89 818	342 871	
Erotus, tulot - menot	-205	57 823	0	37 927	-55 480	129 943	170 008	

Liite 3: Kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustietojen aikasarjat 2009–2013

	Vuosi	HELSINKI	Muutos, %	ESPOO	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Koko väestö 31.12.	2009	583 350	1,5	244 330	1,1	197 636	1,1	176 087	0,3	211 507	0,9	139 133	4,2	1 552 043	1,4
	2010	588 549	0,9	247 970	1,5	200 055	1,2	177 326	0,7	213 217	0,8	141 671	1,8	1 568 788	1,1
	2011	595 384	1,2	252 439	1,8	203 001	1,5	178 630	0,7	215 168	0,9	143 909	1,6	1 588 531	1,3
	2012	603 968	1,4	256 824	1,7	205 312	1,1	180 225	0,9	217 421	1,0	146 473	1,8	1 610 223	1,4
	2013	612 664	1,4	260 753	1,5	208 098	1,4	182 072	1,0	220 446	1,4	193 798	32,3	1 677 831	4,2
Kehitysvammahuollon asiakkaat															
Kunnan kehitysvammaiset henkilöt	2009	2 009	0,4	848	3,2	751	7,0	951	7,3	997	2,9	867	7,7	6 423	3,8
	2010	2 064	2,7	872	2,8	763	1,6	938	-1,4	1 001	0,4	889	2,5	6 527	1,6
	2011	2 108	2,1	904	3,7	780	2,2	945	0,7	1 016	1,5	931	4,7	6 684	2,4
	2012	2 182	3,5	855	-5,4	811	4,0	975	3,2	1 058	4,1	949	1,9	6 830	2,2
	2013	2 209	1,2	874	2,2	850	4,8	981	0,6	1 082	2,3	1 251	31,8	7 247	6,1
Muutos 2009–2013, %		10,0	3,1	3,1	13,2	13,2	3,2	8,5	8,5	44,3	44,3	12,8	12,8		
KvL:n mukaisia palveluja käyttäneet asiakkaat	2009	1 822	2,8	848	3,2	671	-0,7	797	11,0	787	-1,3	708	5,0	5 633	3,2
	2010	1 878	3,1	872	2,8	722	7,6	786	-1,4	822	4,4	772	9,0	5 852	3,9
	2011	1 890	0,6	904	3,7	720	-0,3	829	5,5	816	-0,7	795	3,0	5 954	1,7
	2012	1 923	1,7	855	-5,4	754	4,7	847	2,2	897	9,9	789	-0,8	6 065	1,9
	2013	1 923	0,0	874	2,2	801	6,2	847	0,0	891	-0,7	1 055	33,7	6 391	5,4
Muutos 2009–2013, %		5,5	3,1	3,1	19,4	19,4	6,3	6,3	13,2	13,2	49,0	49,0	13,5	13,5	
Kunnan kehitysvammaisten osuus väestöstä	2009	0,34		0,35		0,38		0,54		0,47		0,62		0,41	
	2010	0,35		0,35		0,38		0,53		0,47		0,63		0,42	
	2011	0,35		0,36		0,38		0,53		0,47		0,65		0,42	
	2012	0,36		0,33		0,40		0,54		0,49		0,65		0,42	
	2013	0,36		0,34		0,41		0,54		0,49		0,65		0,43	
KvL:n mukaisia palveluja käyttäneitä asiakkaiden %-osuus kunnan kehitysvammaisista	2009	90,7		100,0		89,3		83,8		78,9		81,7		87,7	
	2010	91,0		100,0		94,6		83,8		82,1		86,8		89,7	
	2011	89,7		100,0		92,3		87,7		80,3		85,4		89,1	
	2012	88,1		100,0		93,0		86,9		84,8		83,1		88,8	
	2013	87,1		100,0		94,2		86,3		82,3		84,3		88,2	
Kehitysvammahuollon kokonaiskustannukset															
Kokonaiskustannukset (brutto)	2009	71 628 859	6,0	25 023 749	13,3	22 661 589	11,0	21 223 611	10,5	19 401 317	8,6	18 310 326	10,8	178 249 450	8,9
	2010	74 621 960	4,2	27 643 899	10,5	24 476 049	8,0	22 317 265	5,2	20 936 058	7,9	18 557 116	1,3	188 552 346	5,8
	2011	76 553 460	2,6	30 476 194	10,2	25 585 933	4,5	23 640 029	5,9	21 630 486	3,3	19 466 306	4,9	197 352 408	4,7
	2012	79 065 654	3,3	33 190 805	8,9	27 200 876	6,3	26 204 092	10,8	24 178 003	11,8	20 487 426	5,2	210 326 856	6,6
	2013	82 023 876	3,7	34 086 586	2,7	28 281 999	4,0	29 164 611	11,3	24 752 912	2,4	25 712 178	25,5	224 022 161	6,5
Muutos 2009–2013, %		14,5	36,2	24,8	37,4	27,6	40,4	25,7	40,4	25,7	25,7	25,7			
Myönnettyistä palveluista perityt asiakasmaksut <i>Asiakasmaksujen osuutta ei ole koottu kaikista ostopalveluista!</i>	2009	5 975 691	7,2	886 260	5,1	1 168 050	11,0	652 212	25,5	623 016		1 518 721	40,3	10 823 950	19,3
	2010	6 822 310	14,2	1 032 056	16,5	1 237 254	5,9	696 211	0,9	696 843	11,8	1 672 018	10,1	12 118 692	12,0
	2011	7 129 486	4,5	1 173 771	13,7	1 155 212	-6,6	561 599	-14,7	527 922	-24,2	1 670 239	-0,1	12 218 229	0,8
	2012	7 109 321	-0,3	1 135 577	-3,3	1 164 512	0,8	476 736	-15,1	765 586	45,0	1 711 482	2,5	12 363 213	1,2
	2013	5 765 668	-18,9	1 179 643	3,9	942 886	-19,0	510 626	7,1	853 100	11,4	1 494 123	-12,7	10 746 046	-13,1
Asiakasmaksujen %-osuus bruttokustannuksista	2009	8,3		3,5		5,2		3,1		3,2		8,3		6,1	
	2010	9,1		3,7		5,1		2,9		3,3		9,0		6,4	
	2011	9,3		3,9		4,5		2,4		2,4		8,6		6,2	
	2012	9,0		3,4		4,3		1,8		3,2		8,4		5,9	
	2013	7,0		3,5		3,3		1,8		3,4		5,8		4,8	
Kehitysvammahuollon nettokustannukset	2009	65 653 168	5,9	24 137 488	13,6	21 493 539	11,0	20 571 399	10,1	18 778 301	5,1	16 791 605	8,8	167 425 500	8,3
	2010	67 799 650	3,3	26 611 843	10,3	23 238 795	8,1	21 659 054	5,3	20 239 215	7,8	16 885 098	0,6	176 433 654	5,4
	2011	69 423 974	2,4	29 302 423	10,1	24 430 721	5,1	23 078 430	6,6	21 102 564	4,3	17 796 067	5,4	185 134 179	4,9
	2012	71 956 333	3,6	32 055 227	9,4	26 036 364	6,6	25 727 357	11,5	23 412 418	10,9	18 775 944	5,5	197 963 642	6,9
	2013	76 258 208	6,0	32 906 942	2,7	27 339 113	5,0	28 653 985	11,4	23 899 812	2,1	24 218 055	29,0	213 276 115	7,7
Muutos 2009–2013, %		16,2	36,3	27,2	39,3	27,3	44,2	27,3	44,2	27,3	44,2	27,4	27,4		
Kehitysvammahuollon nettokustannukset asukasta kohti	2009	113		99		109		117		89		121		108	
	2010	115		107		116		122		95		119		112	
	2011	117		116		120		129		98		124		117	
	2012	119		125		127		143		108		128		123	
	2013	124		126		131		157		108		125		127	
Kehitysvammahuollon nettokustannukset asiakasta kohti	2009	36 034	3,0	28 464	10,1	32 032	11,8	25 811	-0,8	23 861	6,5	23 717	3,5	29 722	5,0
	2010	36 102	0,2	30 518	7,2	32 187	0,5	27 556	6,8	24 622	3,2	21 872	-7,8	30 149	1,4
	2011	36 732	1,7	32 414	6,2	33 932	5,4	27 839	1,0	25 861	5,0	22 385	2,3	31 094	3,1
	2012	37 419	1,9	37 491	15,7	34 531	1,8	30 375	9,1	26 101	0,9	23 797	6,3	32 640	5,0
	2013	39 656	6,0	37 651	0,4	34 131	-1,2	33 830	11,4	26 824	2,8	22 956	-3,5	33 371	2,2
Kehitysvammaisten laitoshoido															
Laitoshoidon asiakkaat	2009	411	-6,2	123	-8,9	80	1,3	177	-0,6	184	1,7	328	40,2	1 303	4,7
	2010	372	-9,5	146	18,7	81	1,3	176	-0,6	182	-1,1	309	-5,8	1 266	-2,8
	2011	347	-6,7	111	-24,0	72	-11,1	171	-2,8	162	-11,0	313	1,3	1 176	-7,1
	2012	319	-8,1	99	-10,8	69	-4,2	164	-4,1	152	-6,2	230	-26,5	1 033	-12,2
	2013	288	-9,7	106	7,1	78	13,0	145	-11,6	135	-11,2	292	27,0	1 044	1,1
Muutos 2009–2013, %		-29,9	-13,8	-2,5	-18,1	-18,1	-18,1	-26,6	-26,6	-26,6	-11,0	-19,9	-19,9		
Laitoshoidon asiakkaiden %-osuus kaikista kehitysvammahuollon asiakkaiden	2009	22,6		14,5		11,9		22,2		23,4		46,3		23,1	
	2010	19,8		16,7		11,2		22,4		22,1		40,0		21,6	
	2011	18,4		12,3		10,0		20,6		19,9		39,4		19,8	
	2012	16,6		11,6		9,2		19,4		16,9		29,2		17,0	
	2013	15,0		12,1		9,7		17,1		15,2		27,7		16,3	
Joista lyhytaikaisen laitoshoidon asiakkaat	2009	107	-12,3	64	-15,8	28	3,7	44	-8,3	55	3,8	259	57,9	557	13,7
	2010	90	-15,9	86	34,4	28	0,0	40	-9,1	60	9,1	246	-5,0	550	-1,3
	2011	75	-16,7	65	-24,4	23	-17,9	49	22,5	42	-30,0	261	6,1	515	-6,4
	2012	70	-6,7	48	-26,2	21	-8,7	35	-28,6	41	-2,4	184	-29,5	399	-22,5
	2013	73	4,3	55	14,6	34	61,9	34	-2,9	41	0,0	238	29,3	475	19,0
Muutos 2009–2013, %		-31,8	-14,1	21,4	21,4	-22,7	-22,7	-25,5	-25,5	-25,5	-8,1	-14,7	-14,7		

	Vuosi	HELSINKI	Muutos, %	ESPOO	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Kehitysvammaisten laitoshoido															
Joista pitkäaikaisen	2009	304	-3,8	59	0,0	52	0,0	133	2,3	129	0,8	69	-1,4	746	-1,2
laitoshoidon asiakkaat	2010	287	-5,6	60	1,7	53	1,9	136	2,3	122	-5,4	63	-8,7	721	-3,4
	2011	277	-3,5	61	1,7	49	-7,5	132	-2,9	120	-1,6	52	-17,5	691	-4,2
	2012	253	-8,7	53	-13,1	48	-2,0	132	0,0	111	-7,5	46	-11,5	643	-6,9
	2013	221	-12,6	51	-3,8	44	-8,3	111	-15,9	94	-15,3	54	17,4	575	-10,6
Muutos 2009–2013, %		-16,8		-10,2		-7,7		-0,8		-14,0		-33,3		-13,8	
Lyhytaikaisen laitoshoidon	2009	26,0		52,0		35,0		24,9		29,9		79,0		42,7	
asiakkaiden %-osuus	2010	24,2		58,9		34,6		22,7		33,0		79,6		43,4	
laitoshoidon asiakkaista	2011	21,6		58,6		31,9		28,7		25,9		83,4		43,8	
	2012	21,9		48,5		30,4		21,3		27,0		80,0		38,6	
	2013	25,3		51,9		43,6		23,4		30,4		81,5		45,5	
Laitoshoidon käyttöpäivät	2009	103 095	-8,6	24 541	2,8	18 954	-2,0	46 797	-1,8	48 110	0,7	25 516	-4,4	267 013	-4,0
	2010	99 661	-3,3	23 563	-4,0	19 011	0,3	48 173	2,9	47 179	-1,9	22 701	-11,0	260 288	-2,5
	2011	95 901	-3,8	22 346	-5,2	18 141	-4,6	47 678	-1,0	39 753	-15,7	20 355	-10,3	244 174	-6,2
	2012	85 580	-10,8	20 573	-7,9	17 740	-2,2	44 409	-6,9	39 111	-1,6	19 517	-4,1	226 930	-7,1
	2013	70 257	-17,9	19 465	-5,4	16 161	-8,9	37 057	-16,6	31 878	-18,5	20 060	2,8	194 878	-14,1
Muutos 2009–2013, %		-31,9		-20,7		-14,7		-20,8		-33,7		-21,4		-27,0	
Joista lyhytaikaisen	2009	3 975	-26,8	4 204	-6,5	985	-19,3	2 117	2,8	3 497	-0,7	2 466	31,0	17 244	-7,4
laitoshoidon käyttöpäivät	2010	3 993	0,5	4 471	6,4	1 235	25,4	2 724	28,7	4 325	23,7	2 907	17,9	19 655	14,0
	2011	4 168	4,4	3 579	-20,0	1 029	-16,7	2 370	-13,0	3 186	-26,3	3 856	32,6	18 188	-7,5
	2012	4 343	4,2	3 046	-14,9	863	-16,1	2 091	-11,8	3 636	14,1	3 200	-17,0	17 179	-5,5
	2013	5 388	24,1	2 499	-18,0	1 318	52,7	1 508	-27,9	2 842	-21,8	3 898	21,8	17 453	1,6
Muutos 2009–2013, %		35,5		-40,6		33,8		-28,8		-18,7		58,1		1,2	
Lyhytaikaisen laitoshoidon	2009	3,9		17,1		5,2		4,5		7,3		9,7		6,5	
käyttöpäivien %-osuus	2010	4,0		19,0		6,5		5,7		9,2		12,8		7,6	
laitoshoidon käyttöpäivistä	2011	4,3		16,0		5,7		5,0		8,0		18,9		7,4	
	2012	5,1		14,8		4,9		4,7		9,3		16,4		7,6	
	2013	7,7		12,8		8,2		4,1		8,9		19,4		9,0	
Laitoshoidon käyttöpäiviä	2009	251	-2,6	200	12,9	237	-3,2	264	-1,3	261	-1,0	78	-31,8	205	-8,3
asiakasta kohti	2010	268	6,8	161	-19,1	235	-0,9	274	3,5	259	-0,9	73	-5,6	206	0,3
	2011	276	3,2	201	24,7	252	7,4	279	1,9	245	-5,3	65	-11,5	208	1,0
	2012	268	-2,9	208	3,2	257	2,0	271	-2,9	257	4,9	85	30,5	220	5,8
	2013	244	-9,1	184	-11,6	207	-19,4	256	-5,6	236	-8,2	69	-19,0	187	-15,0
Lyhytaikaisen laitoshoidon	2009	37	-16,6	66	11,1	35	-22,2	48	12,2	64	-4,3	10	-17,1	31	-18,5
käyttöpäiviä lyhytaikaista	2010	44	19,4	52	-20,9	44	25,4	68	41,5	72	13,4	12	24,1	36	15,4
asiakasta kohti	2011	56	25,3	55	5,9	45	1,4	48	-29,0	76	5,2	15	25,0	35	-1,2
	2012	62	11,6	63	15,2	41	-8,1	60	23,5	89	16,9	17	17,7	43	21,9
	2013	74	19,0	45	-28,4	39	-5,7	44	-25,8	69	-21,8	16	-5,8	37	-14,7
Laitoshoidon	2009	23 130 594	-2,0	5 521 152	22,3	4 305 578	25,9	9 243 577	8,1	8 895 526	-0,6	5 897 326	4,7	56 993 752	4,3
nettokustannukset euroa	2010	22 852 334	-1,2	5 325 222	-3,5	4 182 252	-2,9	9 375 416	1,4	9 974 213	12,1	5 479 596	-7,1	57 189 033	0,3
	2011	23 047 052	0,9	5 575 824	4,7	4 126 258	-1,3	9 738 869	3,9	8 675 742	-13,0	4 988 170	-9,0	56 151 915	-1,8
	2012	20 879 602	-9,4	5 426 518	-2,7	4 136 999	0,3	9 874 526	1,4	9 376 086	8,1	5 088 253	2,0	54 781 984	-2,4
	2013	19 289 831	-7,6	5 327 197	-1,8	3 869 163	-6,5	9 162 844	-7,2	9 459 636	0,9	6 715 140	32,0	53 823 811	-1,7
Muutos 2009–2013, %		-16,6		-3,5		-10,1		-0,9		6,3		13,9		-5,6	
Laitoshoidon	2009	35,2		22,9		20,0		44,9		47,4		35,1		34,0	
nettokustannusten %-osuus	2010	33,7		20,0		18,0		43,3		49,3		32,5		32,4	
KvH:n	2011	33,2		19,0		16,9		42,2		41,1		28,0		30,3	
kokonaiskustannuksista	2012	29,0		16,9		15,9		38,4		40,0		27,1		27,7	
	2013	25,3		16,2		14,2		32,0		39,6		27,7		25,2	
Laitoshoidon	2009	56 279	4,5	44 887	34,2	53 820	24,3	52 224	8,7	48 345	-2,2	17 980	-25,3	43 740	-0,4
nettokustannukset	2010	61 431	9,2	36 474	-18,7	51 633	-4,1	53 269	2,0	54 803	13,4	17 733	-1,4	45 173	3,3
asiakasta kohti	2011	66 418	8,1	50 233	37,7	57 309	11,0	56 952	6,9	53 554	-2,3	15 937	-10,1	47 748	5,7
	2012	65 453	-1,5	54 813	9,1	59 957	4,6	60 211	5,7	61 685	15,2	22 123	38,8	53 032	11,1
	2013	66 979	2,3	50 257	-8,3	49 605	-17,3	63 192	5,0	70 071	13,6	22 997	4,0	51 555	-2,8
Laitoshoidon	2009	224	7,3	225	18,9	227	28,4	198	10,0	185	-1,3	231	9,5	213	8,6
nettokustannukset	2010	229	2,2	226	0,5	220	-3,2	195	-1,5	211	14,3	241	4,4	220	2,9
käyttöpäivää kohden	2011	240	4,8	250	10,4	227	3,4	204	5,0	218	3,2	245	1,5	230	4,7
	2012	244	1,5	264	5,7	233	2,5	222	8,9	240	9,8	261	6,4	241	5,0
	2013	275	12,5	274	3,8	239	2,7	247	11,2	297	23,8	335	28,4	276	14,4
Kehitysvammaisten perhehoito															
Perhehoidon asiakkaat	2009	137	-2,1	118	-7,1	108	5,9	24	4,3	24	-29,4	4	-55,6	415	-4,6
	2010	142	3,6	101	-14,4	99	-8,3	34	41,7	24	0,0	2	-50,0	402	-3,1
	2011	139	-2,1	107	5,9	99	0,0	32	-5,9	27	12,5	1	-50,0	405	0,7
	2012	126	-9,4	82	-23,4	82	-17,2	40	25,0	29	7,4	1	0,0	360	-11,1
	2013	116	-7,9	77	-6,1	83	1,2	48	20,0	29	0,0	1	0,0	354	-1,7
Muutos 2009–2013, %		-15,3		-34,7		-23,1		100,0		20,8		-75,0		-14,7	
Joista lyhytaikaisen	2009	49	2,1	91	1,1	89	11,3	12	9,1	10	11,1	4	-20,0	255	4,9
perhehoidon asiakkaat	2010	51	4,1	72	-20,9	80	-10,1	22	83,3	10	0,0	2	-50,0	237	-7,1
	2011	49	-3,9	74	2,8	80	0,0	20	-9,1	10	0,0	1	-50,0	234	-1,3
	2012	36	-26,5	56	-24,3	62	-22,5	28	40,0	10	0,0	1	0,0	193	-17,5
	2013	28	-22,2	53	-5,4	65	4,8	37	32,1	12	20,0	1	0,0	196	1,6
Perhehoidon asiakkaiden %-osuus	2009	7,5		13,9		16,1		3,0		3,0		0,6		7,4	
kaikista	2010	7,6		11,6		13,7		4,3		2,9		0,3		6,9	
kehitysvammahuollon	2011	7,4		11,8		13,8		3,9		3,3		0,1		6,8	
asiakkaista	2012	6,6		9,6		10,9		4,7		3,2		0,1		5,9	
	2013	6,0		8,8		10,4		5,7		3,3		0,1		5,5	
Lyhytaikaisen perhehoidon	2009	35,8		77,1		82,4		50,0		41,7		100,0		61,4	
asiakkaiden %-osuus	2010	35,9		71,3		80,8		64,7		41,7		100,0		59,0	
perhehoidon asiakkaista	2011	35,3		69,2		80,8		62,5		37,0		100,0		57,8	
	2012	28,6		68,3		75,6		70,0		34,5		100,0		53,6	
	2013	24,1		68,8		78,3		77,1		41,4		100,0		55,4	

	Vuosi	HELSINKI	Muutos, %	ESPOO	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Perhehoidon käyttöpäivät	2009	33 356	-0,5	11 307	-11,1	9 760	8,3	5 069	-0,9	4 890	-4,2	11	-98,6	64 393	-2,8
	2010	33 421	0,2	11 237	-0,6	9 128	-6,5	5 148	1,6	4 980	1,8	153	1 290,9	64 067	-0,5
	2011	33 231	-0,6	11 013	-2,0	8 700	-4,7	5 042	-2,1	5 883	18,1	23	-85,0	63 892	-0,3
	2012	33 144	-0,3	10 469	-4,9	7 289	-16,2	5 308	5,3	6 491	10,3	37	60,9	62 738	-1,8
	2013	32 356	-2,4	8 998	-14,1	7 613	4,4	4 475	-15,7	6 136	-5,5	158	327,0	59 736	-4,8
Muutos 2009–2013, %		-3,0		-20,4		-22,0		-11,7		25,5		1336,4			-7,2
Joista lyhytaikaisen perhehoidon käyttöpäivät	2009	1 446	-3,1	1 553	10,9	2 831	12,7	777	3,1	258	19,4	11	-93,7	6 876	5,0
	2010	1 427	-1,3	1 593	2,6	2 547	-10,7	790	1,7	235	-8,9	153	1 290,9	6 745	-1,9
	2011	1 336	-6,4	1 679	5,4	2 119	-16,8	743	-5,9	204	-13,2	23	-85,0	6 104	-9,5
	2012	952	-28,7	1 406	-16,3	1 668	-21,3	993	33,6	399	95,6	37	60,9	5 455	-10,6
	2013	912	-4,2	1 097	-22,0	1 602	-4,0	771	-22,4	381	-4,5	158	327,0	4 921	-9,8
Lyhytaikaisen perhehoidon käyttöpäivien %-osuus perhehoidon käyttöpäivistä	2009	4,3		13,7		29,0		15,3		5,3		100,0		10,7	
	2010	4,3		14,2		27,9		15,3		4,7		100,0		10,5	
	2011	4,0		15,2		24,4		14,7		3,5		100,0		9,6	
	2012	2,9		13,4		22,9		18,7		6,1		100,0		8,7	
	2013	2,8		12,2		21,0		17,2		6,2		100,0		8,2	
Perhehoidon käyttöpäivä asiakasta kohti	2009	243	1,7	96	-4,3	90	2,2	211	-5,0	204	35,6	3	-96,8	155	1,9
	2010	235	-3,3	111	16,1	92	2,0	151	-28,3	208	1,8	77	2 681,8	159	2,7
	2011	239	1,6	103	-7,5	88	-4,7	158	4,1	218	5,0	23	-69,9	158	-1,0
	2012	263	10,0	128	24,0	89	1,2	133	-15,8	224	2,7	37	60,9	174	10,5
	2013	279	6,0	117	-8,5	92	3,2	93	-29,7	212	-5,5	158	327,0	169	-3,2
Lyhytaikaisen perhehoidon käyttöpäivä lyhytaikaista asiakasta kohti	2009	30		17		32		65		26		3		27	
	2010	28		22		32		36		24		77		28	
	2011	27		23		26		37		20		23		26	
	2012	26		25		27		35		40		37		28	
	2013	33		21		25		21		32		158		25	
Perhehoidon nettokustannukset	2009	1 828 522	4,6	818 664	-3,2	506 260	3,1	190 312	20,9	167 325	-26,2	1 325	-96,4	3 512 408	0,2
	2010	1 943 131	6,3	791 752	-3,3	419 804	-17,1	215 317	13,1	166 495	-0,5	7 252	447,5	3 543 751	0,9
	2011	1 897 318	-2,4	737 199	-6,9	425 419	1,3	202 503	-6,0	108 215	-35,0	3 030	-58,2	3 373 684	-4,8
	2012	1 987 254	4,7	606 638	-17,7	341 521	-19,7	234 557	15,8	341 987	216,0	3 307	9,1	3 515 264	4,2
	2013	2 034 208	2,4	625 034	3,0	388 193	13,7	257 386	9,7	254 117	-25,7	4 043	22,3	3 562 981	1,4
Muutos 2009–2013, %		11,2		-23,7		-23,3		35,2		51,9		205,2			1,4
Perhehoidon nettokustannusten %-osuus KvH:n nettokustannuksista	2009	2,8		3,4		2,4		0,9		0,9		0,0		2,1	
	2010	2,9		3,0		1,8		1,0		0,8		0,0		2,0	
	2011	2,7		2,5		1,7		0,9		0,5		0,0		1,8	
	2012	2,8		1,9		1,3		0,9		1,5		0,0		1,8	
	2013	2,7		1,9		1,4		0,9		1,1		0,0		1,7	
Perhehoidon nettokustannukset asiakasta kohti	2009	13 347	6,9	6 938	4,2	4 688	-2,6	7 930	15,9	6 972	4,5	331	-91,8	8 464	5,0
	2010	13 684	2,5	7 839	13,0	4 240	-9,5	6 333	-20,1	6 937	-0,5	3 626	995,0	8 815	4,2
	2011	13 650	-0,3	6 890	-12,1	4 297	1,3	6 328	-0,1	4 008	-42,2	3 030	-16,4	8 330	-5,5
	2012	15 772	15,3	7 398	-5,6	4 165	-1,8	5 864	-7,4	11 793	70,0	3 307	-8,8	9 765	10,8
	2013	17 536	28,5	8 117	17,8	4 677	8,8	5 362	-15,3	8 763	118,6	4 043	33,4	10 065	20,8
Perhehoidon nettokustannukset käyttöpäivää kohti	2009	55	5,1	72	8,9	52	-4,8	38	22,0	34	-23,0	120	156,7	55	3,1
	2010	58	6,1	70	-2,7	46	-11,3	42	11,4	33	-2,3	47	-60,6	55	1,4
	2011	57	-1,8	67	-5,0	49	6,3	40	-4,0	18	-45,0	132	177,9	53	-4,5
	2012	60	5,0	58	-13,4	47	-4,2	44	10,0	53	186,4	89	-32,2	56	6,1
	2013	63	4,9	69	19,9	51	8,8	58	30,2	41	-21,4	26	-71,4	60	6,5
Kehitysvammaisten asumispalvelut															
Asumispalvelujen asiakkaat	2009	878	10,7	399	-3,4	349	3,6	355	6,0	309	-0,6	365	1,4	2 655	4,2
	2010	898	2,3	434	8,8	370	6,0	388	9,3	313	1,3	373	2,2	2 776	4,6
	2011	943	5,0	478	10,1	409	10,5	394	1,5	364	16,3	348	-6,7	2 936	5,8
	2012	978	3,7	475	-0,6	436	6,6	432	9,6	408	12,1	362	4,0	3 091	5,3
	2013	1 047	7,1	475	0,0	433	-0,7	500	15,7	446	9,3	540	49,2	3 441	11,3
Muutos 2009–2013, %		19,2		19,0		24,1		40,8		44,3		47,9			29,6
Joista lyhytaikaisten asumispalvelujen asiakkaat	2009	245	30,3	166	-11,2	107	-1,8	114	14,0	47	-32,9	48	77,8	727	6,8
	2010	253	3,3	196	18,1	105	-1,9	119	4,4	28	-40,4	27	-43,8	728	0,1
	2011	259	2,4	227	15,8	121	15,2	114	-4,2	59	110,7	31	14,8	811	11,4
	2012	271	4,6	179	-21,1	124	2,5	141	23,7	64	8,5	24	-22,6	803	-1,0
	2013	257	-5,2	174	-2,8	111	-10,5	150	6,4	46	-28,1	21	-12,5	759	-5,5
Asumispalvelujen asiakkaiden %-osuus kaikista KvH:n asiakkaista	2009	48,2		47,1		52,0		44,5		39,3		51,6		47,1	
	2010	47,8		49,8		51,2		49,4		38,1		48,3		47,4	
	2011	49,9		52,9		56,8		47,5		44,6		43,8		49,3	
	2012	50,9		55,6		57,8		51,0		45,5		45,9		51,0	
	2013	54,4		54,3		54,1		59,0		50,1		51,2		53,8	
Lyhytaikaisten asiakkaiden %-osuus asumispalvelujen asiakkaista	2009	27,9		41,6		30,7		32,1		15,2		13,2		27,4	
	2010	28,2		45,2		28,4		30,7		8,9		7,2		26,2	
	2011	27,5		47,5		29,6		28,9		16,2		8,9		27,6	
	2012	27,7		37,7		28,4		32,6		15,7		6,6		26,0	
	2013	24,5		36,6		25,6		30,0		10,3		3,9		22,1	
Asumispalvelujen käyttöpäivät	2009	239 696	6,0	84 863	3,3	87 772	8,7	92 267	9,6	84 653	1,7	114 051	11,9	703 302	6,8
	2010	243 362	1,5	91 140	7,4	92 994	5,9	97 496	5,7	93 114	10,0	121 351	6,4	739 457	5,1
	2011	251 122	3,2	102 176	12,1	101 262	8,9	104 096	6,8	102 548	10,1	127 782	5,3	788 986	6,7
	2012	262 829	4,7	115 729	13,3	110 414	9,0	114 945	10,4	115 270	12,4	131 571	3,0	850 758	7,8
	2013	283 196	7,7	113 519	-1,9	116 022	5,1	129 603	12,8	134 005	16,3	152 280	15,7	928 625	9,2
Muutos 2009–2013, %		18,1		33,8		32,2		40,5		58,3		33,5			32,0
Joista lyhytaikaisten asiakkaiden käyttöpäivät	2009	9 000	36,1	5 480	30,4	4 425	16,8	3 274	7,6	772	-47,1	1 478	8,0	24 429	19,3
	2010	8 733	-3,0	7 187	31,1	3 038	-31,3	2 991	-8,6	584	-24,4	1 448	-2,0	23 981	-1,8
	2011	8 957	2,6	6 684	-7,0	3 366	10,8	2 619	-12,4	592	1,4	1 593	10,0	23 811	-0,7
	2012	9 900	10,5	6 585	-1,5	3 894	15,7	2 416	-7,8	1 589	168,4	934	-41,4	25 318	6,3
	2013	9 563	-3,4	5 798	-12,0	3 758	-3,5	2 578	6,7	1 381	-13,1	545	-41,6	23 623	-6,7
Lyhytaikaisten asiakkaiden käyttöpäivien %-osuus asumispalvelujen käyttöpäivistä	2009	3,8		6,5		5,0		3,5		0,9		1,3		3,5	
	2010	3,6		7,9		3,3		3,1		0,6		1,2		3,2	
	2011	3,6		6,5		3,3		2,5		0,6		1,2		3,0	
	2012	3,8		5,7		3,5		2,1		1,4		0,7		3,0	

	Vuosi	HELSINKI	Muutos, %	ESPOO	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Kehitysvammaisten asumispalvelut															
Asumispalvelujen käyttöpäivät asiakasta kohti	2009	273	-4,3	213	6,9	251	5,0	260	3,5	274	2,3	312	10,3	265	2,5
	2010	271	-0,7	210	-1,3	251	-0,1	251	-3,3	297	8,6	325	4,1	266	0,6
	2011	266	-1,7	214	1,8	248	-1,5	264	5,1	282	-5,3	367	12,9	269	0,9
	2012	269	0,9	244	14,0	253	2,3	266	0,7	283	0,3	363	-1,0	275	2,4
	2013	270	0,6	239	-1,9	268	5,8	259	-2,6	300	6,3	282	-22,4	270	-1,9
Asumispalvelujen käyttöpäivät lyhytaikaista asiakasta kohti	2009	37		33		41		29		16		31		34	
	2010	35		37		29		25		21		54		33	
	2011	35		29		28		23		10		51		29	
	2012	37		37		31		17		25		39		32	
	2013	37		33		34		17		30		26		31	
Asumispalvelujen nettokustannukset	2009	24 466 316	13,1	9 907 255	17,6	10 657 664	13,1	7 473 984	4,6	4 846 188	8,0	8 068 521	12,1	65 419 927	12,2
	2010	25 826 473	5,6	11 807 651	19,2	12 078 008	13,3	7 730 363	3,4	5 375 526	10,9	8 431 232	4,5	71 249 253	8,9
	2011	26 900 080	4,2	13 943 049	18,1	12 980 793	7,5	8 538 260	10,5	7 040 215	31,0	9 682 300	14,8	79 084 697	11,0
	2012	30 681 174	14,1	16 203 779	16,2	14 248 282	9,8	10 806 425	26,6	7 951 485	12,9	10 256 917	5,9	90 148 062	14,0
	2013	35 495 219	15,7	16 644 363	2,7	15 429 760	8,3	14 141 884	30,9	8 815 512	10,9	13 871 965	35,2	104 398 703	15,8
Muutos 2009–2013, %		45,1		68,0		44,8		89,2		81,9		71,9		59,6	
Asumispalvelujen nettokustannusten %-osuus KvH:n kustannuksista	2009	37,3		41,0		49,6		36,3		25,8		48,1		39,1	
	2010	38,1		44,4		52,0		35,7		26,6		49,9		40,4	
	2011	38,7		47,6		53,1		37,0		33,4		54,4		42,7	
	2012	42,6		50,5		54,7		42,0		34,0		54,6		45,5	
	2013	46,5		50,6		56,4		49,4		36,9		57,3		49,0	
Asumispalvelujen nettokustannukset asiakasta kohti	2009	27 866	2,2	24 830	21,7	30 538	9,2	21 053	-1,2	15 683	8,7	22 106	10,5	24 640	7,7
	2010	28 760	3,2	27 207	9,6	32 643	6,9	19 924	-5,4	17 174	9,5	22 604	2,3	25 666	4,2
	2011	28 526	-0,8	29 170	7,2	31 738	-2,8	21 671	8,8	19 341	12,6	27 823	23,1	26 936	4,9
	2012	31 371	10,0	34 113	16,9	32 680	3,0	25 015	15,4	19 489	0,8	28 334	1,8	29 165	8,3
	2013	33 902	8,1	35 041	2,7	35 635	9,0	28 284	13,1	19 766	1,4	25 689	-9,3	30 340	4,0
Asumispalvelujen nettokustannukset käyttöpäivää kohti	2009	102	6,7	117	13,9	121	4,1	81	-4,5	57	6,2	71	0,2	93	5,1
	2010	106	4,0	130	11,0	130	7,0	79	-2,1	58	0,8	69	-1,8	96	3,6
	2011	107	0,9	136	5,3	128	-1,3	82	3,4	69	18,9	76	9,1	100	4,0
	2012	117	9,0	140	2,6	129	0,7	94	14,6	69	0,5	78	2,9	106	5,7
	2013	125	7,4	147	4,7	133	3,1	109	16,1	66	-4,6	91	16,9	112	6,1
Autettu asuminen															
Autetun asumisen asiakkaat	2009	606	18,1	298	-4,8	289	4,0	243	4,3	161	-1,2	243	0,4	1 840	5,6
	2010	642	5,9	322	8,1	307	6,2	261	7,4	144	-10,6	250	2,9	1 926	4,7
	2011	672	4,7	413	28,3	333	8,5	272	4,2	206	43,1	278	11,2	2 174	12,9
	2012	700	4,2	383	-7,3	340	2,1	328	20,6	236	14,6	287	3,2	2 274	4,6
	2013	748	6,9	392	2,3	345	1,5	369	12,5	263	11,4	424	47,7	2 541	11,7
Muutos 2009–2013, %		23,4		31,5		19,4		51,9		63,4		74,5		38,1	
Joista lyhytaikaiset autetun asumisen asiakkaat	2009	219	28,8	152	-15,1	104	-3,7	111	11,0	44	-33,3	37	85,0	667	3,7
	2010	236	7,8	184	21,1	104	0,0	118	6,3	27	-38,6	27	-27,0	696	4,3
	2011	241	2,1	220	19,6	121	16,3	109	-7,6	59	118,5	31	14,8	781	12,2
	2012	256	6,2	174	-20,9	124	2,5	139	27,5	64	8,5	34	9,7	791	1,3
	2013	244	-4,7	169	-2,9	111	-10,5	149	7,2	46	-28,1	66	94,1	785	-0,8
Autetun asumisen asiakkaiden %-osuus asumispalvelujen asiakkaista	2009	69,0		74,7		82,8		68,5		52,1		66,6		69,3	
	2010	71,5		74,2		83,0		67,3		46,0		67,0		69,4	
	2011	71,3		86,4		81,4		69,0		56,6		79,9		74,0	
	2012	71,6		80,6		78,0		75,9		57,8		79,3		73,6	
	2013	71,4		82,5		79,7		73,8		59,0		78,5		73,8	
Autetun asumisen käyttöpäivät	2009	142 594	10,5	53 083	6,8	67 067	6,1	52 706	10,4	34 726	-0,1	74 577	21,0	424 753	10,0
	2010	150 393	5,5	59 419	11,9	71 548	6,7	53 609	1,7	39 259	13,1	77 108	3,4	451 336	6,3
	2011	157 335	4,6	68 102	14,6	76 485	6,9	57 602	7,4	47 776	21,7	86 841	12,6	494 141	9,5
	2012	165 583	5,2	83 007	21,9	77 896	1,8	65 715	14,1	54 928	15,0	87 749	1,0	534 878	8,2
	2013	180 441	9,0	83 432	0,5	79 049	1,5	82 992	26,3	74 256	35,2	109 575	24,9	609 745	14,0
Joista lyhytaikaisten asiakkaiden käyttöpäivät	2009	7 891	34,4	4 967	27,2	4 281	-12,3	3 093	1,6	745	-42,2	1 441	22,6	22 418	11,2
	2010	7 867	-0,3	6 755	36,0	3 026	-29,3	2 923	-5,5	579	-22,3	1 448	0,5	22 598	0,8
	2011	8 147	3,6	6 536	-3,2	3 366	11,2	2 619	-10,4	592	2,2	1 593	10,0	22 853	1,1
	2012	9 092	11,6	6 238	-4,6	3 890	15,6	2 416	-7,8	1 589	168,4	934	-41,4	24 159	5,7
	2013	8 863	-2,5	5 281	-15,3	3 758	-3,4	2 578	6,7	1 381	-13,1	545	-41,6	22 406	-7,3
Autetun asumisen käyttöpäivien %-osuus asumispalvelujen käyttöpäivistä	2009	59,5		62,6		76,4		57,1		41,0		65,4		60,4	
	2010	61,8		65,2		76,9		55,0		42,2		63,5		61,0	
	2011	62,7		66,7		75,5		55,3		46,6		68,0		62,6	
	2012	63,0		71,7		70,5		57,2		47,7		66,7		62,9	
	2013	63,7		73,5		68,1		64,0		55,4		72,0		65,7	
Lyhytaikaisen autetun asumisen käyttöpäivien %-osuus autetun asumisen käyttöpäivistä	2009	5,5		9,4		6,4		5,9		2,1		1,9		5,3	
	2010	5,2		11,4		4,2		5,5		1,5		1,9		5,0	
	2011	5,2		9,6		4,4		4,5		1,2		1,8		4,6	
	2012	5,5		7,5		5,0		3,7		2,9		1,1		4,5	
	2013	4,9		6,3		4,8		3,1		1,9		0,5		3,7	
Autetun asumisen käyttöpäivät asiakasta kohti	2009	235	-6,5	178	12,2	232	2,0	217	5,9	216	1,1	307	20,5	231	4,1
	2010	234	-0,4	185	3,6	233	0,4	205	-5,3	273	26,4	308	0,5	234	1,5
	2011	234	-0,1	165	-10,6	230	-1,4	212	3,1	232	-14,9	312	1,3	227	-3,0
	2012	237	1,0	217	31,4	229	-0,3	200	-5,4	233	0,4	306	-2,1	235	3,5
	2013	241	2,0	213	-1,8	229	0,0	225	12,3	282	21,3	258	-15,5	240	2,0
Autetun asumisen nettokustannukset	2009	18 997 574	17,7	8 182 216	20,9	9 425 583	12,7	6 026 547	6,1	3 610 295	8,1	7 207 987	13,3	53 450 202	14,6
	2010	20 629 989	8,6	9 807 707	19,9	10 795 099	14,5	6 307 906	4,7	4 112 606	13,9	7 642 130	6,0	59 295 437	10,9
	2011	21 476 693	4,1	11 959 921	21,9	11 702 863	8,4	6 778 544	7,5	5 702 115	38,6	8 842 533	15,7	66 462 669	12,1
	2012	25 045 373	16,6	14 258 092	19,2	12 689 076	8,4	8 631 762	27,3	6 573 002	15,3	9 108 378	3,0	76 305 682	14,8
	2013	29 153 961	16,4	14 994 383	5,2	13 701 357	8,0	12 021 614	39,3	7 344 107	11,7	12 901 599	41,6	90 117 022	18,1
Muutos 2009–2013, %		53,5		83,3		45,4		99,5		103,4		79,0		68,6	
Autetun asumisen nettokustannusten %-osuus asumispalvelujen nettokustannuksista	2009	77,6		82,6		88,4		80,6		74,5		89			

	Vuosi	HELSINKI	Muutos, %	ESPOO	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Autettu asuminen															
Autetun asumisen nettokustannukset asiakasta kohti	2009	31 349	-0,4	27 457	27,0	32 614	8,4	24 801	1,8	22 424	9,4	29 662	12,8	29 049	8,5
	2010	32 134	2,5	30 459	10,9	35 163	7,8	24 168	-2,5	28 560	27,4	30 569	3,1	30 787	6,0
	2011	31 959	-0,5	28 959	-4,9	35 144	-0,1	24 921	3,1	27 680	-3,1	31 808	4,1	30 572	-0,7
	2012	35 779	12,0	37 227	28,6	37 321	6,2	26 316	5,6	27 852	0,6	31 737	-0,2	33 556	9,8
	2013	38 976	8,9	38 251	2,7	39 714	6,4	32 683	24,2	27 924	0,3	30 428	-4,1	35 480	5,7
Autetun asumisen nettokustannukset käyttöpäivää kohti	2009	133	6,5	154	13,2	141	6,3	114	-3,9	104	8,2	97	-6,4	126	4,1
	2010	137	3,0	165	7,1	151	7,4	118	2,9	105	0,8	99	2,5	131	4,4
	2011	137	-0,5	176	6,4	153	1,4	118	0,0	119	13,9	102	2,7	135	2,4
	2012	151	10,8	172	-2,2	163	6,5	131	11,6	120	0,3	104	1,9	143	6,1
	2013	162	6,8	180	4,6	173	6,4	145	10,6	99	-17,4	118	13,4	148	3,6
Ohjattu asuminen															
Ohjatun asumisen asiakkaat	2009	216	2,4	78	11,4	50	2,0	96	9,1	74	-2,6	89	25,4	603	6,7
	2010	223	3,2	80	2,6	52	4,0	93	-3,1	73	-1,4	71	-20,2	592	-1,8
	2011	194	-13,0	81	1,3	44	-15,4	96	3,2	71	-2,7	70	-1,4	556	-6,1
	2012	186	-4,1	75	-7,4	58	31,8	104	8,3	73	2,8	66	-5,7	562	1,1
	2013	182	-2,2	74	-1,3	60	3,4	99	-4,8	71	-2,7	90	36,4	576	2,5
Ohjatun asumisen asiakkaiden %-osuus asumispalvelujen asiakaista	2009	24,6		19,5		14,3		27,0		23,9		24,4		22,7	
	2010	24,8		18,4		14,1		24,0		23,3		19,0		21,3	
	2011	20,6		16,9		10,8		24,4		19,5		20,1		18,9	
	2012	19,0		15,8		13,3		24,1		17,9		18,2		18,2	
	2013	17,4		15,6		13,9		19,8		15,9		16,7		16,7	
Ohjatun asumisen käyttöpäivät	2009	65 817	-1,1	23 167	6,8	17 358	15,1	30 486	-3,6	24 540	-1,8	23 542	1,5	184 910	1,0
	2010	63 262	-3,9	22 624	-2,3	16 953	-2,3	31 842	4,4	24 504	-0,1	24 168	2,7	183 353	-0,8
	2011	56 612	-10,5	24 411	7,9	15 189	-10,4	33 343	4,7	24 614	0,4	23 068	-4,6	177 237	-3,3
	2012	55 556	-1,9	24 543	0,5	18 703	23,1	35 872	7,6	24 634	0,1	22 646	-1,8	181 954	2,7
	2013	56 598	1,9	22 786	-7,2	17 963	-4,0	31 690	-11,7	24 610	-0,1	25 845	14,1	179 492	-1,4
Joista lyhytaikaisten asiakkaiden käyttöpäivät	2009	1 109		513		144		181		27		37		2 011	42,5
	2010	866		432		12		68		5		0		1 383	-31,2
	2011	810		148		0		0		0		0		958	-30,7
	2012	808		347		4		0		0		0		1 159	21,0
	2013	700		517		0		0		0		0		1 217	5,0
Ohjatun asumisen käyttöpäivien %-osuus asumispalvelujen käyttöpäivistä	2009	27,5		27,3		19,8		33,0		29,0		20,6		26,3	
	2010	26,0		24,8		18,2		32,7		26,3		19,9		24,8	
	2011	22,5		23,9		15,0		32,0		24,0		18,1		22,5	
	2012	21,1		21,2		16,9		31,2		21,4		17,2		21,4	
	2013	20,0		20,1		15,5		24,5		18,4		17,0		19,3	
Lyhytaikaisen ohjatun asumisen käyttöpäivien %-osuus ohjatun asumisen käyttöpäivistä	2009	1,7		2,2		0,8		0,6		0,1		0,2		1,1	
	2010	1,4		1,9		0,1		0,2		0,0		0,0		0,8	
	2011	1,4		0,6		0,0		0,0		0,0		0,0		0,5	
	2012	1,5		1,4		0,0		0,0		0,0		0,0		0,6	
	2013	1,2		2,3		0,0		0,0		0,0		0,0		0,7	
Ohjatun asumisen käyttöpäivät asiakasta kohti	2009	305	-3,3	297	-4,1	347	12,8	318	-11,6	332	0,9	265	-19,0	307	-5,4
	2010	284	-6,9	283	-4,8	326	-6,1	342	7,8	336	1,2	340	28,7	310	1,0
	2011	292	2,9	301	6,6	345	5,9	347	1,4	347	3,3	330	-3,2	319	2,9
	2012	299	2,4	327	8,6	322	-6,6	345	-0,7	337	-2,7	343	4,1	324	1,6
	2013	311	4,1	308	-5,9	299	-7,2	320	-7,2	347	2,7	287	-16,3	312	-3,8
Ohjatun asumisen nettokustannukset	2009	3 715 233	-8,3	1 503 481	5,7	1 130 125	19,2	1 320 098	-3,4	931 675	5,5	751 257	0,8	9 351 870	-0,7
	2010	4 010 770	8,0	1 761 157	17,1	1 089 615	-3,6	1 243 320	-5,8	907 244	-2,6	625 410	-16,8	9 637 516	3,1
	2011	4 219 150	5,2	1 722 519	-2,2	968 275	-11,1	1 518 315	22,1	918 923	1,3	706 161	12,9	10 053 343	4,3
	2012	4 628 753	9,7	1 719 353	-0,2	1 166 767	20,5	1 924 477	26,8	946 604	3,0	949 387	34,4	11 335 341	12,8
	2013	5 068 945	9,5	1 411 720	-17,9	1 225 236	5,0	1 808 102	-6,0	862 610	-8,9	694 209	-26,9	11 070 822	-2,3
Ohjatun asumisen nettokustannusten %-osuus asumispalvelujen nettokustannuksista	2009	15,2		15,2		10,6		17,7		19,2		9,3		14,3	
	2010	15,5		14,9		9,0		16,1		16,9		7,4		13,5	
	2011	15,7		12,4		7,5		17,8		13,1		7,3		12,7	
	2012	15,1		10,6		8,2		17,8		11,9		9,3		12,6	
	2013	14,3		8,5		7,9		12,8		9,8		5,0		10,6	
Ohjatun asumisen nettokustannusten %-osuus KvH:n nettokustannuksista	2009	5,7		6,2		5,3		6,4		5,0		4,5		5,6	
	2010	5,9		6,6		4,7		5,7		4,5		3,7		5,5	
	2011	6,1		5,9		4,0		6,6		4,4		4,0		5,4	
	2012	6,4		5,4		4,5		7,5		4,0		5,1		5,7	
	2013	6,6		4,3		4,5		6,3		3,6		2,9		5,2	
Ohjatun asumisen nettokustannukset asiakasta kohti	2009	17 200	-10,4	19 275	-5,2	22 603	16,8	13 751	-11,5	12 590	8,4	8 441	-19,6	15 509	-6,9
	2010	17 986	4,6	22 014	14,2	20 954	-7,3	13 369	-2,8	12 428	-1,3	8 809	4,4	16 280	5,0
	2011	21 748	20,9	21 266	-3,4	22 006	5,0	15 816	18,3	12 943	4,1	10 088	14,5	18 082	11,1
	2012	24 886	14,4	22 925	7,8	20 117	-8,6	18 505	17,0	12 967	0,2	14 385	42,6	20 170	11,5
	2013	27 851	11,9	19 077	-16,8	20 421	1,5	18 264	-1,3	12 149	-6,3	7 713	-46,4	19 220	-4,7
Ohjatun asumisen nettokustannukset käyttöpäivää kohti	2009	56	-7,3	65	-1,1	65	3,5	43	0,2	38	7,5	32	-0,7	51	-1,7
	2010	63	12,3	78	20,0	64	-1,3	39	-9,8	37	-2,5	26	-18,9	53	3,9
	2011	75	17,6	71	-9,4	64	-0,8	46	16,6	37	0,8	31	18,3	57	7,9
	2012	83	11,8	70	-0,7	62	-2,1	54	17,8	38	2,9	42	36,9	62	9,8
	2013	90	7,5	62	-11,6	68	9,3	57	6,4	35	-8,8	27	-35,9	62	-1,0
Tuettu asuminen															
Tuetun asumisen asiakkaat	2009	91	1,1	25	-16,7	12	20,0	29	107,1	82	13,9	45	-4,3	284	8,0
	2010	93	2,2	32	28,0	16	33,3	34	17,2	96	17,1	55	22,2	326	14,8
	2011	117	25,8	31	-3,1	37	131,3	35	2,9	97	1,0	53	-3,6	370	13,5
	2012	118	0,9	24	-22,6	56	51,4	38	8,6	101	4,1	66	24,5	403	8,9
	2013	132	11,9	21	-12,5	63	12,5	41	7,9	112	10,9	57	-13,6	426	5,7
Tuetun asumisen asiakkaiden %-osuus asumispalvelujen asiakaista	2009	10,4		6,3		3,4		8,2		26,5		12,3		10,7	
	2010	10,4		7,4		4,3		8,8		30,7		14,7		11,7	
	2011	12,4		6,5		9,0		8,9		26,6		15,2		12,6	
	2012	12,1		5,1		12,8		8,8		24,8		18,2		13,0	
	2013	12,6		4,4		14,5		8,2		25,1		10,6		12,4	

	Vuosi	HELSINKI	Muutos, %	ESPOO	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Tuettu asuminen															
Tuetun asumisen käyttöpäivät	2009	31 285	2,4	8 613	-20,2	3 347	-4,3	9 075	88,7	25 387	8,1	15 932	-6,9	93 639	3,7
	2010	29 707	-5,0	9 097	5,6	4 493	34,2	12 045	32,7	29 351	15,6	20 075	26,0	104 768	11,9
	2011	37 175	25,1	9 663	6,2	9 588	113,4	13 151	9,2	30 158	2,7	17 873	-11,0	117 608	12,3
	2012	41 690	12,1	8 179	-15,4	13 815	44,1	13 358	1,6	35 708	18,4	21 176	18,5	133 926	13,9
	2013	46 157	10,7	7 301	-10,7	19 010	37,6	14 921	11,7	35 139	-1,6	16 860	-20,4	139 388	4,1
Tuetun asumisen käyttöpäivien %-osuus asumispalvelujen käyttöpäivistä	2009	13,1		10,1		3,8		9,8		30,0		14,0		13,3	
	2010	12,2		10,0		4,8		12,4		31,5		16,5		14,2	
	2011	14,8		9,5		9,5		12,6		29,4		14,0		14,9	
	2012	15,9		7,1		12,5		11,6		31,0		16,1		15,7	
	2013	16,3		6,4		16,4		11,5		26,2		11,1		15,0	
Tuetun asumisen käyttöpäivät asiakasta kohden	2009	344	1,3	345	-4,3	279	-20,2	313	-8,9	310	-5,1	354	-2,8	330	-3,9
	2010	319	-7,1	284	-17,5	281	0,7	354	13,2	306	-1,2	365	3,1	321	-2,5
	2011	318	-0,5	312	9,6	259	-7,7	376	6,1	311	1,7	337	-7,6	318	-1,1
	2012	353	11,2	341	9,3	247	-4,8	352	-6,4	354	13,7	321	-4,9	332	4,6
	2013	350	-1,0	348	2,0	302	22,3	364	3,5	314	-11,3	296	-7,8	327	-1,5
Tuetun asumisen nettokustannukset	2009	1 753 509	22,2	221 557	-5,2	101 956	-8,7	127 339	32,4	304 217	15,7	109 277	21,4	2 617 855	17,4
	2010	1 185 714	-32,4	238 787	7,8	193 294	89,6	179 137	40,7	355 676	16,9	163 692	49,8	2 316 300	-11,5
	2011	1 204 237	1,6	260 609	9,1	309 655	60,2	241 401	34,8	419 177	17,9	133 606	-18,4	2 568 685	10,9
	2012	1 007 048	-16,4	226 335	-13,2	392 439	26,7	250 186	3,6	431 879	3,0	199 152	49,1	2 507 039	-2,4
	2013	1 272 313	26,3	238 259	5,3	503 167	28,2	312 168	24,8	608 795	41,0	276 157	38,7	3 210 859	28,1
Tuetun asumisen nettokustannusten %-osuus asumispalvelujen nettokustannuksista	2009	7,2		2,2		1,0		1,7		6,3		1,4		4,0	
	2010	4,6		2,0		1,6		2,3		6,6		1,9		3,3	
	2011	4,5		1,9		2,4		2,8		6,0		1,4		3,2	
	2012	3,3		1,4		2,8		2,3		5,4		1,9		2,8	
	2013	3,6		1,4		3,3		2,2		6,9		2,0		3,1	
Tuetun asumisen nettokustannukset asiakasta kohti	2009	19 269	20,8	8 862	13,8	8 496	-23,9	4 391	-36,1	3 710	1,6	2 428	26,8	9 218	8,7
	2010	12 750	-33,8	7 462	-15,8	12 081	42,2	5 269	20,0	3 705	-0,1	2 976	22,6	7 105	-22,9
	2011	10 293	-19,3	8 407	12,7	8 369	-30,7	6 897	30,9	4 321	16,6	2 521	-15,3	6 942	-2,3
	2012	8 534	-17,1	9 431	12,2	7 008	-16,3	6 584	-4,5	4 276	-1,1	3 017	19,7	6 221	-10,4
	2013	9 639	12,9	11 346	20,3	7 987	14,0	7 614	15,6	5 436	27,1	4 845	60,6	7 537	21,2
Tuetun asumisen nettokustannukset käyttöpäivää kohti	2009	56	19,3	26	18,9	30	-4,6	14	-29,8	12	7,1	7	30,4	28	13,2
	2010	40	-28,8	26	2,0	43	41,2	15	6,0	12	1,1	8	18,9	22	-20,9
	2011	32	-18,8	27	2,7	32	-24,9	18	23,4	14	14,7	7	-8,3	22	-1,2
	2012	24	-25,4	28	2,6	28	-12,0	19	2,0	12	-13,0	9	25,8	19	-14,3
	2013	28	14,1	33	17,9	26	-6,8	21	11,7	17	43,2	16	74,2	23	23,1
Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminnan kokonaisuus															
Työ- ja päivätoiminnan kaikki asiakkaat	2009	1 002	1,9	373	7,2	355	2,0	330	4,8	462	0,2	393	8,3	2 915	3,4
	2010	1 022	2,0	395	5,9	375	5,6	334	1,2	445	-3,7	397	1,0	2 968	1,8
	2011	1 034	1,2	417	5,6	387	3,2	341	2,1	477	7,2	398	0,3	3 054	2,9
	2012	1 063	2,8	436	4,6	393	1,6	357	4,7	489	2,5	401	0,8	3 139	2,8
	2013	1 087	2,3	441	1,1	438	11,5	385	7,8	535	9,4	533	32,9	3 419	8,9
Muutos 2009–2013, %		8,5		18,2		23,4		16,7		15,8		35,6		17,3	
Työ- ja päivätoiminnan asiakkaiden %-osuus kaikista KvH:n asiakkaista	2009	55,0		44,0		52,9		41,4		58,7		55,5		51,7	
	2010	54,4		45,3		51,9		42,5		54,1		51,4		50,7	
	2011	54,7		46,1		53,8		41,1		58,5		50,1		51,3	
	2012	55,3		51,0		52,1		42,1		54,5		50,8		51,8	
	2013	56,5		50,5		54,7		45,5		60,0		50,5		53,5	
Työ- ja päivätoiminnan suoritteet (päivät)	2009	164 027	3,0	61 127	6,0	50 332	5,5	46 705	-2,1	74 346	5,5	71 953	7,5	468 490	4,2
	2010	166 283	1,4	65 950	7,9	53 543	6,4	53 720	15,0	75 689	1,8	75 143	4,4	490 328	4,7
	2011	164 178	-1,3	68 725	4,2	57 355	7,1	54 360	1,2	77 526	2,4	74 255	-1,2	496 399	1,2
	2012	165 921	1,1	72 125	4,9	55 948	-2,5	62 687	15,3	80 996	4,5	81 466	9,7	519 143	4,6
	2013	173 671	4,7	72 784	0,9	60 359	7,9	59 730	-4,7	79 126	-2,3	114 886	41,0	560 556	8,0
Muutos 2009–2013, %		5,9		19,1		19,9		27,9		6,4		59,7		19,7	
Työ- ja päivätoiminnan suoritteet asiakasta kohti	2009	164	1,1	164	-1,1	142	3,4	142	-6,5	161	5,2	183	-0,7	161	0,7
	2010	163	-0,6	167	1,9	143	0,7	161	13,6	170	5,7	189	3,4	165	2,8
	2011	159	-2,4	165	-1,3	148	3,8	159	-0,9	163	-4,4	187	-1,4	163	-1,6
	2012	156	-1,7	165	0,374	142	-3,9	176	10,1	166	1,9	203	8,9	165	1,7
	2013	160	2,4	165	-0,2	138	-3,2	155	-11,6	148	-10,7	216	6,1	164	-0,9
Työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset	2009	11 806 187	6,1	5 429 100	12,3	4 177 754	-1,0	2 339 744	3,3	4 144 772	17,4	2 261 850	10,3	30 159 407	7,6
	2010	12 621 152	6,9	6 208 334	14,4	4 462 616	6,8	2 609 776	11,5	3 932 313	-5,1	2 022 067	-10,6	31 856 258	5,6
	2011	13 078 967	3,6	7 127 024	14,8	4 706 400	5,5	2 893 725	10,9	4 535 149	15,3	1 937 221	-4,2	34 278 486	7,6
	2012	14 519 517	11,0	7 705 234	8,1	4 990 515	6,0	3 126 933	8,1	4 863 285	7,2	2 107 118	8,8	37 312 602	8,9
	2013	15 987 772	10,1	7 978 253	3,5	5 262 589	5,5	3 292 023	5,3	4 431 567	-8,9	3 457 002	64,1	40 409 206	8,3
Muutos 2009–2013, %		35,4		47,0		26,0		40,7		6,9		52,8		34,0	
Työ- ja päivätoiminnan nettokustannusten %-osuus KvH:n kustannuksista	2009	18,0		22,5		19,4		11,4		22,1		13,5		18,0	
	2010	18,6		23,3		19,2		12,0		19,4		12,0		18,1	
	2011	18,8		24,3		19,3		12,5		21,5		10,9		18,5	
	2012	20,2		24,0		19,2		12,2		20,8		11,2		18,8	
	2013	21,0		24,2		19,2		11,5		18,5		14,3		19,0	
Nettokustannukset asiakasta kohti	2009	11 783	4,1	14 555	4,8	11 768	-3,0	7 090	-1,4	8 971	17,1	5 755	1,8	10 346	4,0
	2010	12 349	4,8	15 717	8,0	11 900	1,1	7 814	10,2	8 837	-1,5	5 093	-11,5	10 733	3,7
	2011	12 649	2,4	17 091	8,7	12 161	2,2	8 486	8,6	9 508	7,6	4 867	-4,4	11 224	4,6
	2012	13 659	8,0	17 673	3,4	12 699	4,4	8 759	3,2	9 945	4,6	5 255	8,0	11 887	5,9
	2013	14 708	7,7	18 091	2,4	12 015	-5,4	8 551	-2,4	8 283	-16,7	6 486	23,4	11 819	-0,6
Nettokustannukset suoritetta kohti	2009	72	3,0	89	5,9	83	-6,2	50	5,5	56	11,3	31	2,6	64	3,3
	2010	76	5,5	94	6,0	83	0,4	49	-3,0	52	-6,8	27	-14,4	65	0,9
	2011	80	5,0	104	10,2	82	-1,5	53	9,6	58	12,6	26	-3,1	69	6,3
	2012	88	9,8	107	3,0	89	8,7	50	-6,3	60	2,6	26	-0,9	72	4,1
	2013	92	5,2	110	2,6	87	-2,3	55	10,5	56	-6,7	30			

	Vuosi	HELSINKI	Muutos, %	ESPOO	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Päivä- ja työtoimintakeskukset															
Päivä- ja työtoimintakeskusten asiakkaat	2009	988	11,3	336	14,7	317	6,7	267	25,9	406	0,5	315	18,9	2 629	11,4
	2010	913	-7,6	352	4,8	302	-4,7	280	4,9	395	-2,7	313	-0,6	2 555	-2,8
	2011	935	2,4	359	2,0	327	8,3	285	1,8	357	-9,6	398	27,2	2 661	4,1
	2012	954	2,0	404	12,5	343	4,9	301	5,6	392	9,8	320	-19,6	2 714	2,0
	2013	975	2,2	414	2,5	353	2,9	327	8,6	450	14,8	591	84,7	3 110	14,6
Päivä- ja työtoimintakeskusten asiakkaiden %-osuus työ- ja päivätoiminnan asiakkaista	2009	98,6		90,1		89,3		80,9		87,9		80,2		90,2	
	2010	89,3		89,1		80,5		83,8		88,8		78,8		86,1	
	2011	90		86,1		84		83,6		74,8		100,0		87,1	
	2012	90		92,7		87		84,3		80,2		79,8		86,5	
Päivä- ja työtoimintakeskusten suoritteet (päivät)	2009	143 326	5,6	53 166	6,7	43 277	9,0	38 181	-4,1	64 425	7,0	54 693	20,5	397 068	7,1
	2010	142 315	-0,7	57 013	7,2	42 568	-1,6	44 160	15,7	65 863	2,2	56 703	3,7	408 622	2,9
	2011	140 976	-0,9	59 071	3,6	45 150	6,1	43 977	-0,4	65 306	-0,8	57 015	0,6	411 495	0,7
	2012	142 592	1,1	62 227	5,3	45 419	0,6	52 004	18,3	66 869	2,4	64 051	12,3	433 162	5,3
	2013	149 169	4,6	62 969	1,2	47 054	3,6	48 858	-6,0	66 974	0,2	94 646	47,8	469 670	8,4
Muutos 2009–2013, %		4,1	18,4	8,7	28,0	4,0	73,0	18,3							
Päivä- ja työtoimintakeskusten suoritteiden %-osuus työ- ja päivätoiminnan suoritteista	2009	87,4		87,0		86,0		81,7		86,7		76,0		84,8	
	2010	85,6		86,4		79,5		82,2		87,0		75,5		83,3	
	2011	85,9		86,0		78,7		80,9		84,2		76,8		82,9	
	2012	85,9		86,3		81,2		83,0		82,6		78,6		83,4	
	2013	85,9		86,5		78,0		81,8		84,6		82,4		83,8	
Päivä- ja työtoimintakeskusten suoritteet asiakasta kohti	2009	145	-5,1	158	-6,9	137	2,2	143	-23,9	159	6,5	174	1,4	151	-3,9
	2010	156	7,5	162	2,4	141	3,2	158	10,3	167	5,1	181	4,3	160	5,9
	2011	151	-3,3	165	1,6	138	-2,0	154	-2,2	183	9,7	143	-20,9	155	-3,3
	2012	149	-0,9	154	-6,4	132	-4,1	173	12,0	171	-6,7	200	39,7	160	3,2
	2013	153	2,4	152	-1,3	133	0,7	149	-13,5	149	-12,8	160	-20,0	151	-5,4
Tuettu työtoiminta (avotyötoiminta) ja tuettu työllistyminen (tuettu työ)															
Tuetun työtoiminnan (avotyötoiminnan) ja tuetun työllistymisen (tuetun työn) asiakkaat	2009	241	12,1	60	3,4	57	11,8	54	12,5	76	-2,6	78	-20,4	566	3,3
	2010	220	-8,7	59	-1,7	73	28,1	54	0,0	73	-3,9	84	7,7	563	-0,5
	2011	223	1,4	62	5,1	82	12,3	65	20,4	87	19,2	89	6,0	608	8,0
	2012	257	15,2	66	6,5	60	-26,8	67	3,1	110	26,4	81	-9,0	641	5,4
	2013	270	5,1	70	6,1	86	43,3	69	3,0	91	-17,3	114	40,7	700	9,2
Asiakkaiden %-osuus työ- ja päivätoiminnan kaikista asiakkaista	2009	24,1		16,1		16,1		16,4		16,5		19,8		19,4	
	2010	21,5		14,9		19,5		16,2		16,4		21,2		19,0	
	2011	21,6		14,9		21,2		19,1		18,2		22,4		19,9	
	2012	24,2		15,1		15,3		18,8		22,5		20,2		20,4	
	2013	24,8		15,9		19,6		17,9		17,0		21,4		20,5	
Tuetun työtoiminnan (avotyötoiminnan) ja tuetun työllistymisen (tuetun työn) suoritteet (päivät)	2009	20 701	-11,9	7 961	1,5	7 055	-12,1	8 524	8,3	9 921	-3,5	17 260	-19,9	71 422	-9,7
	2010	23 968	15,8	8 937	12,3	10 975	55,6	9 560	12,2	9 826	-1,0	18 440	6,8	81 706	14,4
	2011	23 202	-3,2	9 654	8,0	12 205	11,2	10 383	8,6	12 220	24,4	17 240	-6,5	84 904	3,9
	2012	23 329	0,5	9 898	2,5	10 529	-13,7	10 683	2,9	14 127	15,6	17 415	1,0	85 981	1,3
	2013	24 502	5,0	9 815	-0,8	13 305	26,4	10 872	1,8	12 152	-14,0	20 240	16,2	90 886	5,7
Muutos 2009–2013, %		18,4	23,3	88,6	27,5	22,5	17,3	27,3							
Suoritteiden %-osuus työ- ja päivätoiminnan kaikista suoritteista	2009	12,6		13,0		14,0		18,3		13,3		24,0		15,2	
	2010	14,4		13,6		20,5		17,8		13,0		24,5		16,7	
	2011	14,1		14,0		21,3		19,1		15,8		23,2		17,1	
	2012	14,1		13,7		18,8		17,0		17,4		21,4		16,6	
	2013	14,1		13,5		22,0		18,2		15,4		17,6		16,2	
Suoritteet asiakasta kohti	2009	86	-21,4	133	-1,8	124	-21,4	158	-3,7	131	-0,9	221	0,6	126	-12,5
	2010	109	26,8	151	14,2	150	21,5	177	12,2	135	3,1	220	-0,8	145	15,0
	2011	104	-4,5	156	2,8	149	-1,0	160	-9,8	140	4,4	194	-11,8	140	-3,8
	2012	91	-12,8	150	-3,7	175	17,9	159	-0,2	128	-8,6	215	11,0	134	-3,9
	2013	91	0,0	140	-6,5	155	-11,8	158	-1,2	134	4,0	178	-17,4	130	-3,2
Kehitysvammahuollon muut palvelut															
Muiden palvelujen nettokustannukset	2009	4 421 548	14,2	2 461 318	-6,4	1 846 283	2,1	1 323 782	135,0	724 490	9,1	562 585	8,9	11 340 006	12,8
	2010	4 556 560	3,1	2 478 884	0,7	2 096 115	13,5	1 728 182	30,5	790 668	9,1	944 951	68,0	12 595 359	11,1
	2011	4 500 557	-1,2	1 919 327	-22,6	2 191 851	4,6	1 705 073	-1,3	743 243	-6,0	1 185 346	25,4	12 245 397	-2,8
	2012	3 888 786	-13,6	2 113 058	10,1	2 319 047	5,8	1 684 916	-1,2	879 575	18,3	1 320 349	11,4	12 205 731	-0,3
	2013	3 451 177	-11,3	2 332 095	10,4	2 389 408	3,0	1 761 384	4,5	938 980	6,8	169 905	-87,1	11 042 950	-9,5
Muiden palvelujen nettokustannusten %-osuus KvH:n kustannuksista	2009	6,7		10,2		8,6		6,4		3,9		3,4		6,8	
	2010	6,7		9,3		9,0		8,0		3,9		5,6		7,1	
	2011	6,5		6,6		9,0		7,4		3,5		6,7		6,6	
	2012	5,4		6,6		8,9		6,5		3,8		7,0		6,2	
	2013	4,5		7,1		8,7		6,1		3,9		0,7		5,2	

Liite 4: Kehitysvammahuollon deflatoidut kustannustietojen aikasarjat 2009–2013

	Vuosi	HELSENKI	Muutos, %	ESPOO	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Kehitysvammahuollon kokonaiskustannukset															
Kehitysvammahuollon nettokustannukset DEFL vuoden 2013 arvoon	2009	73 069 331	3,4	26 864 052	10,9	23 921 443	8,4	22 895 138	7,5	20 899 492	2,6	18 688 380	6,2	186 337 838	5,7
	2010	73 339 026	0,4	28 786 087	7,2	25 137 454	5,1	23 428 645	2,3	21 892 801	4,8	18 264 646	-2,3	190 848 659	2,4
	2011	72 683 584	-0,9	30 678 237	6,6	25 577 798	1,8	24 162 014	3,1	22 093 376	0,9	18 631 632	2,0	193 826 641	1,6
	2012	73 106 714	0,6	32 567 701	6,2	26 452 613	3,4	26 138 665	8,2	23 786 717	7,7	19 076 119	2,4	201 128 529	3,8
	2013	76 258 208	4,3	32 906 942	1,0	27 339 113	3,4	28 615 521	9,5	23 899 812	0,5	24 218 055	27,0	213 237 651	6,0
Muutos 2009–2013, %		4,4		22,5		14,3		25,0		14,4		29,6		14,4	
Kehitysvammahuollon nettokustannukset kunnan asukasta kohti DEFL	2009	125	1,9	110	9,6	121	7,1	130	7,2	99	1,7	134	1,9	120	4,3
	2010	125	-0,5	116	5,6	126	3,8	132	1,6	103	3,9	129	-4,0	122	1,3
	2011	122	-2,0	122	4,7	126	0,3	135	2,4	103	0,0	129	0,4	122	0,3
	2012	121	-0,8	127	4,3	129	2,3	145	7,2	109	6,5	130	0,6	125	2,4
	2013	124	2,8	126	-0,5	131	2,0	157	8,4	108	-0,9	125	-4,0	127	1,7
Muutos 2009–2013, %		-0,6		14,8		8,5		20,9		9,7		-7,0		5,9	
Kehitysvammahuollon nettokustannukset asiakasta kohti DEFL	2009	40 104	0,6	31 679	7,5	35 650	9,2	28 727	-3,2	26 556	3,9	26 396	1,1	33 080	2,5
	2010	39 052	-2,6	33 012	4,2	34 816	-2,3	29 807	3,8	26 634	0,3	23 659	-10,4	32 613	-1,4
	2011	38 457	-1,5	33 936	2,8	35 525	2,0	29 146	-2,2	27 075	1,7	23 436	-0,9	32 554	-0,2
	2012	38 017	-1,1	38 091	12,2	35 083	-1,2	30 860	5,9	26 518	-2,1	24 178	3,2	33 162	1,9
	2013	39 656	4,3	37 651	-1,2	34 131	-2,7	33 785	9,5	26 824	1,2	22 956	-5,1	33 365	0,6
Muutos 2009–2013, %		-1,1		18,9		-4,3		17,6		1,0		-13,0		0,9	
Kehitysvammaisten laitoshoido															
Laitoshoidon nettokustannukset DEFL	2009	25 743 419	-4,3	6 144 820	19,3	4 791 935	22,9	10 287 729	5,5	9 900 362	-3,0	6 563 486	2,2	63 431 751	1,8
	2010	24 719 418	-4,0	5 760 304	-6,3	4 523 951	-5,6	10 141 407	-1,4	10 789 127	9,0	5 927 291	-9,7	61 861 498	-2,5
	2011	24 129 162	-2,4	5 837 621	1,3	4 319 995	-4,5	10 196 131	0,5	9 083 087	-15,8	5 222 376	-11,9	58 788 372	-5,0
	2012	21 213 409	-12,1	5 513 273	-5,6	4 203 138	-2,7	10 032 392	-1,6	9 525 983	4,9	5 169 600	-1,0	55 657 796	-5,3
	2013	19 289 831	-9,1	5 327 197	-3,4	3 869 163	-7,9	9 162 844	-8,7	9 459 636	-0,7	6 715 140	29,9	53 823 811	-3,3
Muutos 2009–2013, %		-25,1		-13,3		-19,3		-10,9		-4,5		2,3		-15,1	
Laitoshoidon nettokustannukset asiakasta kohti DEFL	2009	62 636	2,0	49 958	31,0	59 899	21,3	58 123	6,1	53 806	-4,6	20 011	-27,1	48 681	-2,8
	2010	66 450	6,1	39 454	-21,0	55 851	-6,8	57 622	-0,9	59 281	10,2	19 182	-4,1	48 864	0,4
	2011	69 536	4,6	52 591	33,3	60 000	7,4	59 626	3,5	56 068	-5,4	16 685	-13,0	49 990	2,3
	2012	66 500	-4,4	55 690	5,9	60 915	1,5	61 173	2,6	62 671	11,8	22 477	34,7	53 880	7,8
	2013	66 979	0,7	50 257	-9,8	49 605	-18,6	63 192	3,3	70 071	11,8	22 997	2,3	51 555	-4,3
Muutos 2009–2013, %		6,9		0,6		-17,2		8,7		30,2		14,9		5,9	
Laitoshoidon nettokustannukset käyttöpäivää kohti DEFL	2009	250	4,7	250	16,0	253	25,3	220	7,4	206	-3,6	257	6,9	238	6,0
	2010	248	-0,7	244	-2,4	238	-5,9	211	-4,2	229	11,1	261	1,5	238	0,0
	2011	252	1,4	261	6,9	238	0,1	214	1,6	228	-0,1	257	-1,7	241	1,3
	2012	248	-1,5	268	2,6	237	-0,5	226	5,6	244	6,6	265	3,2	245	1,9
	2013	275	10,8	274	2,1	239	1,0	247	9,5	297	21,8	335	26,4	276	12,6
Muutos 2009–2013, %		10,0		9,3		-5,3		12,5		44,2		30,1		16,3	
Kehitysvammaisten perhehoito															
Perhehoidon nettokustannukset DEFL	2009	2 035 072	2,1	911 140	-5,5	563 447	0,6	211 810	18,1	186 226	-28,0	1 474	-96,5	3 909 168	-2,2
	2010	2 101 889	3,3	856 439	-6,0	454 103	-19,4	232 909	10,0	180 098	-3,3	7 845	432,1	3 833 283	-1,9
	2011	1 986 401	-5,5	771 812	-9,9	445 393	-1,9	212 011	-9,0	113 296	-37,1	3 172	-59,6	3 532 086	-7,9
	2012	2 019 025	1,6	616 336	-20,1	346 981	-22,1	238 307	12,4	347 454	206,7	3 360	5,9	3 571 463	1,1
	2013	2 034 208	0,8	625 034	1,4	388 193	11,9	257 386	8,0	254 117	-26,9	4 043	20,3	3 562 981	-0,2
Muutos 2009–2013, %		0,0		-31,4		-31,1		21,5		36,5		174,2		-8,9	
Perhehoidon nettokustannukset DEFL asiakasta kohti	2009	14 855	4,3	7 722	1,7	5 217	-5,0	8 825	13,1	7 759	2,0	369	-92,0	9 420	2,5
	2010	14 802	-0,4	8 480	9,8	4 587	-12,1	6 850	-22,4	7 504	-3,3	3 922	964,2	9 536	1,2
	2011	14 291	-3,5	7 213	-14,9	4 499	-1,9	6 625	-3,3	4 196	-44,1	3 172	-19,1	8 721	-8,5
	2012	16 024	12,1	7 516	4,2	4 231	-5,9	5 958	-10,1	11 981	185,5	3 360	5,9	9 921	13,8
	2013	17 536	9,4	8 117	8,0	4 677	10,5	5 362	-10,0	8 763	-26,9	4 043	20,3	10 065	1,5
Muutos 2009–2013, %		18,1		5,1		-10,4		-39,2		12,9		997,0		6,8	
Perhehoidon nettokustannukset DEFL käyttöpäivää kohden	2009	61	2,6	81	6,3	58	-7,1	42	19,1	38	-24,8	134	150,5	61	0,6
	2010	63	3,1	76	-5,4	50	-13,8	45	8,3	36	-5,0	51	-61,7	60	-1,4
	2011	60	-5,0	70	-8,0	51	2,9	42	-7,1	19	-46,7	138	169,0	55	-7,6
	2012	61	1,9	59	-16,0	48	-7,0	45	6,8	54	178,0	91	-34,2	57	3,0
	2013	63	3,2	69	18,0	51	7,1	58	28,1	41	-22,6	26	-71,8	60	4,8
Muutos 2009–2013, %		3,0		-13,8		-11,7		37,6		8,7		-80,9		-1,8	
Kehitysvammaisten asumispalvelut															
Asumispalvelujen nettokustannukset DEFL	2009	27 230 024	10,4	11 026 375	14,8	11 861 551	10,4	8 318 243	2,2	5 393 612	5,4	8 979 938	9,4	72 809 743	9,5
	2010	27 936 551	2,6	12 772 361	15,8	13 064 807	10,1	8 361 950	0,5	5 814 718	7,8	9 120 082	1,6	77 070 469	5,9
	2011	28 163 099	0,8	14 597 706	14,3	13 590 270	4,0	8 939 150	6,9	7 370 769	26,8	10 136 906	11,1	82 797 899	7,4
	2012	31 171 680	10,7	16 462 832	12,8	14 476 072	6,5	10 979 190	22,8	8 078 607	9,6	10 420 896	2,8	91 589 278	10,6
	2013	35 495 219	13,9	16 644 363	1,1	15 429 760	6,6	14 141 884	28,8	8 815 512	9,1	13 871 965	33,1	104 398 703	14,0
Muutos 2009–2013, %		30,4		51,0		30,1		70,0		63,4		54,5		43,4	
Asumispalvelujen nettokustannukset asiakasta kohti DEFL	2009	31 014	-0,3	27 635	18,8	33 987	6,6	23 432	-3,6	17 455	6,1	24 603	7,9	27 424	5,2
	2010	31 110	0,3	29 429	6,5	35 310	3,9	21 551	-8,0	18 577	6,4	24 451	-0,6	27 763	1,2
	2011	29 865	-4,0	30 539	3,8	33 228	-5,9	22 688	5,3	20 249	9,0	29 129	19,1	28 201	1,6
	2012	31 873	6,7	34 659	13,5	33 202	-0,1	25 415	12,0	19 801	-2,2	28 787	-1,2	29 631	5,1
	2013	33 902	6,4	35 041	1,1	35 635	7,3	28 284	11,3	19 766	-0,2	25 689	-10,8	30 340	2,4
Muutos 2009–2013, %		9,3		26,8		4,8		20,7		13,2		4,4		10,6	
Asumispalvelujen nettokustannukset käyttöpäivää kohti DEFL	2009	114	4,2	130	11,2	135	1,6	90	-6,8	64	3,7	79	-2,2	104	2,5
	2010	115	1,0	140	7,9	140	4,0	86	-4,9	62	-2,0	75	-4,5	104	0,7
	2011	112	-2,3	143	1,9	134	-4,5	86	0,1	72	15,1	79	5,6	105	0,7
	2012	119	5,8	142	-0,4	131	-2,3	96	11,2	70	-2,5	79	-0,2	108	2,6
	2013	125	5,7	147	3,1	133	1,4	109	14,2	66	-6,1	91	15,0	112	4,4
Muutos 2009–2013, %		10,3		12,8		-1,6		21,0		3,2		15,7			

	Vuosi	HELSINKI	Muutos, %	ESPOO	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Autettu asuminen															
Autetun asumisen nettokustannukset DEFL	2009	21 143 535	14,9	9 106 476	18,0	10 490 294	10,0	6 707 304	3,6	4 018 113	5,5	8 022 199	10,6	59 487 922	11,8
	2010	22 315 503	5,5	10 609 017	16,5	11 677 082	11,3	6 823 275	1,7	4 448 615	10,7	8 266 508	3,0	64 140 000	7,8
	2011	22 485 072	0,8	12 521 466	18,0	12 252 338	4,9	7 096 812	4,0	5 969 842	34,2	9 257 710	12,0	69 583 239	8,5
	2012	25 445 779	13,2	14 486 039	15,7	12 891 939	5,2	8 769 760	23,6	6 678 085	11,9	9 253 996	0,0	77 525 597	11,4
	2013	29 153 961	14,6	14 994 383	3,5	13 701 357	6,3	12 060 078	37,5	7 344 107	10,0	12 901 599	39,4	90 155 486	16,3
Muutos 2009–2013, %		37,9		64,7		30,6		79,8		82,8		60,8		51,6	
Autetun asumisen nettokustannukset asiakasta kohti DEFL	2009	34 890	-2,8	30 559	24,0	36 299	5,9	27 602	-0,7	24 957	6,8	33 013	10,1	32 330	5,9
	2010	34 759	-0,4	32 947	7,8	38 036	4,8	26 143	-5,3	30 893	23,8	33 066	0,2	33 302	3,0
	2011	33 460	-3,7	30 318	-8,0	36 794	-3,3	26 091	-0,2	28 980	-6,2	33 301	0,7	32 007	-3,9
	2012	36 351	8,6	37 823	24,8	37 917	3,1	26 737	2,5	28 297	-2,4	32 244	-3,2	34 092	6,5
	2013	38 976	7,2	38 251	1,1	39 714	4,7	32 683	22,2	27 924	-1,3	30 428	-5,6	35 480	4,1
Muutos 2009–2013, %		11,7		25,2		9,4		18,4		11,9		-7,8		9,7	
Autetun asumisen nettokustannukset käyttöpäivää kohti DEFL	2009	148	4,0	172	10,5	156	3,8	127	-6,2	116	5,6	108	-8,6	140	1,7
	2010	148	0,1	179	4,1	163	4,3	127	0,0	113	-2,1	107	-0,3	142	1,5
	2011	143	-3,7	184	3,0	160	-1,8	123	-3,2	125	10,3	107	-0,6	141	-0,9
	2012	154	7,5	175	-5,1	166	3,3	133	8,3	122	-2,7	105	-1,1	145	2,9
	2013	162	5,1	180	3,0	173	4,7	145	8,9	99	-18,7	118	11,6	148	2,0
Muutos 2009–2013, %		9,0		4,8		10,8		14,2		-14,5		9,5		5,6	
Ohjattu asuminen															
Ohjatun asumisen nettokustannukset DEFL	2009	4 134 905	-10,5	1 673 314	3,2	1 257 784	16,3	1 469 216	-5,7	1 036 917	3,0	836 118	-1,6	10 408 254	-3,1
	2010	4 338 459	4,9	1 905 047	13,8	1 178 639	-6,3	1 344 902	-8,5	981 368	-5,4	676 507	-19,1	10 424 922	0,2
	2011	4 417 248	1,8	1 803 395	-5,3	1 013 738	-14,0	1 589 603	18,2	962 068	-2,0	739 317	9,3	10 525 370	1,0
	2012	4 702 754	6,5	1 746 840	-3,1	1 185 420	16,9	1 955 244	23,0	961 738	0,0	964 565	30,5	11 516 561	9,4
	2013	5 068 945	7,8	1 411 720	-19,2	1 225 236	3,4	1 808 102	-7,5	862 610	-10,3	694 209	-28,0	11 070 822	-3,9
Muutos 2009–2013, %		22,6		-15,6		-2,6		23,1		-16,8		-17,0		6,4	
Ohjatun asumisen nettokustannukset asiakasta kohti DEFL	2009	19 143	-12,5	21 453	-7,4	25 156	14,0	15 304	-13,6	14 012	5,8	9 395	-21,5	17 261	-9,2
	2010	19 455	1,6	23 813	11,0	22 666	-9,9	14 461	-5,5	13 443	-4,1	9 528	1,4	17 610	2,0
	2011	22 769	17,0	22 264	-6,5	23 039	1,6	16 558	14,5	13 550	0,8	10 562	10,8	18 931	7,5
	2012	25 284	11,0	23 291	4,6	20 438	-11,3	18 800	13,5	13 174	-2,8	14 615	38,4	20 492	8,2
	2013	27 851	10,2	19 077	-18,1	20 421	-0,1	18 264	-2,9	12 149	-7,8	7 713	-47,2	19 220	-6,2
Muutos 2009–2013, %		45,5		-11,1		-18,8		19,3		-13,3		-17,9		11,4	
Ohjatun asumisen nettokustannukset DEFL käyttöpäivää kohti	2009	63	-9,5	72	-3,4	72	1,0	48	-2,2	42	4,9	36	-3,1	56	-4,0
	2010	69	9,2	84	16,6	70	-4,1	42	-12,4	40	-5,2	28	-21,2	57	1,0
	2011	78	13,8	74	-12,3	67	-4,0	48	12,9	39	-2,4	32	14,5	59	4,4
	2012	85	8,5	71	-3,7	63	-5,0	55	14,3	39	-0,1	43	32,9	63	6,6
	2013	90	5,8	62	-13,0	68	7,6	57	4,7	35	-10,2	27	-36,9	62	-2,6
Tuettu asuminen															
Tuetun asumisen nettokustannukset DEFL	2009	1 951 585	19,3	246 584	-7,4	113 473	-10,8	141 723	29,3	338 581	13,0	121 621	18,5	2 913 568	14,6
	2010	1 282 589	-34,3	258 297	4,7	209 087	84,3	193 773	36,7	384 735	13,6	177 066	45,6	2 505 547	-14,0
	2011	1 260 779	-1,7	272 845	5,6	324 194	55,1	252 735	30,4	438 858	14,1	139 879	-21,0	2 689 290	7,3
	2012	1 023 148	-18,8	229 953	-15,7	398 713	23,0	254 186	0,6	438 784	0,0	202 336	44,7	2 547 119	-5,3
	2013	1 272 313	24,4	238 259	3,6	503 167	26,2	312 168	22,8	608 795	38,7	276 157	36,5	3 210 859	26,1
Muutos 2009–2013, %		-34,8		-3,4		343,4		120,3		79,8		127,1		10,2	
Tuetun asumisen DEFL nettokustannukset asiakasta kohti	2009	21 446	18,0	9 863	11,1	9 456	-25,7	4 887	-37,6	4 129	-0,8	2 703	23,8	10 259	6,1
	2010	13 791	-35,7	8 072	-18,2	13 068	38,2	5 699	16,6	4 008	-2,9	3 219	19,1	7 686	-25,1
	2011	10 776	-21,9	8 801	9,0	8 762	-33,0	7 221	26,7	4 524	12,9	2 639	-18,0	7 268	-5,4
	2012	8 671	-19,5	9 581	8,9	7 120	-18,7	6 689	-7,4	4 344	-4,0	3 066	16,2	6 320	-13,0
	2013	9 639	11,2	11 346	18,4	7 987	12,2	7 614	13,8	5 436	25,1	4 845	58,0	7 537	19,3
Tuetun asumisen nettokustannukset käyttöpäivää kohti DEFL	2009	62	16,5	29	16,1	34	-6,9	16	-31,5	13	4,6	8	27,3	31	10,5
	2010	43	-30,8	28	-0,8	47	37,3	16	3,0	13	-1,7	9	15,5	24	-23,1
	2011	34	-21,4	28	-0,6	34	-27,3	19	19,5	15	11,0	8	-11,3	23	-4,4
	2012	25	-27,6	28	-0,4	29	-14,6	19	-1,0	12	-15,6	10	22,1	19	-16,8
	2013	28	12,3	33	16,1	26	-8,3	21	9,9	17	41,0	16	71,4	23	21,1
Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminta															
Työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset DEFL	2009	13 139 811	3,6	6 042 370	9,6	4 649 672	-3,4	2 604 041	0,8	4 612 964	14,6	2 517 348	7,6	33 566 205	5,0
	2010	13 652 327	3,9	6 715 568	11,1	4 827 221	3,8	2 823 000	8,4	4 253 591	-7,8	2 187 274	-13,1	34 458 982	2,7
	2011	13 693 054	0,3	7 461 654	11,1	4 927 376	2,1	3 029 592	7,3	4 748 084	11,6	2 028 178	-7,3	35 887 937	4,1
	2012	14 751 644	7,7	7 828 419	4,9	5 070 299	2,9	3 176 924	4,9	4 941 035	4,1	2 140 805	5,6	37 909 127	5,6
	2013	15 987 772	8,4	7 978 253	1,9	5 262 589	3,8	3 292 023	3,6	4 431 567	-10,3	3 457 002	61,5	40 409 206	6,6
Muutos 2009–2013, %		21,7		32,0		13,2		26,4		-3,9		37,3		20,4	
Nettokustannukset asiakasta kohti DEFL	2009	13 114	1,6	16 199	2,3	13 098	-5,3	7 891	-3,8	9 985	14,3	6 405	-0,6	11 515	1,5
	2010	13 358	1,9	17 001	5,0	12 873	-1,7	8 452	7,1	9 559	-4,3	5 510	-14,0	11 610	0,8
	2011	13 243	-0,9	17 894	5,2	12 732	-1,1	8 884	5,1	9 954	4,1	5 096	-7,5	11 751	1,2
	2012	13 877	4,8	17 955	0,3	12 902	1,3	8 899	0,2	10 104	1,5	5 339	4,8	12 077	2,8
	2013	14 708	6,0	18 091	0,8	12 015	-6,9	8 551	-3,9	8 283	-18,0	6 486	21,5	11 819	-2,1
Muutos 2009–2013, %		12,2		11,7		-8,3		8,4		-17,0		1,3		2,6	
Nettokustannukset suoritetta kohti DEFL	2009	80	0,5	99	3,4	92	-8,4	56	2,9	62	8,6	35	0,1	72	0,8
	2010	82	2,5	102	3,0	90	-2,4	53	-5,7	56	-9,4	29	-16,8	70	-1,9
	2011	83	1,6	109	6,6	86	-4,7	56	6,1	61	9,0	27	-6,2	72	2,9
	2012	89	6,6	109	0,0	91	5,5	51	-9,1	61	-0,4	26	-3,8	73	1,0
	2013	92	3,5	110	1,0	87	-3,8	55	8,8	56	-8,2	30	14,5	72	-1,3
Kehitysvammahuollon muut palvelut															
Muiden palvelujen nettokustannukset DEFL	2009	4 921 005	11,4	2 739 348	-8,7	2 054 839	-0,3	1 473 316	129,4	806 328	6,5	626 134	6,3	12 620 970	10,1
	2010	4 928 840	0,2	2 681 414	-2,1	2 267 372	10,3	1 869 378	26,9	855 267	6,1	1 022 155	63,2	13 624 427	8,0
	2011	4 711 868	-4,4	2 009 444	-25,1	2 294 763	1,2	1 785 130	-4,5	778 140	-9,0	1 241 001	21,4	12 820 346	-5,9
	2012	3 950 957	-16,1	2 14											

Liite 5: Yhteenveto kehitysvammahuollon Kuusikko-mittarin sisältävistä asiakaskyselyistä

Taulukoissa 1 on esiteltyä kuutoskaupungeissa vuoden 2013 aikana kehitysvammahuoltoa koskeneet asiakaskyselyt ja tulokset.

Taulukko 1. Turun ja Oulun asiakastyytyväisyyskyselyt vuonna 2013

Kyselyn tiedot	Turku		Oulu 2013
Kunta	Turku		Oulu 2013
Selityksen nimi	Koskikodin omaistyytyväisyyskysely	Kehräkodin omaistyytyväisyyskysely	Asiakastytyväisyyskysely
Selityksen kohde	Asiakasperheiden tyytyväisyys lyhytaikaishoitoon. Lyhytaikaishoitoon kehittämiseen liittyvien toiveiden ja ehdotusten selvittäminen.	Kehräkodin palvelun arviointi	Hyvinvointipalvelut
Kyselyn toteutusajankohta	21.5.-4.6.2013		6.5.-19.5.2013
Tulosten julkaisuvuosi	2013		2013
Kyselyn kohderyhmä	Tilapäishoitoyksikkö Koskikodin asiakasperheet	Ryhmäkodin asukkaiden omaiset.	Hyvinvointipalveluiden (sote) asiakkaat/ omaiset sekä omassa tuotannossa että yksityisissä ostopalveluissa , kahden viikon aikana asioineet
Kyselyn toteutustapa	Kysely lähetettiin asiakasperheille postitse toukokuun lopulla palautuskuoren kanssa. Kyselyyn oli mahdollista vastata myös sähköisesti.	Kysely lähetettiin Kehräkodin asukkaiden omaisille.	Zef-arviointityökalu, vastaaminen ensisijaisesti Internetissä mutta myös lomakkeella, kehitysvammaisilla osin avustettuna. Janakysymyksissä arviointiasteikko 1-5, asteikko liukuva ja mahdollista vastata kokonaislukujen väliin
Kyselyyn vastanneiden määrä	26	7	5157 kaikki vastaajat/
Vastausprosentti	36	67	..
Kuusikko-mittarilla arvioitu palvelu / arvioidut palvelut			
Tulokset			
1. Olen saanut riittävästi tietoa ja neuvontaa	3,5	3,7	oma 4,3/ yksityiset 4,1
2. Olen saanut asiallista kohtelua	4,3	4,3	oma 4,3/ yksityiset 4,2
3. Saamani palvelu on ollut asiantuntevaa	3,9	4,1	oma 4,5/ yksityiset 4,3
4. Saamani palvelu on vastannut tarpeitani	3,8	3,9	
5. Olen saanut palvelua riittävän nopeasti	3,5	3,7	oma 4,4/ 4,2
6. Olen voinut osallistua nykyisen palveluni suunnitteluun ja arviointiin	3,3	3,4	oma 4,2/ yksityiset 4,1
7. Saamani palvelu on parantanut elämäntilannettani	4,2	3,9	oma 4,2/ yksityiset 4,4
Yleisanosana palvelusta (kouluanosana)	8,2	8,7	
Muuta huomioitavaa kyselystä			Kysely sisältää taustatiedot ja kaikille hyvinvointipalveluiden asiakkaille yhteiset kysymykset,

Liite 6: Kehitysvammahuollon Kuusikko-työryhmän jäsenten yhteystiedot

Minna Eronen, puheenjohtaja

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon ta.
Vammaispalvelut
Karsikkokuja 17, 01360 Vantaa
Puh. 050 312 1748
etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Tuula Poikonen

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden
Vammaisyö
PL 6009, 00099 Helsingin kaupunki
Puh. 09 310 43149
etunimi.sukunimi@hel.fi

Anne Lappalainen

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden
Tietohuolto- ja tilastopalvelut
PL 6065, 00099 Helsingin kaupunki
Puh. 09 310 43527, 040 334 4642
etunimi.sukunimi@hel.fi

Paula Rantonen (vara)

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden
Vammaisyö
PL 7115, 00099 Helsingin kaupunki
Puh. 09 310 52501, faksi 09 310 52500
etunimi.sukunimi@hel.fi

Anne Siipola (vara)

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden
Tietohuolto- ja tilastopalvelut
PL 6065, 00099 Helsingin kaupunki
Puh. 09 310 43779, 050 309 8645
etunimi.sukunimi@hel.fi

Osmo Raaska

Espoon sosiaali- ja terveystoimi
Vammaispalvelujen palvelualue
PL 2513, 02070 Espoon kaupunki
Puh. 050 592 2713, 09 816 57142
etunimi.sukunimi@espoo.fi

Rauni Smedberg

Espoon sosiaali- ja terveystoimi
Vammaispalvelujen palvelualue
PL 2513, 02070 Espoon kaupunki
Puh. 09 816 57144, 050 360 4579
etunimi.sukunimi@espoo.fi

Tuula Ristoja

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon ta.
Vammaispalvelut
Karsikkokuja 17, 01360 Vantaa
Puh. 09 839 23358
etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Armi Rintala

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon ta.
Vammaispalvelut
Karsikkokuja 17, 01360 Vantaa
Puh. 050 314 6303
etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Mikaela Westergård

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon ta.
Vammaispalvelut
Karsikkokuja 17, 01360 Vantaa
Puh. 09 839 29134, 050 3106194
etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Arja Mäkinen

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon ta.
Vammaispalvelut
Karsikkokuja 17, 01360 Vantaa
Puh. (09) 839 226 28
etunimi.h.sukunimi@vantaa.fi

Anita Lehtonen

Turun kaupungin hyvinvointipalvelut
Vammaispalvelut
PL 364, 20101 Turku
Puh. 050 342 4542
etunimi.sukunimi@turku.fi

Kaisa Kiiski

Turun kaupungin hyvinvointipalvelut
Vammaispalvelut
PL 364, 20101 Turku
Puh. 02 262 6904
etunimi.sukunimi@turku.fi

Päivi Kantell

Tampereen kaupungin hyvinvointipalvelut
Vammaispalvelut, Kehitysvammahuolto
PL 98, 33201 Tampere
Puh. 040 806 2890
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Mervi Lehonoksa

Tampereen kaupungin hyvinvointipalvelut
Kehitysvammaisten avopalvelut
Hälläpyöränkatu 8, 33540 Tampere
Puh. 040 800 7688
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Marjaana Räsänen (vara)

Tampereen kaupungin hyvinvointipalvelut
Kehitysvammahuolto
PL 41, 33201 Tampere
Puh. 040 800 4712
etunimi.s.sukunimi@tampere.fi

Tuula Soukka (vara)

Tampereen kaupungin hyvinvointipalvelut
Kehitysvammahuolto
PL 41, 33201 Tampere
Puh. 040 589 5287
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lea Järvenpää

Oulun hyvinvointipalvelut
Asumis- ja päivätoimintapalvelut
PL 76, 90015 Oulun kaupunki
Puh. 044 703 6460
etunimi.sukunimi@ouka.fi

Merja Halonen

Oulun hyvinvointipalvelut
Hallinto
PL 37, 90015 Oulun kaupunki
Puh. 044 703 6243
etunimi.sukunimi@ouka.fi

Raimo Ojanlatva

Hyvinvointipalvelut
Palveluohjausyksikkö
PL 33, 90015 Oulun kaupunki
Puh. 044 7034753
etunimi.sukunimi@ouka.fi

Anssi Vartiainen, sihteeri

Helsingin kaupungin tietokeskus
Tilasto- ja tietopalvelut
PL 5500, 00099 Helsingin kaupunki
Puh. 040 159 7441
etunimi.sukunimi@hel.fi

Kuusikko-työskentelyn historia ja periaatteet

Kuutoskaupungit, kuutoset tai Kuusikko muodostuu Suomen kuudesta väkiluvultaan suurimmasta kaupungista. Väestömäärän mukaisessa järjestyksessä kuutoskaupunkeihin kuuluvat Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku ja Oulu. Kuutostyöryhmissä vertaillaan kaupunkien sosiaali- ja terveyspalveluja. Kaupunkien edustajista koostuvat eri palvelukokonaisuuksien asiantuntijaryhmät tuottavat vuosittain tilastollisia raportteja edeltävän vuoden asiakasmäärästä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista. Tärkeimmät tiedot esitetään raporteissa usean vuoden aikasarjoina.

Kuutostyön historia ulottuu vuoteen 1994, jolloin Helsingin, Espoon ja Vantaan sosiaali- ja terveystoimen johtajat päättivät alkaa toteuttaa vertailuja keskeisimmistä sosiaali- ja terveystoimen palveluista sekä niiden kustannuksista. Ensimmäiseksi tarkasteltiin lasten päivähoitoa, toimeentulotukea sekä vanhusten palveluja. Turku ja Tampere tulivat mukaan kaikkiin vertailuihin vuonna 1996, minkä jälkeen ryhmä nimettiin Viisikoksi. Vertailuraportteja alettiin julkaista omassa julkaisusarjassaan vuodesta 1999 eteenpäin. Kuutosyhteistyö alkoi vuonna 2002, kun Oulu liittyi kuudenneksi jäseneksi ryhmään. Ajan myötä kuutosvertailuihin on tullut mukaan uusia palvelukokonaisuuksia. Lisäksi raporttien laajuus on kasvanut vertailtavaksi otettujen asioiden lisääntyessä.

Kuutosraporttien tiedot asiakasmäärästä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista on pääasiassa koottu kuntien omista tietojärjestelmistä ja tilinpäätöksistä. Raportteihin sisältyy tilastotietojen lisäksi erillisiä selvityksiä esimerkiksi eri palvelujen organisoinnista tai kuntien suunnitelmista tietyn palvelurakenteen muutoksen toteuttamiseksi. Kaupunkien asiantuntijat sopivat tiedonkeruulle mahdollisimman yhdenmukaiset määritelmät, toteuttavat tiedonkeruun käytännössä ja analysoivat tuloksia. Kuutostyöryhmien sihteerit kokoavat tiedot yhteen ja kirjoittavat ryhmäkohtaiset raportit.

Kuutosyhteistyön lisäksi tilastotietoja kuntien sosiaali- ja terveyspalveluista tuotetaan monilla taholla, kuten Tilastokeskuksessa, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksessa (THL:ssä) sekä Suomen Kuntaliitossa. Kuutostiedonkeruun ja raportoinnin erityispiirteet liittyvät yhdessä sovittuihin määritelmiin ja sopimukseen tietosisällöstä, suorite- ja taloustietojen yhdistämiseen yhteen raporttiin, palvelua koskevien tietojen kattavuuteen ja pyrkimykseen tietojen vertailukelpoisuuden yksityiskohtaiseen arviointiin. Lisäksi edellisen vuoden tietoja käsittelevät raportit ilmestyvät yleensä nopeammalla aikataululla kuin valtakunnalliset yhteenvedot. Työryhmien tiedonkeruuprosessia ja raportoinnin sisältöä voidaan myös muokata verrattain joustavasti suhteessa valtakunnallisen tason tiedonkeruuseen ja julkaisuihin.

Vuonna 2014 toimii seitsemän kuutostyöryhmää, jotka ovat lasten päivähoidon, lastensuojelun, aikuissosiaalityön, päihdehuollon, kehitysvammahuollon, vammaispalvelujen sekä vanhuspalvelujen ryhmät. Aikuissosiaalityön työryhmä tuottaa vuoden aikana sekä toimeentulotuen että työllisyyspalvelujen raportit. Muut työryhmät tuottavat vuoden aikana kukin yhden raportin.

